

samhall

ÅRS- OCH HÅLLBARHETSREDOVISNING

2017

Innehåll

Året i korthet	2
Vd har ordet	4
Vision, affärsidé och mål	6
Prioriterade strategier	8
Historik	8
En viktig del av svensk arbetsmarknad	10
Samhalls affärsmodell	12
Samhalls affärsområden	14
Ordförandeord	16
Största möjliga Samhallnytta	18
Intressentdialog och Väsentlighetsbedömning	20
Agenda 2030 - Samhalls agenda	22
Hållbarhetsmål	24
Medarbetarnytta	26
Kundnytta	34
Samhällsnytta	36
Resurseffektivitet	38
Bolagsstyrning	40
Intern styrning och kontroll	44
Styrelse	46
Ledning	48
Läsanvisning till de finansiella rapporterna	50
Ekonomisk rapportering, innehåll	53
Förvaltningsberättelse	54
10-årsöversikt	54
Resultaträkning	58
Balansräkning	60
Förändringar i eget kapital	62
Kassaflödesanalys	63
Noter	64
Styrelsens och verkställande direktörens försäkran	74
Revisionsberättelse	75
Redovisning av hållbarhet och oberoende granskning	78
GRI-index	79
Revisors rapport över översiktlig granskning av Samhalls hållbarhetsredovisning	81
Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten	82
Definitioner	83
Finansiell kalender och fakta om hållbarhetsredovisningen	84

Den reviderade årsredovisningen för Samhall AB (publ) 556448-1397 utgörs av förvaltningsberättelsen samt tillhörande finansiella rapporter på sidorna 6-15 och 40-74. Den översiktligt granskade hållbarhetsredovisningen utgörs av sidorna 3-8, 12-39 och 78-80. Års- och hållbarhetsredovisningen publiceras på svenska och engelska. Den svenska versionen är originalversion.

Hållbarhetsredovisning
Förvaltningsberättelse

SAMHALL - SVERIGES VIKTIGASTE FÖRETAG

Samhall ägs av svenska staten och har i uppdrag att skapa utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning.

Samhall har
24 872
medarbetare hos
4 757
kunder på
587
orter i Sverige

Samhall är Sveriges största serviceleverantör och omsatte 8,3 miljarder kronor 2017. 53 procent av inkomsterna bestod av statlig merkostnadsersättning, som ska täcka de merkostnader som Samhall har till följd av det arbetsmarknadspolitiska uppdraget.

Samhall verkar i konkurrens med andra företag och erbjuder tjänster på marknadsmässiga villkor till kunder som:

- COOP
- IKEA
- AXFOOD
- PERMOBIL
- INGRAM MICRO
- VOLVO CARS
- MAX BURGERS AB

Vi anlitas också av många landsting och kommuner, från Malmö och Lomma i söder, till Luleå och Kiruna i norr.

Samhall erbjuder en unik kombination av medarbetarnytta, kundnytta och samhällsnytta. Vi kallar den för Samhallnyttan. Den innebär:

- **För medarbetare:** Samhall utvecklar arbetsförmågan och anställningsbarheten för personer med funktionsnedsättning.
- **För kunder:** Samhall erbjuder högkvalitativa tjänster och erbjuder kunderna en möjlighet att bidra till ett mer hållbart samhälle.
- **För samhället:** Genom att skapa vägar från utanförskap till en arbetsgemenskap bidrar Samhall till ett bättre Sverige.

SAMHALL GRUNDADES 1980 och var då en företagsgrupp av regionala stiftelser som främst bedrev tillverkning i egna lokaler. Idag är verksamheten inriktad mot service och tjänster i form av entreprenader eller bemannade lösningar. Samhall erbjuder tjänster inom allt från fastighetsskötsel, logistik och tillverkning till städning, tvätt, handel och omsorg. Samhall finns i hela landet och har sitt huvudkontor i Stockholm.

Totalt fick 7 364 personer ett nytt jobb eller en praktikplats på Samhall under 2017.

ÅRET I KORTHET

1 295 medarbetare gick under 2017 från ett jobb på Samhall till en anställning hos en annan arbetsgivare. Det är den högsta andelen i bolagets historia och innebär att Samhall kraftigt överträffade ägarens mål om att minst 1 100 medarbetare skulle övergå till anställning hos annan arbetsgivare.

UNDER ALMEDALSVECKAN deltog Samhall med en rad olika aktiviteter. Bland annat anordnades ett rundabordssamtal om morgondagens kompetensförsörjning inom vården och omsorgen. Representer från Samhall deltog också i paneldebatter och seminarier.

839 NYA KUNDAVTAL tecknades under 2017. Bland dessa kan särskilt nämnas nya avtal kring butiksstäd inom ICA, logistikuppdrag för e-handelsföretaget Partykungen samt lagerarbete hos Matsmart.se. Samhall tecknade också ett avtal med Ricoh Sverige, vilket innebär att Samhall nu arbetar med påfyllnad av papper samt tonerbyte i skrivare på universitet och högskolor.

RADIO SAMHALL lanserades. En internradio som lyfter fram medarbetarnas berättelser och sänds som poddradio varje vecka.

I MAJ PRESENTERADE Statskontoret sin analys av processen och förutsättningarna för anställningar hos Samhall. Statskontoret bedömer att de som anvisas till skyddat arbete hos Samhall fortfarande har en svag ställning på arbetsmarknaden. Betydande behov av stöd och handledning, även om arbetsförmågan bland dem som anvisas har ökat.

UNDER 2017 tecknade Samhall och Coop ett nytt ramavtal om städning av butiker. Avtalet, som sträcker sig fram till år 2020, innebär i ett inledande skede att närmare 800 av Samhalls medarbetare arbetar i Coops lokaler.

SAMHALL DELTOG i oktober vid Workability Internationals världskonferens i Hong Kong. Vid mötet valdes Samhalls kommunikationschef till Vice President för den globala organisationen. Organisationen samlar arbetsmarknadsrelaterade verksamheter för tre miljoner personer med funktionsnedsättning.

DEN 20 NOVEMBER firade Visa vägen-priset 10-års-jubileum. Inför ett fullsatt Rival i Stockholm fick publiken uppleva en gripande gala. Östhammars kommun och Arne Anderstedt blev årets pristagare. Dessutom tilldelades Axel Johnson AB hederspriset "Alla tiders arbetsgivare". Bland de många medverkande på scenen fanns näringsminister Mikael Damberg, artisten Louise Hoffsten samt hotellägaren Petter Stordalen.

UNDER ÅRET har Samhall framgångsrikt utökat regeringsuppdraget kring anställningar med lönebidrag för utveckling i anställning – anpassade anställningar för personer med funktionsnedsättning och långa perioder av arbetslöshet, där unga vuxna prioriteras – från 2 000 till 3 100 personer.

SAMHALL TECKNADE under 2017 ett nytt avtal med Ingram Micro avseende lagerhantering för e-handelsföretaget Zalando. Avtalet, som är Samhalls hittills största affär inom bemannande lösningar innebär att över 150 av Samhalls medarbetare kommer att arbeta i de nybyggda lokalerna i Brunna utanför Stockholm när de är fullt bemannade.

SAMHALLS ÅRSSTÄMMA genomfördes den 27 april. I anslutning till stämman anordnades ett välbesökt seminarium på temat "Ökad framgång med rätt person på rätt plats", där Samhalls roll som rekryteringspartner bland annat diskuterades.

Nyckeltal

	2017	2016	2015	2014	2013
Lönetimmar, tusen	29 619	29 548	29 539	29 442	29 490
Övergångar, antal ¹⁾	1 295	1 179	1 059	1 122	912
Prioriterad rekrytering, %	60	57	46	44	43
Antal anställda med funktionsnedsättning i kärnuppdraget ²⁾	18 391	19 259	18 528	19 660	18 321
Antal anställda med 75% sjukersättning ²⁾	357	357	351	321	259
Antal lönebidrag för utveckling i anställning ²⁾	3 149	2 015	1 027	1 043	846
Intäkter och resultat					
Nettoomsättning, MSEK	3 036	2 507	2 453	2 498	2 550
Statlig merkostnadsersättning, MSEK	4 405	4 405	4 405	4 405	4 405
Årets resultat, MSEK	-237	-175	-63	81	15

1) Från och med år 2014 räknas övergångarna i antal och inkluderar även övergångar från utvecklingsanställda. Tidigare år har inte omräknats.

2) Vid årets utgång.

FLER UTVECKLANDE ARBETEN OCH REKRYTERINGAR

30. SÅ MÅNGA NYA MEDARBETARE välkomnade vi till Samhall varje ny arbetsdag under 2017. Sammanlagt gavs hela 7 364 personer möjligheten att gå från utanförskap till en arbetsgemenskap och utveckla sin arbetsförmåga inom något av Samhalls kunduppdrag. Det gör mig inte bara stolt – utan också ödmjuk inför den oerhört viktiga roll Samhall fyller på den svenska arbetsmarknaden.

NÄR VI SUMMERAR 2017 kan vi blicka tillbaka på ett framgångsrikt år där Samhall överträffade de flesta av bolagets mål. Vi levererade fler lönetimmar än vad ägaren krävde och andelen nyanställda medarbetare som kom från de så kallade prioriterade grupperna uppgick till hela 60 procent, långt mer än målet om 40 procent.

VI ÖVERTRÄFFADE OCKSÅ ÄGAR-MÅLET avseende så kallade övergångar – antalet medarbetare som under året lämnat oss för anställningar utanför Samhall. Hela 1 295 medarbetare utvecklade under året sin arbetsförmåga så mycket att de blev rekryterade av andra arbetsgivare. Sett till antalet anställda med funktionsnedsättningar är det den högsta andelen i bolagets historia. Detta är en följd av ett aktivt och intensifierat arbete med långsiktiga rekryteringsrelationer med arbetsgivare som vill ta ett samhällsansvar och som liksom vi ser förmåga där många andra ser hinder. Men det visar också att medarbetarutvecklingen i våra kunduppdrag ökat och att vi blivit bättre på att ge våra medarbetare förutsättningar för att bygga kompetenser som är efterfrågade utanför Samhall. När vi arbetar närmare våra kunder, oftast i deras egna lokaler, skapas också fler kontaktytor mellan medarbetare och potentiella nya arbetsgivare.

SAMTIDIGT SOM VI UPPFYLLDE SAMTLIGA av ägaren satta arbetsmarknadspolitiska mål hade vi en fortsatt god soliditet under 2017. Vi nådde dock inte ägarens mål om avkastning på eget kapital. Trots en god affärstillväxt och betydande effektiviseringar blev 2017 års resultat negativt. Detta är till största delen en följd av att den statliga merkostnadsersättningen – som ska täcka de merkostnader Samhall har till följd av vårt arbetsmarknadspolitiska uppdrag – legat oförändrad under nio år, trots ökade uppdragsrelaterade kostnader om närmare två miljarder kronor.

30
Så många nya medarbetare välkomnade vi till Samhall varje ny arbetsdag under 2017.

INFO OM VD

Monica Lingegård är vd på Samhall sedan 2011. Hon har mer än 25 års erfarenhet från ledande positioner inom den privata tjänstesektorn och har bland annat varit vd på säkerhetsföretaget G4S och haft ledande befattningar på Cap Gemini och internetaktören Spray.

DEN OFÖRÄNDRADE MERKOSTNADERSÄTTNINGEN har medfört utmaningar för Samhall. Den har tvingat oss att stå på tå och hela tiden utvärdera vårt arbete och vår effektivitet. Vi har helt enkelt behövt vara hungrigare och ständigt söka nya affärsmöjligheter. Men allt effektiviseringsarbete når förr eller senare en gräns där besparingarna går ut över verksamhetens kvalitet. Jag skulle vilja påstå att Samhall har närmast sig den gränsen. Därför är det oerhört glädjande att regeringens budgetproposition för 2018 innehöll betydande satsningar på Samhall i form av såväl förhöjd merkostnadsersättning samt ett utökat uppdrag.

I GRUNDEN ÄR DET dock inte ekonomi som driver vårt stora fokus på tillväxt och våra kunder – utan vårt uppdrag, det vill säga att utveckla våra medarbetare genom arbete. Arbeten som våra kunder är beredda att betala för och som bygger konkurrenskraft hos våra medarbetare. Under 2017 har vi fortsatt arbetet utifrån den ambitiösa tillväxtplan som vi sjösatte under 2016. Ett starkt försäljningsarbete har under året lett till hela 839 nya kundkontrakt. Tack vare en kraftig affärstillväxt och bättre planering av vår verksamhet arbetar idag en historiskt hög andel av våra medarbetare i betalda kunduppdrag. Detta medför såväl bättre kundleveranser som högre bruttovinst – men framförallt skapar det bättre medarbetarutveckling och högre medarbetarnöjdhet. För vi vet att de arbetsplatser där vi kan erbjuda bra arbetsuppgifter, hela dagen, också är de arbetsplatser där vi mår och utvecklas bäst.

2017 HAR VARIT ETT ÅR där Samhalls uppdrag har diskuterats flitigt. Såväl medier som politiska församlingar och andra organisationer har problematiserat kring Samhalls

uppdrag och den verksamhet vi bedriver. Att många har åsikter om Samhall är i grunden bra. Vi är en viktig samhällsaktör som ytterst ägs av och verkar för det svenska folket. Därmed ska vi granskas i syfte att säkerställa att vi utifrån våra mål bedriver en verksamhet som skapar största möjliga nytta för våra medarbetare, för våra kunder och för samhället i stort.

TYVÄRR SÅ SER JAG ALLT FÖR OFTA att Samhall kritiseras för att vi inte längre är vad vi tidigare varit. Att verksamhet förändrats och att bolaget därmed inte längre fyller sitt syfte. Jag skulle vilja påstå att det är tvärtom – att det bara är genom att fortsätta att förändra och utveckla verksamheten som vi kan svara upp mot uppdraget om att erbjuda våra medarbetare utvecklande arbetsuppgifter i efterfrågade kunduppdrag.

SVENSK ARBETSMARKNAD är inte vad den var för vare sig 10, 20 eller 30 år sedan. Då kan inte heller Samhall vara det. För ett bolag med uppdraget att erbjuda efterfrågade varor och tjänster till näringslivet och den offentliga sektorn krävs ständig utveckling och förnyelse. Istället för att blicka bakåt och sakna de arbetsuppgifter som tidigare dominerade Samhalls verksamhet måste vi blicka framåt mot de sektorer som kan skapa bäst utveckling hos morgondagens Samhallmedarbetare.

STATSKONTORET GENOMFÖRDE under början av året en omfattande analys av processen kring anvisningen till Samhall samt av hur vår medarbetarkår förändrats. En analys som på ett tydligt sätt påvisade de förändringar som såväl Samhall som svensk arbetsmarknad i stort genomgått. Statskontoret menade att sammansättningen av Samhalls medarbetare har förändrats – men att målgruppen för våra insatser fortfarande har en svag förankring på arbetsmarknaden och ett stort behov av anpassade arbetsuppgifter. De fastslog också att Samhall följer och svarar upp mot de målsättningar som vår ägare fastställer.

UNDER 2017 ÅRS SISTA DAGAR fattade EU-kommissionen också beslut i det mångåriga ärende som rörde huruvida Samhalls konstruktion och finansiering är förenlig med EU:s statsstödsregler. Ett beslut som ger Samhall både trygghet och långsiktighet i vår fortsatta verksamhet. Då Samhall grundades långt innan dess att Sverige anslöt sig till det europeiska samarbetet finns det av naturliga skäl områden där Samhalls konstruktion inte fullt ut varit förenligt med EU-rätten. De åtgärder som EU-kommissionen ålägger den svenska staten att genomföra för att vår verksamhet fullt ut ska uppfylla EU-rättens krav får dock anses vara av begränsad omfattning. Därmed är det glädjande att Samhall nu ges en

formell och legal plats inom ramarna för det europeiska samarbetet.

JAG ÄR GLAD ÖVER att få leda vad som förmodligen är landets mest förändringsbenägna företag. Vårt uppdrag har varit detsamma i snart fyra decennier – men den verksamhet vi bedriver skapar idag långt mer nytta för såväl medarbetare som för kunder och för samhället i stort.

NÄR VI GÅR IN I 2018 gör vi det med tydliga målsättningar och en verksamhetsplan som hjälper oss att uppnå dem. Inom ramarna för vårt utökade samhällsuppdrag ser jag fram emot att välkomna ytterligare 1 000 nya medarbetare till Samhalls kärnuppdrag.

JAG VILL AVSLUTNINGSVIS TACKA alla de medarbetare och kunder som varje dag gör Samhall till ett fantastiskt företag att arbeta i. Genom att se förmågor istället för hinder och att inte blunda för utmaningar bidrar vi varje dag till en bättre arbetsmarknad där fler ges möjlighet att delta.

Stockholm i februari 2018

Monica Lingegård,
Vd

VISION, AFFÄRSIDÉ OCH MÅL

VAD VI VILL UPPNÅ FÖR SVERIGE

Samhalls vision är att bidra till ett Sverige där alla ses som en tillgång på arbetsmarknaden.

VAD VI VILL UPPNÅ FÖR MEDARBETARNA

Samhalls uppgift är att utveckla och visa anställningsbarheten hos medarbetare med funktionsnedsättningar.

Genom att erbjuda arbete i kunduppdrag kan Samhall bryta utanförskap och bidra till ett hållbart Sverige.

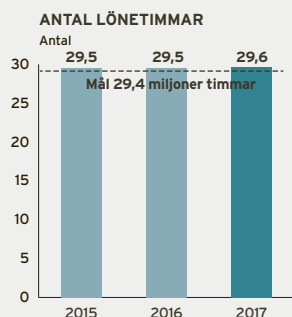
EKONOMISKA MÅL

MÅL 2017	UTFALL
En avkastning på eget kapital om 7 procent över en konjunkturcykel.	Utfall den senaste 10 åren: 1 procent.
Soliditet om minst 30 procent.	Utfall 2017: 35 procent.

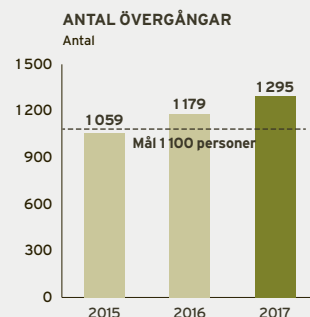

UPPDRAGSMÅL

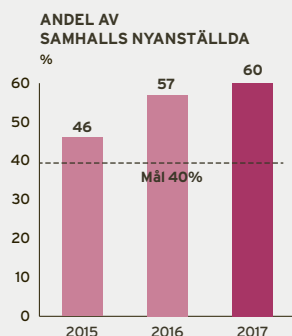
ANTALET ANSTÄLLDA personer med funktionsnedsättning i Samhalls kärnuppdrag ska motsvara minst 29,4 miljoner lönetimmar.

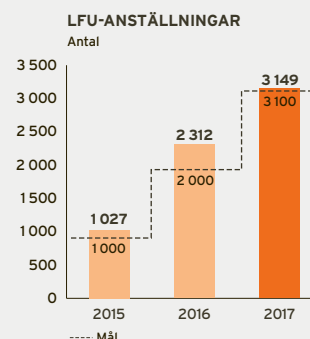
VARJE ÅR SKA minst 1 100 av Samhalls medarbetare övergå från anställning hos Samhall till en anställning hos annan arbetsgivare.

MINST 40 PROCENT av bolagets nyanställda ska tillhöra någon av Arbetsförmedlingens och Samhalls prioriterade målgrupper.

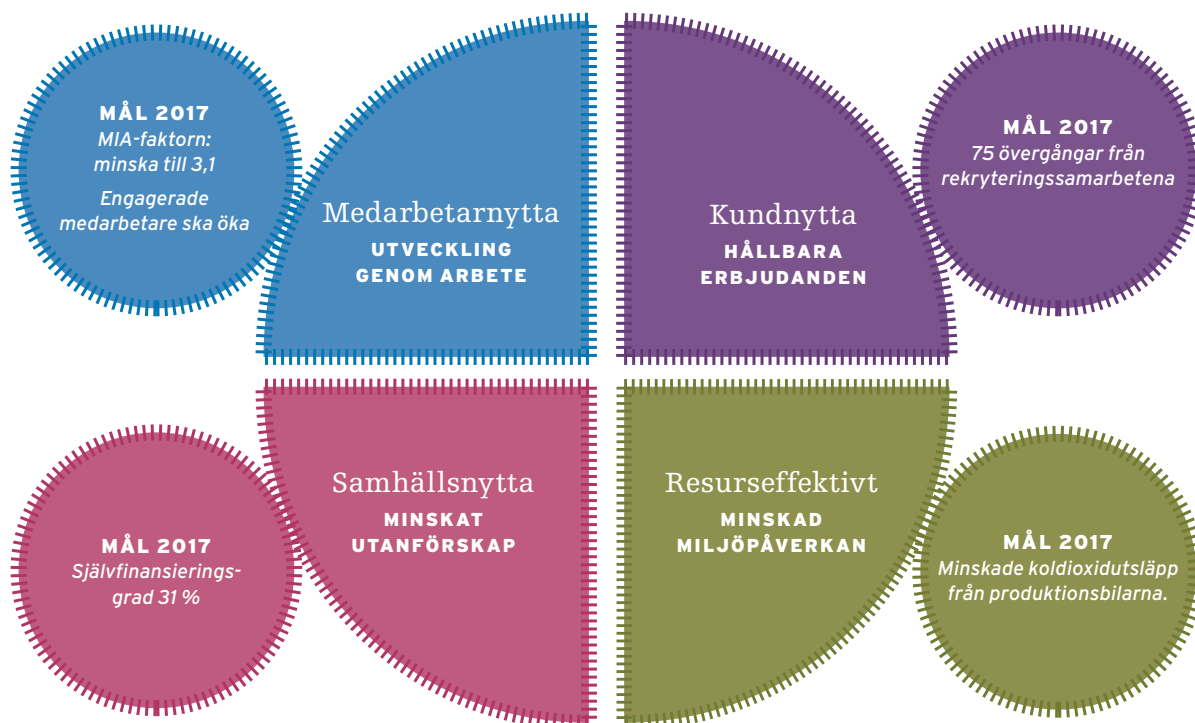

SAMHALL SKULLE DESSUTOM under 2017 erbjuda minst 3 100 personer med funktionsnedsättning och långa tider utan arbete lönebidrag för utveckling i anställning, så kallade LFU-anställning.

HÅLLBARHETSMÅL

PRIORITERADE STRATEGIER

OMRÅDE	STRATEGI	AKTIVITETER
Fler jobb	Vi behöver ständigt hitta olika typer av jobb i olika branscher över hela landet för att säkerställa att fler medarbetare kan komma ut i arbete.	• Säljkåren måste arbeta proaktivt, uppsökande och lyhört. • God marknadskännedom. • Bygga nära, öppen och uppriktig dialog med kunderna
Kunden i centrum	En kund hos Samhall är viktig inte bara för att göra affärer utan för att kunna utveckla medarbetarna. Därför ska kundens perspektiv alltid stå i centrum.	• Söka lösningar enligt kundens behov med rätt erfarenhet och kompetens. • Vårda befintliga kunder och vara tillgängliga. • Garantera leveranser genom att skapa delaktighet och ansvar samt hålla kundlöftet.
Utveckling genom arbete	Grunden i all Samhalls verksamhet är att utveckla medarbetarnas arbetsförmåga och yrkeskunnande genom att på marknadsmässiga villkor erbjuda arbeten i konkurrens med andra företag.	• Säkerställa att alla medarbetare har ett tydligt mål. • Ge alla en god introduktion. • Utveckla medarbetarna genom utbildning, praktik och arbete i kunduppdragen. • Regelbundet genomföra matchningsmöten. • Synliggöra Samhall som rekryteringsföretag.
Effektiv drift	Ta tillvara alla resurser på ett effektivt och ansvarsfullt sätt och utnyttja våra medarbetares fulla kompetenser.	• Uppföljning och kontinuerlig förbättring. • Följa upp resurser och kalkyler. • Använda erfarenhet, struktur och befintliga verktyg. • Utveckla nya effektiva IT-verktyg.
Kultur och ledarskap	De gemensamma värderingarna är grunden för allt vi gör. En framgångsrik kultur ska stödja såväl medarbetarutvecklingen som säljarbetet. Samhalls ledare ska vara synliga, modiga och tydliga.	• Säkerställa en god kommunikation på arbetsplatsen. • Sprida goda exempel. • Säkerställa målstyrning. • Säkra att Samhalls ledaridé efterlevs.

Historik

Samhalls verksamhet har successivt genomgått en genomgripande förändring från industriföretag med egen tillverkning till tjänsteföretag. Detta har varit en nödvändig utveckling i takt med tiden.

1980-TAL

SAMHALL BILDAS SOM EN INDUSTRIKONCERN

Samhall etablerades som statlig företagsgrupp 1980 under namnet Samhallsföretag genom att ta över 375 verkstäder för skyddat arbete, som tidigare bedrivits i regi av bland andra landsting och kommuner. Syftet var att samordna och effektivisera en tidigare mycket splittrad verksamhet. Under 1980-talet var Samhall en industrikoncern med uteslutande egna produktionsenheter. Företaget bedrev då såväl legotillverkning som betydande produktion av egna produkter, såsom möbler, träsor och arbetskläder. Verksamheten bedrevs i stiftelseform med 24 länsvisa stiftelser och en central stiftelse.

1990-TAL

SAMHALL BLIR AKTIEBOLAG OCH BÖRJAR SATSA PÅ SERVICE OCH TJÄNSTER

1992 ombildades företaget till en bolagskoncern med statligt helägda Samhall AB som moderbolag och med regionala dotterbolag. Antalet regionala bolag minskades successivt genom sammanslagningar. Under början av 1990-talet, då Samhall var en betydande underleverantör inom telekomområdet, inleddes en satsning på att utveckla nya verksamheter inom service och tjänster. Bakgrunden till denna satsning var bland annat den förändrade omvärlden, där allt mer produktion flyttade utomlands.

2000-TAL

BEMANNADE LÖSNINGAR UTVECKLAS

Sedan 2002 bedrivs all verksamhet inom ramen för ett bolag. Samhall bedriver enbart verksamhet på den svenska marknaden. Under 2000-talet kom en allt större del av Samhalls verksamheter att förläggas ute hos kunderna i form av entreprenader och bemannade lösningar. Idag arbetar över 90 procent av Samhalls medarbetare i kunders lokaler och verksamheter.

För att skapa största möjliga nytta för medarbetare, samhälle och kunder fortsätter bolagets omställning från industri- och förpackningsverksamhet i egna lokaler till att erbjuda tjänster och bemannade lösningar till svenskt näringsliv och offentlig sektor.

Allwin och Samhall samarbetar för att hjälpa behövande

”

Jobbet fyller vardagen med meningsfullt innehåll.

Abdiwahab Farah

”

VARJE ÅR KASTAS runt 75 miljoner kilo överbliven mat och osålda livsmedel av landets dagligvarubutiker. Samtidigt kämpar kyrkor och lokala hjälporganisationer med att samla in mat till behövande. Allwins affärsidé går ut på att samla in matöverskott från livsmedelsbutiker för att sedan leverera det till utsatta människor runt om i samhället och Samhalls medarbetare har en viktig roll.

Det är Samhalls medarbetare som utför själva mattransporterna. Genom ett långsiktigt samarbete med Samhall har Allwin kunnat växa och Samhall kör nu samtliga Allwins uppdrag i Stockholm, Göteborg och Malmö.

–Avtalet med Samhall ger oss på Allwin en efterlängtat möjlighet att utföra vårt arbete i över 200 kommuner där Samhall är verksam. Det finns nu inget hinder för att ansluta fler butiker i hela Sverige och hitta en standardlösning för re-distribution av matsvinn. Vi hanterar nu över 1000 ton mat per år – drömmen och visionen har blivit verklighet, säger Simon Eisner, vd på Allwin.

ABDIWAHAB FARAH är en av de medarbetare på Samhall som kör åt Allwin. Han gillar att köra bil i sitt arbete och fraktar dagligen stora mängder mat från butiker till hjälporganisationer. För många butiker är mötet med Abdiwahab numera en rutin och varorna som ska hämtas finns oftast på särskilda platser i butikerna.

Hallundakyrkan utanför Stockholm är en av dem som tacksamt tar emot maten som levereras från butikerna. Maten som levereras av Samhalls medarbetare sorteras och läggs upp, för att sedan delas ut till alla de behövande som kommer dagligen.

EN VIKTIG DEL AV SVENSK ARBETSMARKNAD

Med sitt stora antal medarbetare och geografiska spridning är Samhall en viktig del av den svenska arbetsmarknaden.

PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING som har en nedsatt arbetsförmåga är en grupp som möter särskilda svårigheter på den svenska arbetsmarknaden. Totalt finns det över 600 000 personer i åldrarna 16–64 år som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i Sverige. Av dessa var ungefär hälften utan sysselsättning under 2016.

En av fyra personer som är inskrivna som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Bland personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga har cirka 20 procent någon gång de senaste fem

åren upplevt negativa attityder hos en arbetsgivare.

Omkring 81 procent av de sysselsatta med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har behov av anpassningar eller stöd för att kunna arbeta. Det vanligaste anpassningsbehovet är anpassat arbetstempo. Bland arbetslösa personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga uppgår 66 procent att de skulle kunna arbeta om de fick en eller flera typer av stöd eller anpassning.

ANSTÄLLDA AV SAMHALL

Sedan Samhall grundades år 1980 har stora förändringar gjorts i sammansättningen av de arbets-

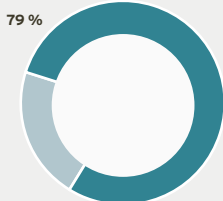
marknadspolitiska åtgärderna som kan erbjudas personer med funktionsnedsättning som har en nedsatt arbetsförmåga. I dag finns långt flera typer av stödinsatser än tidigare. Detta har medfört att färre medarbetare arbetar på Samhall idag än under exempelvis 1980-talet, men att fler personer med funktionsnedsättning får ta del av anpassade insatser.

Av det totala antalet personer som vid slutet av år 2017 tog del av särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga var 23 procent anställda i kärnuppgifter eller med lönebidrag för utveckling i anställning hos Samhall.

STORA SAMHÄLLSEKONOMISKA EFFEKTER

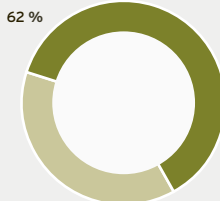
När personer som tidigare har stått utanför arbetsmarknaden ges möjlighet att gå från utanförskap till en anställning skapas stora samhälls-

Sysselsättning
svenska befolkningen (16–64 år)

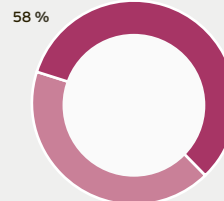
79 procent av svenska befolkningen (16–64 år) var sysselsatta 2016 (SCB).

Sysselsättning
personer med funktionsnedsättning (16–64 år)

62 procent av personer med funktionsnedsättning (16–64 år) var sysselsatta 2016 (SCB).

Sysselsättning
personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga (16–64 år)

58 procent av personer med funktionshinder och nedsatt arbetsförmåga (16–64 år) var sysselsatta 2016 (SCB).

Andelen personer med funktionsnedsättning som har ett arbete skiljer sig stort från den övriga befolkningen.

ekonomiska effekter. Samtidigt som utgifterna från trygghetssystemen kan minska skapas också nya möjligheter för den enskilde medarbetaren i form av ökat självförtroende, utvecklad arbetsförmåga, social samvaro samt en tryggad försörjning.

ARBETSFÖRMEDLINGEN AVGÖR VEM SOM FÅR ARBETE HOS OSS

Arbetsförmedlingen disponerar alla arbetstillfällen hos Samhall och avgör vem som uppfyller kraven för att anvisas till en anställning på Samhall. Det är också i samråd

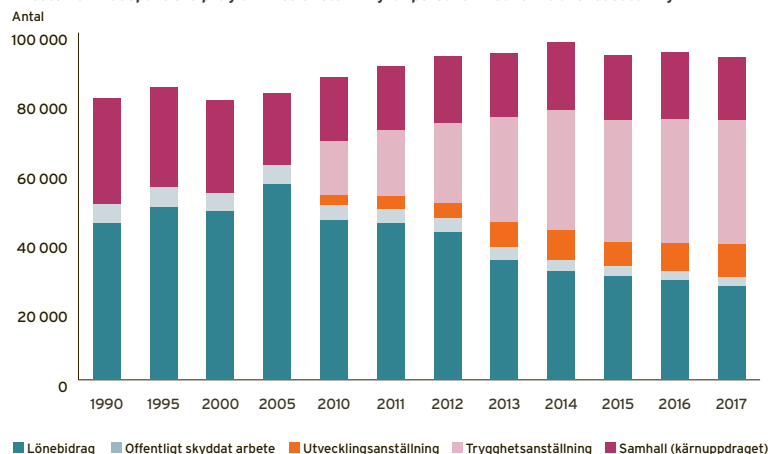
med Arbetsförmedlingen som den geografiska spridningen av Samhalls verksamhet fastställs. Enligt statens ägaranvisning ska Samhall undvika att säga upp anställda i kärnuppdraget på grund av arbetsbrist. Om en verksamhet skulle upphöra påbörjas istället ett omställningsarbete med syfte att hitta nya utvecklande arbetsuppgifter åt medarbetarna i närområdet. Samhall ska om möjligt även ta regionalpolitiska hänsyn i samband med eventuella omstruktureringar och undvika att avveckla verksamheter på orter med svag arbetsmarknad.

ATTITYDER OCH FÖRDOMAR

Samhall bedriver ett omfattande arbete för att påverka negativa samhällsattityder och fördomar gentemot personer med funktionsnedsättning. Arbetet bedrivs genom att vara närvarande i samhällsdebatten då dessa frågor diskuteras samt genom att arrangera seminarier och evenemang som syftar till att belysa positiva sidor av en ökad mångfald i arbetslivet.

ARBETSMARKNADSPOLITISKA ÅTGÄRDER

Arbetsmarknadspolitiska program med anställning för personer med funktionsnedsättning

Samhalls kärnuppdrag

Inom kärnuppdraget blir arbetstagaren anställd hos Samhall. Arbetsförmedlingen avgör vilka som ska anställas.

Anställning med lönebidrag för trygghet i anställning

Arbetsgivaren kan få lönebidrag för en arbetstagare med funktionshinder. Anställning ska vara på samma villkor som för andra på arbetsplatsen.

Offentligt skyddat arbete

Som lönebidrag men inom offentlig sektor.

Trygghetsanställning

En trygghetsanställning gör att den som annars kanske enbart kan få arbete på Samhall under trygga former kan bli anställd av andra företag och organisationer.

Anställning med lönebidrag för utveckling i anställning

Genom en utvecklingsanställning kan man både arbeta och delta i andra utvecklande aktiviteter samtidigt, till exempel utbildning, leta jobb-aktiviteter och vägledning. Arbetet ska planeras utifrån arbetstagarens förutsättningar. En sådan kan pågå i högst ett år. Samhall erbjuder även utvecklingsanställning, se sid 33.

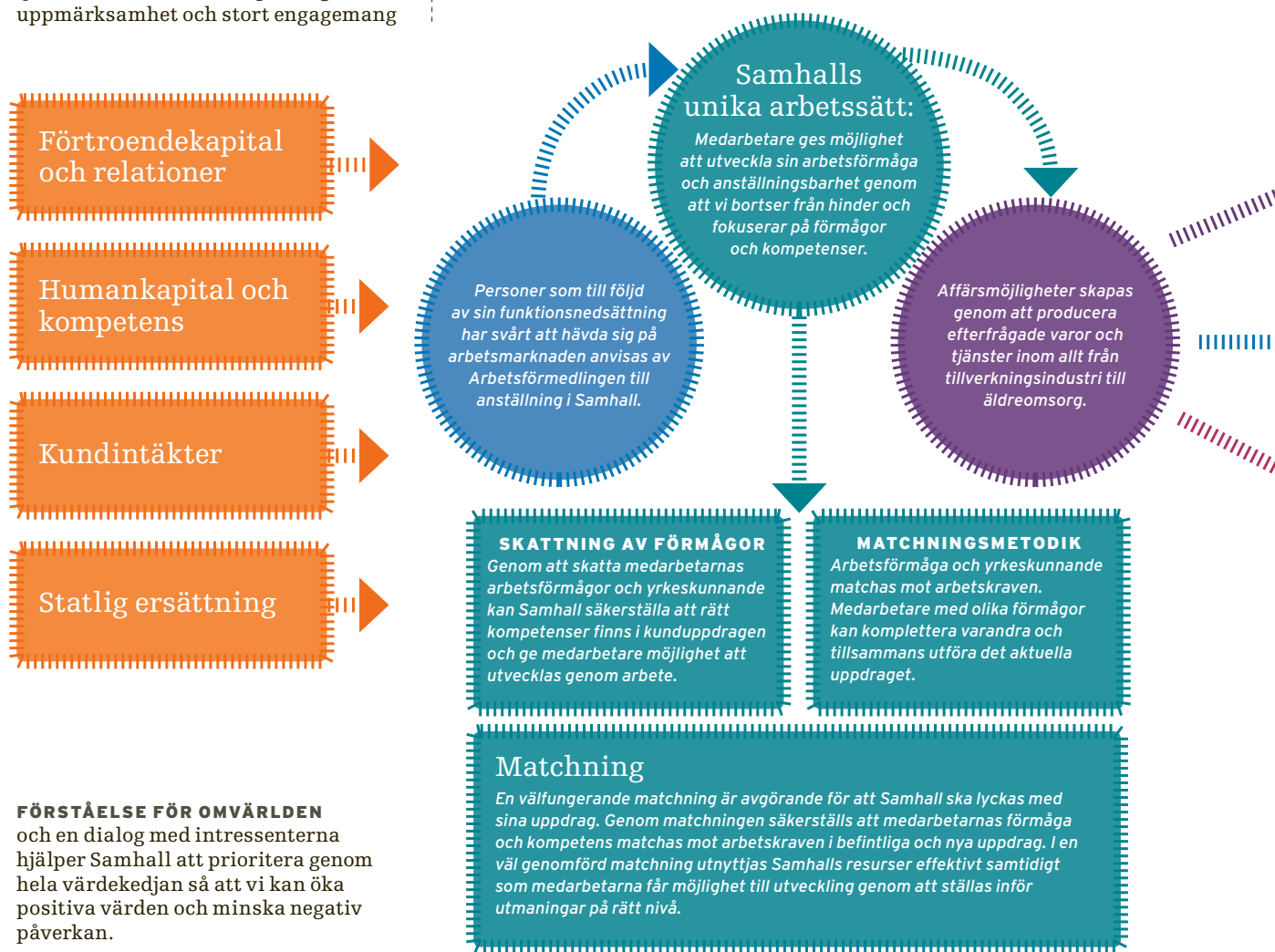
Jämfört med 1990 finns fler typer av stödsatser för personer med funktionsnedsättning. 1990 var 38 procent av de som tog del av särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga anställda i Samhalls kärnuppdrag. Under 2017 var de 20 procent.

SAMHALLS AFFÄRSMODELL

Samhall erbjuder främst tjänster och bemannade lösningar till svenskt näringsliv och offentlig sektor. Verksamheten bedrivs på marknadsmässiga villkor och utförs som entreprenader, bemannade lösningar eller i egen regi. Samhall erbjuder också Sveriges arbetsgivare att rekrytera yrkesutbildade medarbetare inom en rad branscher och områden. Genom arbete med efterfrågade arbetsuppgifter utvecklar Samhalls medarbetare sina förmågor för att kunna bli attraktiva och konkurrenskraftiga hos andra arbetsgivare.

KUNDER SOM VÄLJER att anlita Samhall ges möjlighet att förena affärsnytta med samhällsnytta. De får högkvalitativa tjänster levererade med pålitlighet, uppmärksamhet och stort engagemang

samtidigt som de bidrar till att bryta utanförskapet på svensk arbetsmarknad och därigenom bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Samhalls vision
är att bidra till
ett Sverige där alla ses
som en tillgång på
arbetsmarknaden

Kundnytta:

Nästan **4 800** kunder fick ta del av högkvalitativa tjänster och gavs dessutom möjlighet att ta socialt ansvar.

Medarbetarnytta:

Under 2017 fick ytterligare **7 364** medarbetare arbete eller praktik, vilket ger ökat yrkeskunnande och ofta en stärkt självkänsla.

1 295 fick jobb hos andra arbetsgivare efter arbete hos Samhall.

Samhällsnytta:

Med en närvaro på närmare 600 orter bidrar Samhall till en ökad mångfald och minskat utanförskap i hela landet.

Samhallnytta -
helt enkelt

SAMHALLS AFFÄRSOMRÅDEN

TJÄNSTER

SAMHALL TAR ANSVAR FÖR arbetsledning och genomförande inklusive val av metod, material och utrustning.

Andel av medarbetarna

EXEMPEL INOM Städning, tvätt, fastighetsskötsel och facility management.

BEMANNADE LÖSNINGAR

ARBETET SKER INTEGRERAT i kundens verksamhet. Samhall har alltid personalansvaret och ofta även ansvaret för arbetsledningen.

Andel av medarbetarna

EXEMPEL INOM Lager och logistik, tillverkning/produktion, omsorg, handel och fastighetsskötsel.

FÖRPACKNING OCH MONTERING

SAMHALL DRIVER industriproduktion och förpacknings- och monteringsverksamhet på uppdrag av kunder i egna eller kundernas lokaler.

Andel av medarbetarna

EXEMPEL INOM Montering av kablage, förpackning av medicinska produkter, elektroniktillverkning, samt lackning och ingjutning av kretskort.

STÄD & TVÄTT

Samhall är en stor aktör inom städning och tvättning. Vi städar kontor, shoppingcentra, butiker, skolor och trapphus och erbjuder också stor- och specialtvätt av arbetskläder och textilier för exempelvis kontor, industri, sjukhus och hotell. Samhalls städtjänst är Svanenmärkt och vi följer kvalitetssystemet INSTA 800 samt ISO 9001 och ISO 14001.

Under 2017 tecknades nya avtal med bland andra Coop och Statskontoret. Kunder sedan tidigare är Axfood, SF Bio, Ica, Max Burgers AB, Ikea, Bauhaus, Polisen, Åhléns och Swedbank.

LAGER & LOGISTIK - VÄXER MED E-HANDEL

Utöver praktisk lagerhantering har Samhall utvecklat mer strategiska kunskaper inom tredjepartslogistik, e-handel, detaljhandelslogistik, återvinningslogistik och konsumentförpackning. Inom e-handel ser vi stora tillväxtmöjligheter.

Under 2017 tecknade vi nya avtal med bland annat Ingram Micro och onlinebutiken Partykungen. Sedan tidigare bedriver vi bland annat full tredjepartslogistik för företaget Crossroads i Uddevalla samt plockar och packar bläckpatroner åt InkClub i Uppsala. Samhall bygger och packar även butiksdysplayer för bland andra DHL, Santa Maria och Aditro.

ARBETSPLOTS- & FASTIGHETSTJÄNSTER BÅDE INOM- OCH UTMOMHUS

Uppdragen varierar från komplexa system till skötsel av planteringar, renhållning och snöröjning. Samhall erbjuder också tilläggstjänster som arrangemang av växter, packning och leverans av fruktkorgar samt arbete i reception och vaktmästeri.

Större kunder inom området är Svenska Förpacknings- & Tidningsinsamlingen och PEAB.

TJÄNSTER TILL OFFENTLIGA OCH PRIVATA VÅRD- OCH OMSORGSÅKTÖRER

Genom Samhalls medarbetare kan vård- och omsorgsgivare öka den upplevda kvaliteten och förbättra arbetsmiljön för den egna personalen. Samhall avlastar och frigör tid genom att utföra service- och till viss del även enklare omsorgsuppgifter som inte kräver vårdutbildning. Exempel på arbetsuppgifter är att tvätta, stryka, städa, bädda, fylla på förråd, sköta internt transporter eller vara trivselsvårdar och utföra ärenden.

Samhall har idag ett stort antal kommuner, landsting och privata aktörer som kunder. Under året tecknades avtal med Östhammars kommun.

PLOCK OCH KRINGTJÄNSTER INOM HANDEL

Samhall erbjuder tjänster inom handeln. Det kan handla om allt från plock i butik till andra kringtjänster. När Samhall utför tjänsterna kan kunden istället lägga sin tid och fokus på sina kärnuppgifter och samtidigt ta ett socialt ansvar.

Bland Samhalls största uppdragsgivare inom handelsområdet finns bland annat Axfood, Ica, Coop och Mat.se.

OLIKA PRODUKTIONSÖSNINGAR INOM INDUSTRI & TILLVERKNING

Samhall erbjuder produktionslösningar inom montering, mekanik, kablage, logistik och förpackning.

Arbetet kan ske i kundens verksamhet eller i Samhalls egna lokaler. Bredden inom tillverkningskompetensen gör att Samhall kan möta kundernas behov inom ett flertal områden. Bland annat tillverkas ventilationsdetaljer och dragkablage till bilar.

Bland de många kunderna finns International Automotive Components, Plastal, Roxtec, Volvo Cars och Dentsply.

ARBETSMARKNADSTJÄNSTER SOM BRYTER UTANFÖRSKAP

Samhall erbjuder Arbetsförmedlingen platser för arbetsträning och andra typer arbetsmarknadstjänster på våra många arbetsplatser. Arbetslösa personer kan, via Arbetsförmedlingen, bland annat ta del av förstärkt arbetsträning och fördjupad bedömning i Samhalls regi.

ORDFÖRANDEORD

FÅ ANDRA FÖRETAG betyder lika mycket för det svenska samhället som Samhall gör. Genom att skapa nya vägar till arbete för personer med funktionsnedsättning bidrar Samhall varje dag till ett mer inkluderande samhälle där fler personer ges en möjlighet att delta utifrån sina egna förutsättningar.

SEDAN DESS ATT JAG FÖR SJU ÅR SEDAN fick möjligheten att bli ordförande för Samhall har mer än 43 000 personer gått från ett utanförskap till ett arbete eller en praktikplats på någon av Samhalls många arbetsplatser. Det är lika många personer som det bor i hela Enköping, Kungälv eller Motala.

ATT VERKA I ETT BOLAG med ett så omfattande och viktigt samhällsuppdrag är ett stort ansvar. Ett ansvar gentemot bolagets medarbetare och kunder – men framförallt mot det svenska folket, på vilkas uppdrag Samhall i förlängningen verkar. Varje enskilt beslut och varje investerad krona måste vägas mot den samhällsnytta de bidrar till. Och jag skulle våga påstå att Samhall aldrig förr har skapat så mycket värde för vår uppdragsgivare som under 2017.

FÖR NÄR VI STÄNGER BÖCKERNA så ser vi att Samhall inte bara mötte, utan överträffade samtliga ägarens arbetsmarknadspolitiska mål 2017. Målet om den prioriterade rekryteringen, det vill säga andelen nya medarbetare som har en särskilt utsatt situation på arbetsmarknaden, överträffades med hela 50 procent

samtidigt som vi uppvisade den högsta övergångssiffran i Samhalls 38-åriga historia. Aldrig tidigare har en lika stor andel av bolagets medarbetare med funktionsnedsättningar utvecklat sin arbetsförmåga så mycket att de kunnat lämna Samhall för ett arbete hos en annan arbetsgivare. Det är ett tydligt bevis på att Samhall aldrig förut har varit bättre på det som i grund och botten är vår kärnverksamhet – att utveckla medarbetare genom arbete.

SAMTIDIGT SOM VI NÅDDE samtliga våra uppdragsrelaterade mål ser vi också en positiv utveckling avseende de flesta av Samhalls hållbarhetsmål. Såväl bolagets koldioxidutsläpp som energianvändning fortsatte att minska under 2017, samtidigt som vi ökade vår självfinansieringsgrad. Jag är stolt över att vara en del av ledningen för ett bolag som inte bara är en viktig del av den statliga arbetsmarknadspolitiken – utan som också tar ett tydligt ansvar för att den verksamhet som bedrivs är långsiktigt hållbar.

UNDER 2017 UPPVISADE SAMHALL en fortsatt god soliditet, men nådde inte upp till ägarens målsättning om avkastning på eget kapital. Efter många år med en oförändrad ersättningsnivå, trots ökade uppdragsrelaterade kostnader, kunde vi i budgetpropositionen för 2018 ta del av en ökning av Samhalls anslag. Genom en uppjusterad ersättningsnivå, som bättre täcker de merkostnader som Samhall har till följd av sitt arbetsmarknadspolitiska uppdrag, ges för-

utsättningar för att ytterligare höja kvaliteten i vår verksamhet samtidigt som vi når en ekonomi i balans som tryggar fortsatt utveckling.

TILL FÖLJD AV SAMHALLS GODA affärstillväxt och höga måluppfyllelse föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2018 även ett utökat uppdrag för Samhall. Under året ska 1 000 nya medarbetare anställas i kärnuppdraget och under 2019 ska uppdraget utökas med ytterligare 1 000 medarbetare. Jag ser fram emot att tillsammans med den övriga styrelsen, Samhalls ledning, medarbetare och de fackliga organisationerna få välkomna dem till Samhall.

Erik Strand

Erik Strand
Ordförande

55 engagerade medarbetare hos Babybjörn

PÅ BABYBJÖRN I SKILLINGARYD arbetar 55 medarbetare från Samhall med att montera babysitters. Varje dag monteras och skickas 1000 stycken på export till över 50 länder världen över. Babysittern finns i 63 olika modeller och hela monterings- och förpackningskedjan sköts av Samhall.

På Babybjörn jobbar till exempel Per-Arne Pedersen som fick en stroke för ett antal år sen och har kämpat för att komma tillbaka. Han är nu i nästan helt återställd och har fått en ny chans tack vare Babybjörn och Samhall. Nafiso Hassan Araye är nyanställd på fabriken. Tidigare jobbade hon som städare inom Samhall men trivs bättre med att montera babysitters.

-SÄKERHETEN ÄR EXTRA VIKTIG när det handlar om produkter till barn. Med Samhalls montörer kan kunderna lita på att inga felmonterade produkter lämnar Skillingaryd säger Ulf Ingemarsson, vd för Babybjörn. Dessutom kan vi stoltsera med "Made in Sweden"-märkning på produkterna eftersom hela babysittern förutom tyget tillverkas och monteras i närområdet.

DET FINNS INTE EN ENDA BABYSITTER från Babybjörn som inte monteras av Samhalls medarbetare och samarbetet med Samhall fungerar fantastiskt bra. Medarbetarna är väldigt engagerade och vi kan lita på att fokus ligger på säkerhet och trygghet för kunden.

STÖRSTA MÖJLIGA SAMHALLNYTTA

Samhall bidrar till ett mer hållbart samhälle genom sin verksamhet och sina medarbetare. Som företag vill Samhall vara och uppfattas som en långsiktig och ansvarsfull affärspartner och arbetsgivare. Samhall ska nyttja sina resurser på ett effektivt och ansvarsfullt sätt och i alla beslut göra balanserade avvägningar för att maximera "Samhallnyttan", det vill säga nyttan för medarbetare, kunder och för samhället i stort.

VÅR VERKSAMHET BYGGER PÅ TRE GRUNDLÄGGANDE VÄRDERINGAR

- Tron på alla människors lika värde
- Tilltron till alla individers förmåga
- Arbetets värde för individuell och samhällelig utveckling

Ramverk

ALLT UTGÅR FRÅN vår vision, vår affärsidé och vårt uppdrag: att skapa meningsfulla och utvecklande arbeten för personer med funktionsnedsättning.

Ramverket för vårt hållbarhetsarbete är våra policys, våra mål och vårt integrerade arbetssätt. Som statligt ägt företag ska vi agera ansvarsfullt och arbeta aktivt för att följa internationella riktlinjer om miljöhänsyn, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, anti-korruption och affärsetik. Vi stödjer och respekterar de internationella principer

och riktlinjer som återfinns i de tio principerna i FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och OECDs riktlinjer för multinationella företag.

POLICY

Styrelsen har fastställt hållbarhetspolicy och medarbetarpolicy som utgångspunkterna för hållbarhetsarbetet. Under 2017 har vi uppdaterat vår hållbarhetspolicy och bland annat förtydligat mänskliga rättighetsperspektivet. Samhalls krav

och förväntningar på medarbetare, leverantörer och underentreprenörer finns i särskilda uppförandekoder.

HÅLLBARHETSMÅL

Hållbarhetsmålen fastställs årligen av styrelsen efter intressentdialog och väsentlighetsanalys.

HÅLLBARHETSARBETET

Hållbarhetsfrågorna är helt integrerade i Samhalls verksamhetsprocesser där handlingsplaner och uppföljning av hållbarhetsmålen ingår i processägaransvaret. Uppgifterna

FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter

2015 antogs FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UN Guiding Principles on Business and Human Rights). Principerna är en global standard som anger hur stater och företag över hela världen ska förhindra företags negativa påverkan på mänskliga rättigheter. Principerna omfattar alla företag oavsett storlek eller bransch. Under 2017 genomfördes en översiktlig genomlysning av de statliga bolagens efterlevnad av ramverket. I syfte att förtydliga Samhalls åtagande avseende mänskliga rättigheter har hållbarhetspolicyn uppdaterats.

fördelas genom delegering enligt fastställd delegationsordning.

HÅLLBARHETSRISKER

I den övergripande riskhanteringen ingår hållbarhetsfrågorna som ett särskilt fokusområde. Med hållbarhetsrisker avses exempelvis risken att bolaget inte når hållbarhetsmålen, att hållbarhetspolicyn och tillhörande riktlinjer inte efterlevs, att verksamheten har en negativ påverkan på miljö, mänskliga rättigheter eller att bolaget inte agerar på ett transparent och ansvarsfullt sätt.

Arbetsförhållanden

Vi är en av Sveriges största arbetsgivare. Som i alla personalintensiva företag finns varierande grad av arbetsmiljörisker. Våra medarbetares hälsa och säkerhet är av yttersta vikt och vi arbetar ständigt för att minska riskerna genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Mänskliga rättigheter

Samhall arbetar utifrån grundvärderingen alla människors lika värde. Det råder nolltolerans mot diskriminering vilket tas upp i alla grundläggande utbildningar. Samhall respekterar den personliga integriteten och har under 2017 genomfört en översyn av personuppgiftshanteringen med anledning av den nya dataskyddsförordningen. Vi ställer också krav på att våra leverantörer respekterar mänskliga rättigheter i produktionen av de varor och tjänster som vi köper in.

Affärsetik

Det är av yttersta vikt att Samhall agerar korrekt och konkurrerar med andra företag på lika villkor genom marknadsmässig prissättning och kalkylering i enlighet med gällande rätt. Både affärsetik och korruption ingår i företagsintroduktion och ledarutvecklingsprogram. Under 2017 har både riktlinjer mot korruption och riktlinjer för konkurrensneu-

trala priser uppdaterats och en ny uppförandekod tagits fram.

Miljöpåverkan

Samhall bedriver inga tillståndspliktiga verksamheter och antalet anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken uppgick till tre. Vår miljöpåverkan ligger främst inom energianvändning genom transporter och lokaler samt avfall och hantering av kemikalier. Vi arbetar systematiskt med att minska vår påverkan genom vårt miljöledningssystem ISO 14001 och genom att erbjuda exempelvis Svanen-märkta städtjänster.

VISSLARFUNKTION

Det finns en neutral, öppen och säker visslarfunktion för den som misstänker allvarliga oegentligheter och missförhållanden inom Samhall. Den som har synpunkter på verksamheten i övrigt bör i första hand ta kontakt med ansvarig chef i berörd verksamhet.

Våra värdeord

Våra värdeord: pålitlig, uppmärksam och engagerad, är vägledande för hur vi ska uppträda både mot våra kunder och mot varandra.

PÅLITLIG

Pålitlighet är att ta ansvar. Att uppfylla löften mot kunder och arbetskamrater. Det ska gå att lita på Samhall och alla som jobbar på Samhall.

UPPMÄRKSAM

Att vara uppmärksam är att se allt lite klarare och tydligare. Att bli uppmärksam är att bli sedd och bekräftad. På Samhall ska vi vara bäst på att se sådant som andra inte ser. Vi anstränger oss alltid för att uppmärksamma individernas talang och kundernas behov.

ENGAGERAD

Att vara engagerad är att vara närvarande och alltid bry sig lite extra om kunden och jobbet men också hur du själv och hur dina arbetskamrater mår. Ett starkt engagemang överförs lätt till andra och gör livet och arbetet både roligare och bättre.

INTRESSENTER

Intressentdialog och väsentlighetsbedömning

Vårt mål är att ständigt utvecklas för att optimera "Samhallnyttan", det vill säga skapa nytta för såväl medarbetare som för kunder och för samhället i stort. Intressenternas förväntningar fångas upp genom intressentdialoger som sker kontinuerligt, både i formella och informella forum och i form av medarbetarundersökning, kundundersökning och varumärkesmätning.

Arbetet med att maximera Samhallnyttan kräver balanserade avvägningar, då våra intressenter värderar resultat och aktiviteter olika. En viktig del är därför att identifiera de ekonomiska, sociala och miljömässiga frågor som Samhall påverkar och som intressenterna tycker är väsentliga. I den slutliga valideringen är det styrelsens och ledningens bedömning som balanserar de prioriteringar som görs.

INTRESSENTER

Intressentgrupperna har identifierats och avgränsats, dels utifrån de olika delarna i bolagets uppdrag från

staten, dels utifrån generella förutsättningar för ett tjänsteföretag.

Samhalls viktigaste intressentgrupper är medarbetare, kunder, staten i form av ägare och andra myndigheter, leverantörer, intresseorganisationer och fackliga parter.

VÅR VÄSENTLIGHETSBEDÖMNING 2017 grundar sig fortsatt på den enkät som gjordes i slutet av år 2015. Den har uppdaterats bland annat genom löpande kontakter med näringsliv, politiker, arbetsmarknadens parter, Arbetsförmedlingen samt i interna chefsforum och arbetsplats-träffar. Under 2017 har Statskontoret

på uppdrag av Arbetsmarknadsdepartementet genomfört en analys av processen och förutsättningarna för anställningar hos Samhall AB (rapport 2017:7).

Den samlade bilden bekräftar entydigt att Samhalls väsentligaste bidrag till hållbar utveckling ligger inom de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna. Dessutom finns det bland samtliga intressenter mycket höga förväntningar på att bolaget agerar föredömligt inom de olika områden där missförhållanden ska undvikas, till exempel trakasserier och korruption.

INTRESSENTGRUPP	DIALOG GENOM	KÄRNFRÅGOR
Medarbetare	• Arbetsmiljöuppföljning. • Introduktion, utbildning, kompetensutveckling. • Lönekartläggningar och lönerevision. • Medarbetarundersökningar. • Mål- och uppföljningsdialog, individuellt. • Samverkan med de fackliga organisationerna på alla nivåer.	• Anställning och egenförsörjning. • Bra arbetsmiljö, arbetsanpassning. • Gott ledarskap. • Gå vidare till arbete utanför Samhall. • Individfokus med personliga utvecklingsplaner. • Medarbetarutveckling med fokus på yrkeskunnande och ökad anställningsbarhet.
Kunder	• Krav i upphandlingar • Kund- och försäljningsmöten. • Kundundersökningar. • Seminarier och event. • Uppföljningsmöten och löpande kontakter.	• Affärsetik. • Bryta utanförskap för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. • Förtroende för varumärket Samhall. • Konkurrensneutrala priser. • Kvalitet, kapacitet och kundbemötande. • Miljöfrågor vid upphandling
Ägare/ myndigheter (främst Arbetsförmedlingen)	• Möten med politiker i riksdag, landsting, kommuner. • Samverkan med Arbetsförmedlingen. • Statens ägarpolicy. • Ägardialog med Näringsdepartementet. • Avstämningar med Arbetsmarknadsdepartementet.	• Affärsetik, transparens och öppenhet. • Ansvar för hela värdekedjan. • Bryta utanförskap för funktionshindrade på arbetsmarknaden. • Ekonomisk samhällsnytta & långsiktig ekonomisk hållbarhet. • Geografisk spridning. • Jämställdhet och mångfald. • Konkurrensneutrala priser. • Medarbetarutveckling med fokus på yrkeskunnande och ökad anställningsbarhet. • Miljöhänsyn. • Transparens och öppenhet.
Leverantörer	• Avtalsdialog med leverantörer i samband med upphandlingar. • Internt Driftråd - hållbarhetskrav på leverantörer. • Leverantörsuppföljning och utvärderingar.	• Affärsetik. • Kvalitet, kapacitet och bemötande. • Miljöhänsyn. • Mänskliga rättigheter och bra arbetsvillkor.
Organisationer	• Dialogforum för behandling av etiska och affärsmässiga frågor avseende arbetsmarknadsinsatser för personer med funktionsnedsättning inom Almega. • Möten med - de fackliga huvudorganisationerna, - Funkis-rörelsen, - företrädare för socialt arbetsintegrerande företag.	• Bryta utanförskap för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden, anställning och egenförsörjning. • Medarbetarutveckling med fokus på yrkeskunnande och ökad anställningsbarhet. • Miljöhänsyn. • Samhalls roll som arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Väsentliga områden

Hållbarhetsredovisningen, som bygger på väsentlighetsbedömningen, utgår från fyra områden.

MEDARBETARNYTTA

Här ryms väsentliga hållbarhetsfrågor kopplade till sociala förhållanden, personal och mänskliga rättigheter.

- Utveckling genom arbete
- Hälsa och arbetsmiljö
- Medarbetare med lönebidrag för utveckling

KUNDNYTTA

Här ryms väsentliga hållbarhetsfrågor kopplade till kunderbjudande, affärsetik och motverkande av korruption.

- Kvalitet och kunderbjudande
- Affärsetik och motverkande av korruption

SAMHÄLLSNYTTA

Här ryms väsentliga hållbarhetsfrågor kopplade till ekonomisk hållbarhet och vår geografiska närvaro.

- Ekonomi i balans
- Samhalls merkostnader
- Geografisk spridning

RESURSEFFEKTIV VERKSAMHET

Här ryms väsentliga hållbarhetsfrågor kopplade till vår miljöpåverkan.

- Miljö

Genomgående gäller hållbarhetsredovisningen hela Samhall och avgränsas till den påverkan som sker inom Samhalls egen verksamhet.

AGENDA 2030

Samhalls agenda

2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som inrymmer 17 globala hållbarhetsmål som adresserar vår tids största utmaningar. Agendan betonar att ingen ska lämnas utanför. Samhalls agenda och vision, är ett Sverige där alla ses som en tillgång på arbetsmarknaden. Genom utvecklande arbeten i kunduppdragen bryter Samhall utanförskap och bidrar till ett mer jämlikt Sverige.

Under 2017 genomförde Samhalls styrelse en workshop för att identifiera de globala hållbarhetsmål som bolaget påverkar och bidrar till.

MÅLOMRÅDE	DELMÅL	SAMHALLS BIDRAG TILL AGENDA 2030
Mål 4 4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA	4.4 Öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter för anständigt arbete 4.5 Säkerställa lika tillgång till utbildning och yrkesutbildning på alla nivåer för utsatta personer, inklusive personer med funktionsnedsättning.	Genom utvecklande arbete i kunduppdragen blir medarbetarna konkurrenskraftiga och rustade för arbetslivet. Samhall genomför årligen ett stort antal utbildningar och yrkesutbildningar för personer med funktionsnedsättning. Ett årligt mål är att medarbetare i de arbetsmarknadspolitiska uppdragen ska få möjlighet och stöd för att anställas utanför Samhall.
Mål 5 5 JÄMSTÄLLDHET	5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt. 5.5 Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap.	Samhall arbetar aktivt mot diskriminering. Samhall har omfattande ledarutvecklingsprogram. Samhall har en jämn könsfördelning i ledande positioner.
Mål 8 8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	8.5 Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning. 8.8 Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare.	Samhalls uppdrag är att skapa meningsfullt och utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning som uppgår till cirka 20 000 medarbetare. Årligen tas flera tusen nya medarbetare emot ur denna målgrupp. Alla medarbetare är anslutna till kollektivavtal. Samhalls målsättning är att ha en säker och utvecklande arbetsmiljö som är tillgänglig och anpassad till medarbetarnas förutsättningar. Arbetsmiljöfrågorna som omfattar både den fysiska, sociala och organisatoriska arbetsmiljön är integrerade i allt vi gör.

DET ÄR INTE BARA inom Sveriges gränser vi för en aktiv dialog. Samhall är sedan 1987 medlem i den internationella samarbetsorganisationen "Workability International". Med över 130 medlemmar från 40-talet länder runt om i världen arbetar vi tillsammans mot det gemensamma målet att resurserna hos personer med funktionsnedsättning ska tas tillvara på ett bättre sätt i arbetslivet.

MÅLOMRÅDE	DELMÅL	SAMHALLS BIDRAG TILL AGENDA 2030
Mål 9 9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	9.1 Bygga ut tillförlitlig, hållbar och motståndskraftig infrastruktur av hög kvalitet, inklusive regional och gränsöverskridande infrastruktur, för att stödja ekonomisk utveckling och människors välbefinnande, med fokus på ekonomiskt överkomlig och rättvis tillgång för alla.	Samhall är närvarande i hela Sverige som en resurs både för medarbetare och kunder.
Mål 10 10 MINSKAD OJÄMLIKHET	10.2 Möjliggöra och verka för att alla människors, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.	Genom arbetet i kunduppdragen får medarbetarna möjlighet att utvecklas. Samhall bryter utanförskap och ökar mångfalden i arbetslivet.
Mål 12 12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	12.3 Till 2030, halvera det globala matsvinnet per person i butik- och konsumentledet, och minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan. 12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, i enlighet med överenskomna internationella ramverket, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön. 12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.	Samhalls städtjänst är Svanen-märkt. Det innebär bland annat val av miljömärkta rengöringsmedel, minskning av vår klimatpåverkan, minskning av utsläpp genom rengöringsmedel, minskning och källsortering av avfall. Genom val av kunduppdrag kan Samhall t.ex. bidra till att matsvinnet minskar genom att det tas om hand så att det kan ätas.

HÅLLBARHETSMÅL

MÅL 2017

MIA-faktorn: minska till 3,1

Engagerade
medarbetare ska öka

Medarbetarnytta

UTVECKLING
GENOM ARBETE

Kundnytta

HÅLLBARA
ERBJUDANDEN

MÅL 2017

75 övergångar från
rekryteringssamarbetena

VISION

Att bidra till ett Sverige där alla ses som en tillgång på arbetsmarknaden

Samhällsnytta

MINSKAT
UTANFÖRSKAP

MÅL 2017

Självfinansierings-
grad 31 %

Resurseffektivt

MINSKAD
MILJÖPÅVERKAN

MÅL 2017

Minskade koldioxidutsläpp
från produktionsbilarna.

Medarbetarnytta
UTVECKLING
GENOM ARBETE

MÅL 2017	UTFALL	MÅLEN DRIVER
MIA-faktorn: minska till 3,1.	3,1 (3,4) Samhalls målsättning är att alla medarbetare ska utvecklas i våra kunduppdrag. MIA mäter hur väl Samhall lyckas med att skapa bra uppdrag för bolagets medarbetare och ge rätt förutsättningar för alla medarbetare att delta i meningsfullt och utvecklande arbete.	Fler medarbetare i kunduppdrag. Förmågan att matcha medarbetare mot rätt arbetsuppgifter. Ökade yrkeskunskaper inom efterfrågade yrkesroller. Mer konkurrenskraftiga uppdrag och arbetsuppgifter.
Engagerade medarbetare: Förbättringskrav jämfört med föregående medarbetarundersökning.	Både delindex för engagerade medarbetare och det totala organisationsindexet ökade med 2 procentenheter till 68 % respektive 65 %.	Engagerade medarbetare tar större ansvar för sin egen utveckling och har också större kundfokus.

Kundnytta
HÅLLBARA
ERBJUDANDEN

MÅL 2017	UTFALL	MÅLET DRIVER
Rekryteringserbjudande. Utveckla samarbeten med företag som vill rekrytera från Samhall så att samarbetena genererar 75 övergångar.	106 övergångar till företag som vi har rekryteringssamarbeten med. Genom att anlita och rekrytera från oss har dessa kunder aktivt valt att bidra till att bryta utanförskap och öka mångfalden på arbetsmarknaden.	Rekryteringserbjudandet lyfter fram medarbetarna, ger kunderna ett hållbart alternativ för personalförsörjning och skapar varaktiga övergångar.

Samhällsnytta
MINSKAT
UTANFÖRSKAP

MÅL 2017	UTFALL	MÅLET DRIVER
Självfinansieringsgrad: 31 %.	32 % (31) ackumulerat för 2017. Affärstillväxten tillsammans med matchning för effektivt resursutnyttjande innebär att kundintäkterna i ökad utsträckning bidragit till att täcka verksamhetens totala kostnader.	Då självfinansieringsgraden ökar skapar Samhall mer nytta per skattekrona. För att klara detta behöver Samhall en ständig affärstillväxt och en hög produktivitet.

Resurseffektivt
MINSKAD
MILJÖPÅVERKAN

MÅL 2017	UTFALL	MÅLET DRIVER
Minskade koldioxidutsläpp. Minskning av fossila drivmedel i förhållande till omsättningen.	0,53 (0,55) Förbrukningen av fossilt bränsle per tusen omsättningskronor har minskat med 0,02 liter. Omsättningen har ökat utan att förbrukningen av fossila bränslen ökat i samma utsträckning.	Målet driver minskade koldioxidutsläpp genom val av förnybara bränslen samt en effektivare användning av bilparken.

Medarbetarnyttta

Medarbetarnytttan är kärnan i Samhalls verksamhet. Vår uppgift är att utveckla medarbetare med funktionsnedsättning genom arbetet i våra kunduppdrag.

UTIFRÅN VÄSENTLIGHETSBEDÖMNINGEN REDOVISAS I DETTA AVSNITT SÄRSKILT:

- Medarbetarutveckling
- Möjligheten att gå vidare i annat arbete
- Hälsa och arbetsmiljö.

21 897
anställda
med funktions-
nedsättning

1 296
tjänstemän

ANTAL MEDARBETARE

Vid årets slut hade Samhall 21 897 medarbetare anställda i de arbetsmarknadspolitiska uppdragen för personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga där kärnuppdraget utgör den största delen. Här ingår även anställning med lönebidrag för utveckling i anställning som riktar sig till personer med funktionsnedsättning som under lång tid varit utan arbete samt anställningar för personer med 75 procent sjukersättning.

Samhall hade 1 296 tjänstemän. Samtliga anställda i Samhall har kollektivavtal.

KÖNS- OCH ÅLDERSFÖRDELNING

Samhall har totalt sett en relativt jämn könsfördelning med 45 procent kvinnor och 55 procent män. Medelåldern för alla är 47 år. Totalt är det 27 procent av kvinnorna som arbetar deltid och 13 procent av männen.

ORGANISATION OCH ANSVAR

Den centrala HR-funktionen har ansvar för det strategiska arbetet med medarbetarutveckling och medarbetarprocessen.

Det operativa ansvaret ligger i marknadsområdena ner till första linjens chefer. Samverkan med Arbetsförmedlingen är viktig både i samband med anställning till Samhall och när medarbetare ska börja ett nytt jobb utanför Samhall.

SAMHALL MEDARBETARE 2017-12-31

	Totalt antal	Kvinnor,%	Män,%	Medelålder, år
Ledning				
Styrelsen	11 (11)	55 (45)	45 (55)	55 (55)
Företagsledningen	10 (10)	40 (40)	60 (60)	55 (53)
Anställda				
Kärnuppdraget	18 391 (19 259)	46 (45)	54 (55)	50 (49)
Utvecklingsanställda	3 149 (2 015)	36 (33)	64 (67)	29 (29)
75 % sjukersättning	357 (357)	69 (69)	31 (31)	51 (51)
Tjänstemän	1 296 (1 206)	52 (52)	48 (48)	47 (48)
Totalt	23 193 (22 837)	45 (45)	55 (55)	47 (47)

45 %
kvinnor

55 %
män

47 år
medelålder

Jani har fått sitt drömjobb

”

- Jobbet gör mig glad inombords,
säger Jani Nurminen

”

Jani Nurminen från Västerås har tidigare varit anställd hos Samhall men har nu gått vidare till en fast anställning som personlig assistent hos Humana.

Grattis till jobbet som personlig assistent! Varför är det ditt drömjobb?

-Jobbet gör mig glad inombords. När jag hjälper mina brukare att ha det bra så mår också jag bättre. När jag fick utvecklingsanställningen på Samhall hoppades jag att det kunde vara vägen till ett jobb som personlig assistent.

Var det svårt att få jobbet som personlig assistent?

-Både ja och nej. Förra våren när jag började på Samhall fanns det inga uppdrag som personlig assistent. Istället fick jag prova på andra saker, som att städa och köra ut matleveranser. Det funkade väldigt bra men jag fortsatte hela tiden att leta efter jobbet som jag verkligen ville ha.

Hur gjorde du ?

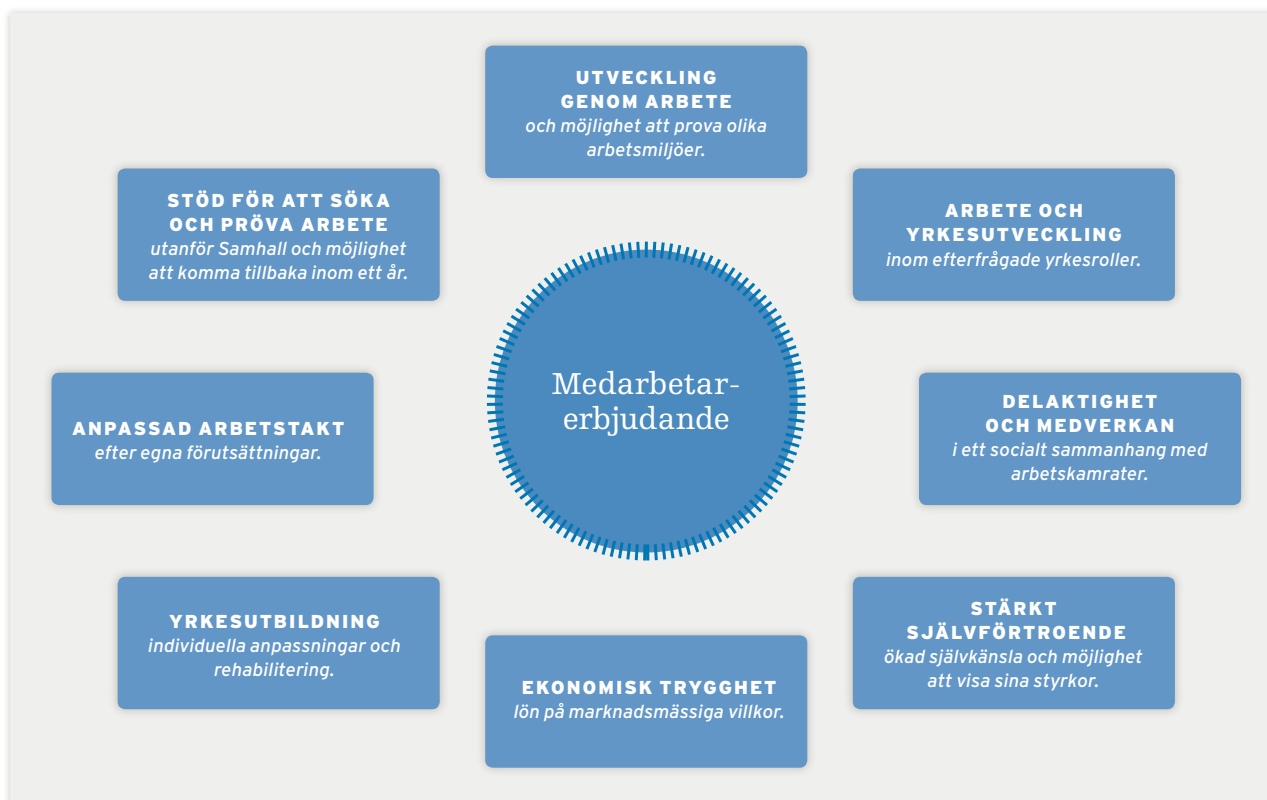
-När hösten kom kontaktade jag min chef igen för att kolla läget. Då fick jag veta att Samhall hade börjat samarbeta med omsorgsföretaget Humana. Jag bad om att få träffa dem. När ett jobb blev ledigt i början av året fick jag träffa Humanas kund. Vi tyckte om varandra direkt och han ville gärna att jag skulle ha jobbet. Så även om det tog lite tid att få jobbet gick det bra till slut.

Utvecklas du på ditt nya jobb?

-Ja, jag lär mig nya saker hela tiden. Det här är inget jobb som man blir bra på genom att gå en utbildning. Alla brukare är olika. Jag tror att min övergång blev så bra eftersom jag hade is i magen och själv kom med förslag på hur jag ville utvecklas och vad jag ville göra.

Utveckling genom arbete

Samhalls uppdrag är att utveckla medarbetare genom arbete. Engagerade och yrkeskunniga medarbetare är utgångspunkten för att matcha rätt kompetens till såväl kund- som rekryteringsuppdrag. Utvecklingsresan ser olika ut för olika medarbetare men arbetssättet är detsamma. Vi har utvecklat en matchningsmetodik som lyfter fram varje människas styrkor och förmågor för att kunna matcha rätt person till rätt arbetsuppgifter och att skapa team där medarbetarna kompletterar varandra.

SAMHALLS ERBJUDANDE TILL MEDARBETARE

Vårt mål är att varje medarbetare ska utveckla sin arbetsförmåga och på sikt kunna få ett arbete utanför Samhall. Detta sker genom matchning och utveckling i tydliga yrkesroller. Mål- och utvecklingsdialogen tydliggör vilka mål medarbetaren har för sin utveckling på kort och lång sikt och kunduppdragen sätter ramar för vilka yrkesroller medarbetaren kan arbeta och utvecklas i.

MÅLGRUPP

Målgrupp för Samhalls arbetsmarknadspolitiska uppdrag är personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som har behov av arbete som "inte kan tillgodoses genom andra insatser". För att en anställning ska vara me-

ningsfull bör personen dock kunna tillgodogöra sig utveckling i någon av Samhalls verksamheter.

På arbetsplatserna eftersträvar Samhall blandade grupper av medarbetare med olika arbetsförmågor, kompetenser och åldrar. Medarbetarna kan då komplettera varandra och tillsammans utföra arbetsuppgifter som var och en av dem kanske inte hade klarat av själva.

INDIVIDANPASSADE ARBETSUPPGIFTER

För att öka möjligheten till utveckling erbjuds Samhalls medarbetare individuellt anpassade arbetsuppgifter och arbetstakt. Utvecklingsarbetet genomförs målinriktat med fokus på medarbetarens yrkesmässiga utveckling och möjligheter till en övergång till anställning hos annan

arbetsgivare. Målsättningen är att alla medarbetare ska utveckla sitt yrkeskunnande utifrån sina individuella förutsättningar och förmågor.

EN MÅNGFALD AV ARBETSUPPGIFTER

Samhalls breda och varierade utbud av tjänster inom områdena Städ & tvätt, Lager & logistik, Arbetsplats- & fastighetstjänster, Omsorg, Handel samt Industri & tillverkning skapar en mångfald av arbetsuppgifter och utvecklingsmöjligheter för företagets medarbetare.

Bredden, och det faktum att arbetsgivare i olika branscher rekryterar nya medarbetare från Samhall, skapar en unik möjlighet för personer som tidigare stått långt från arbetsmarknaden. Genom Samhall får de nya kontakter i arbetslivet och

Medarbetarprocessen

möjligheter att synliggöra sina kompetenser och på sikt gå vidare till en anställning utanför Samhall.

SAMHALLSKOLAN

Samhalls skolan är Samhalls utbildningsverksamhet. Inom Samhalls skolan finns utbildningar som stödjer hela utvecklingsresan i Samhall, från introduktion till utbildning inför nytt arbete hos en annan arbetsgivare. Samhalls skolans verksamheter har under året erbjudit drygt 3 000 kurstillfällen kopplade till företagets 24 yrkesroller samt utbildningar för tjänstemän. Stora utbildningsområden har varit inom lokalvård, fastighetsskötsel och omsorg samt inom ledarskap och mångfald.

Totalt erbjöds och genomfördes över 27 000 utbildningsplatser under år 2017, vilket är 7 000 fler än under 2016. Samhall utbildar även andra arbetsgivare i hur man undanröjer hinder och öppnar sina arbetsplatser för personer med funktionsnedsättning. Inte minst genom att påverka attityder och utveckla ledarskapet. Detta kan även ske i utvecklingssamarbeten tillsammans med större kunder.

UTVECKLANDE ARBETSSÄTT

En viktig del av Samhalls medarbetarprocess är mål- och utvecklings-

dialogen mellan medarbetare och chef, där konkreta mål för anställningen sätts. Tillsammans kommer medarbetare och chef överens om vilka aktiviteter som ska genomföras under året och följer upp att utvecklingen går åt rätt håll.

YRKESROLLER

- TYDLIGGÖR KOMPETENS

Samhalls yrkesroller är ett stöd både för att sätta mål för yrkeskunnande och för att tydliggöra vilken kompetens företaget kan erbjuda kunder både som leverantör och som samarbetspartner vid rekrytering.

Vid utgången av 2017 hade 81 procent av alla medarbetare ett dokumenterat yrkeskunnande i en eller flera yrkesroller. Som exempel kan nämnas att det fanns 10 700 lokalvårdare, 3 800 montörer och 3 700 lagerarbetare. Att utveckla och följa upp yrkesroller ger underlag för att arbeta proaktivt med matchning till befintliga och nya kunduppdrag.

UTBILDNING OCH UTVECKLING I OLIKA YRKESROLLER

Det är i det dagliga arbetet medarbetare möter kunder, utför arbetsuppgifter, samarbetar med kollegor och får stöd och återkoppling. Utbildning för olika yrkesroller är viktigt för att

få rätt förutsättningar i sitt arbete. I "utveckling genom arbete" ingår också praktik utanför Samhall för att utveckla sitt praktiska yrkeskunnande.

Grundutbildningar finns för samtliga yrkesroller. Det finns stöd för att inventera utbildningsbehov och göra gapanalyser på såväl distrikts- som individnivå. En bra grundplanering är en viktig förutsättning för ett strukturerat arbete med medarbetarutveckling och för att kunna leverera enligt kundernas krav.

MEDARBETARUTVECKLING I ARBETSMARKNADSPOLITISKA UPPDRAG

	Kvinnor	Män
Mål- och utvecklingsdialog, %	78	77
Utvecklingstid och övergångspraktik, kärnuppdraget (tim/anst)	18	21
Utvecklingstid och övergångspraktik, utvecklingsanställda (tim/anst)	227	250
Övergångar, kärnuppdraget	245	473
Övergångar, utvecklingsanställda	168	409

24 definierade yrkesroller

Administratör	Fönsterputsare	Lokalvårdare	Serveringsbiträde	Driftledare	Fastighets-skötare-yttre	Fastighets-skötare-inre	Teamledare
Butiks-medarbetare	Instruktör	Maskinoperatör	Servicevärd	Ledsagare	Lagerarbetare	Kundtjänst-medarbetare	Tvätterimedarbetare
Chaufför	Internlärare	Montör	Skogsarbetare	Omsorgs-assistent	Renhållnings-arbetare	Receptionist	Vaktmästare

Möjligheten att gå vidare – hög genomströmning under året

Antal nya anställningar och praktikanter under 2017

ANTAL MEDARBETARE SOM KOMMIT IN I SAMHALL UNDER 2017

Antal personer som fått en anställning under januari-december 2017	4 485
Jobb- och utvecklingsgarantin, Nyanlända, Projekt med Arbetsförmedlingen	2 879
Totalt antal nyanställda och praktikanter IN	7 364

ANTAL MEDARBETARE MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING 2017-12-31

Kärnuppsdraget	18 391
Anställda med 75% sjukersättning	357
Lönebidrag för utveckling i anställning	3 149
Totalt antal anställda	21 897
Jobb- och utvecklingsgarantin, praktikanter	1 679

ÖVERGÅNGAR TILL ANDRA ARBETSGIVARE UNDER 2017

Kärnuppsdraget	718
Lönebidrag för utveckling i anställning	577
Övriga avgångar	5 620
Totalt antal anställda och praktikanter UT	6 915

PRIORITERADE GRUPPER

Anställning från prioriterade grupper, enligt den bedömning som gjorts av Arbetsförmedlingen, uppgick vid årets slut till 60 (57) procent av antalet nyanställda i kärnuppsdraget. Denna grupp utgjordes till 40 (37) procent av kvinnor. Medelåldern var 46 (42) år.

ÖVERGÅNGAR

Övergångar är en del av Samhalls uppdrag och ingår i målen från staten. Uppdraget innebär att ge medarbetare rätt förutsättningar för att kunna lämna Samhall för

anställning hos andra arbetsgivare. Samtidigt får Samhall utrymme att anställa nya personer som står utanför arbetsmarknaden. Antalet övergångar uppgick till 1 295 (1 179) personer varav 577 (342) var personer med lönebidrag för utveckling i anställning. Andelen kvinnor av samtliga övergångar uppgick till 32 (34) procent. Att andelen övergångar bland kvinnor minskat beror främst på att andelen män bland anställda för utveckling i anställning är så hög och att många övergångar kommer från den gruppen. Medelåldern bland övergångarna var 44 (41) år.

ÅTERGÅNGAR

Medarbetare med tillsvidareanställning som lämnar för övergång har rätt att gå tillbaka till Samhall inom ett år vilket benämns "återgång". Återgångsrätten finns med i statens ägaransvisning och är reglerad i det kollektivavtal som gäller för anställda i kärnuppsdraget. Antalet återgångar under år 2017 uppgick till 422 (419) personer. Antalet kvinnor som återkommit uppgick till 130 (136) personer. De flesta återgångar berodde på att visstidsanställningar upphörde eller på nedskärningar i verksamheten hos den nye arbetsgivaren.

Jag fokuserar och ser till att saker blir gjorda

”

- Jag trivs väldigt bra,
de jag jobbar med är
schysta,

säger Caroline Gustavsson

”

Caroline Gustavsson från Åkersberga har tidigare varit anställd på Samhall men är nu fast anställd på Burger King.

Grattis till jobbet. Berätta om hur du fick jobbet på Burger King!

-Jag jobbade med ett städuppdrag på Samhall och efter ett tag ville jag utvecklas vidare. Min chef på Samhall tipsade om att Burger King sökte folk. Det var supernervöst att gå på anställningsintervju men jag hade en bra känsla.

Du var 22 år när du fick diagnosen Aspergers syndrom. Hur har det påverkat ditt yrkesliv?

-Förr kunde jag ibland känna mig otillräcklig, eftersom arbetsgivare ofta letar efter någon som är stresstålig. Jag kan ju inte ljuga och säga att jag är det. Efter att jag fick min diagnos har jag fått en annan förståelse.

Hur trivs du på jobbet?

-Jag trivs väldigt bra, de jag jobbar med är schysta. Jag började med att städa men nu har jag fått allt fler arbetsuppgifter. Min chef vet att om jag får tydliga direktiv så ser jag till att saker blir gjorda. Många tror att det är stressigt att jobba på en snabbmatsrestaurang men det är bara korta stunder. Då går jag in i mig själv och fokuserar på det jag ska göra.

Hälsa och arbetsmiljö

SAMHALLS MÅLSÄTTNING ÄR att ha en säker och utvecklande arbetsmiljö som är tillgänglig och anpassad till medarbetarnas förutsättningar. God arbetsmiljö och bra hälsa bidrar till att verksamhetens mål nås. Utveckling av ledarskapet och en värdegrundbaserad företagskultur har stor betydelse för att skapa en hälsosam arbetsplats där medarbetare trivs, utvecklas och mår bra. Under 2017 har en förstärkning av arbetsmiljöarbetet skett, bland annat när det gäller riskbedömningar av specifika områden och vid uppstart av nya uppdrag. Under nästa år kommer förstärkta arbetsmiljöronder att börja genomföras.

ARBETSOLYCKOR OCH SJUKFRÅNVARO

Antalet arbetsolyckor har ökat jämfört med föregående år. De vanligaste händelseorsakerna är "den skadade föll" och "den skadade slog, klämde eller stötte emot något". Vi ser att ökningen av arbetsskador i förhållande till antalet anställda främst består i arbetsskador utan frånvaro. Även om det inte är allvarliga personskador är det viktigt att rapportera såväl olyckor som tillbud för att ge underlag till förbyggande insatser. Som en följd av uppföljning och analys har grundutbildningarna för medarbetare inom Städ och Lager&logistik

utvecklats liksom arbetsmiljöutbildningen för alla chefer.

Samhall genomför årligen uppföljning av arbetsmiljöarbetet där resultatet behandlas både företagsövergripande och vid inplanerade förbättringsdagar och i lokala arbetsmiljökommittéer. Förbättringsförslag och åtgärdsplaner tas fram utifrån situationen i den lokala verksamheten.

Sjukfrånvaron mäts i procent av tid enligt anställningsavtal. Sjukfrånvaron har minskat inom samtliga personalkategorier under året. Sjukfrånvaron för medarbetare i kärnuppdraget har under året minskat till 15,5 (16,2) procent. Det är främst långtidssjukfrånvaron (>59 dagar) som har minskat. Sjukfrånvaron för tjänstemännen uppgår till 3,9 (4,7) procent.

I hälsoarbetet har olika insatser genomförts under året i syfte att minska sjukfrånvaron. Gemensamma

hälsoaktiviteter anordnas och vardaglig motion uppmuntras.

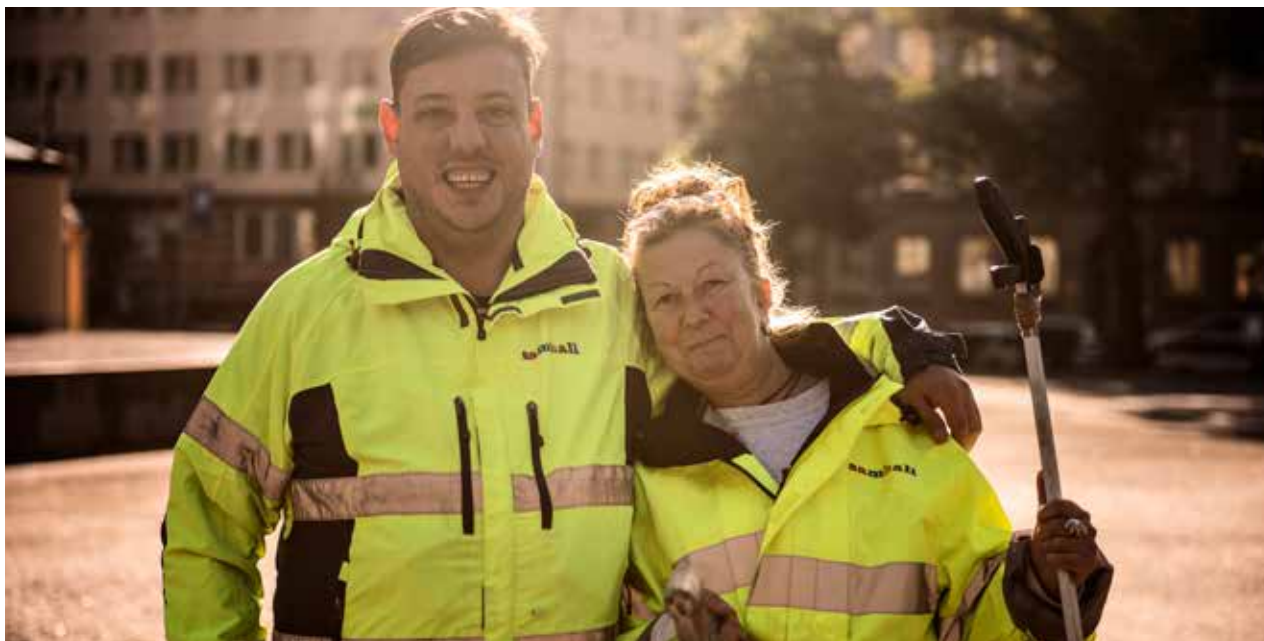
NOLLTOLERANS MOT DISKRIMINERING

Under 2017 har en intensiv debatt förts i Sverige kring förekomsten av sexuella trakasserier under metoo-rörelsen. Enligt Medarbetarpolicyn gäller nolltolerans mot diskriminering, kränkande särbehandling och sexuella trakasserier samt osakliga löneskillnader. Detta är områden som är viktiga för Samhall och där intressenterna har höga förväntningar. Inom Samhall tas frågorna upp i utbildningar och i den löpande verksamheten som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Kartläggning sker bland annat i den årliga medarbetarundersökningen.

Lönekartläggningar sker i samband med lönerevisionen. Under 2017 har inga osakliga löneskillnader noterats.

ARBETSOLYCKOR OCH SJUKFRÅNVARO

	2017	2016	2015
Totalt antal arbetsolyckor	955	784	829
- varav kvinnor	430	367	390
- varav män	525	417	439
Arbetsolyckor per 1 000 anställda	41	34	39
Sjukfrånvaro (totalt för alla), % av tid enligt anställningsavtal	15	15	15
- varav kvinnor	17	18	18
- varav män	13	13	13

Anställning med lönebidrag för utveckling i anställning (LFU)

Genom att vi erbjuder personer LFU-anställning kan vi årligen möjliggöra för ett stort antal personer att ta ett tydligare kliv ut i arbetslivet

UNDER 2017 HAR SAMHALL haft uppdraget att erbjuda minst 3 100 personer med funktionsnedsättning och långa tider utan arbete LFU-anställning. Unga vuxna under 30 år är prioriterade inom målgruppen. Anställningstiden är 12 månader som kan förlängas i ytterligare maximalt 12 månader.

Under året har 3 051 personer fått anställning med lönebidrag för utveckling i anställning varav 69 procent var under 30 år. Utöver dessa fick 98 personer förlängd anställningstid. Totalt hade 3 149 personer LFU-anställning vid årets slut. 577 anställda med lönebidrag för utveckling i anställning gick vidare till en anställning utanför Samhall och av dessa var 73 procent under 30 år.

Den ettåriga anställningen som kombinerar utveckling och arbete i en strukturerad process med täta uppföljningar är viktig, inte minst för att introducera och motivera unga vuxna utan tidigare arbetslivserfarenhet att växa in i och gå vidare i arbetslivet.

Cirka 25 procent av arbetstiden används för olika utvecklingsaktiviteter exempelvis introduktion i arbetslivet, utökning av arbetstid som oftast innebär träning i att komma upp till hela sitt arbetsutbud, utveckling

av yrkeskunnande i en eller flera av Samhalls yrkesroller i olika kunduppdrag, praktik hos annan arbetsgivare, grund- och yrkesutbildning genom Samhallskolan och andra insatser.

De individuella utvecklingsaktiviteterna ger medarbetarna möjlighet till ökade insikter om sina förmågor, styrkor och sitt hållbara arbetsutbud.

Aktiviteterna ger också nya yrkeskunskaper och dokumenterade erfarenheter och referenser från olika arbetsplatser och arbetsuppgifter. Denna dokumenterade kompetens är efterfrågad, vilket visat sig genom att ett stort antal ur gruppen med LFU-anställning har rekryterats av andra arbetsgivare.

Samverkan med Arbetsförmedlingen är avgörande i alla skeden:

- Inför anställningen så att medarbetaren får rätt förutsättningar och målbild.
- Löpande avstämningar i trepart under anställningen.
- Stöd vid anställningsslut samt vid anställning utanför Samhall där den nya arbetsgivaren kan behöva Arbetsförmedlingens olika stödinsatser.

3 149
anställning med
lönebidrag

Medelålder
29 år

577
fick anställning
utanför Samhall

Kundnytta

Det är genom våra kunder som vi möjliggör utveckling för våra medarbetare, bryter utanförskap och bidrar till ett hållbart Sverige. Vi måste därför leverera tjänster till hög kvalitet och vara måna om våra kunder. För att vinna nya kunder och få stöd från intressenterna krävs förtroende. Därför är affärsetik och konkurrensneutralitet strategiskt viktiga för Samhall.

UTIFRÅN VÄSENTLIGHETSBEDÖMNINGEN REDOVISAS I DETTA AVSNITT SÄRSKILT:

- Kunderbjudande och kvalitet
- Affärsetik, konkurrensneutrala priser och motverkande av korruption

Med kunden i fokus

SOM LEVERANTÖR TILL näringsliv och offentlig sektor i Sverige har Samhall kompetenser inom ett stort antal arbeidskraftsintensiva tjänsteverksamheter och inom varuproduktion. Uppdragen utförs som entreprenader, bemannade lösningar eller i egen tillverkning och verksamheten finns i hela landet. Samhall har cirka 4 800 kunder, där den främsta målgruppen är stora och medelstora företag och kommuner. På mindre orter är dock ofta småföretag oerhört viktiga för medarbetarutvecklingen.

VÄRDE SKAPAS INTE BARA AV VAD SOM GÖRS

- UTAN OCKSÅ VEM SOM GÖR DET
Genom att erbjuda konkurrenskraftiga tjänster som utförs av personer som annars hade haft svårt att finna sin roll på arbetsmarknaden adderas ett mervärde till kundernas verksamhet. När de anlitar Samhall bidrar kunderna samtidigt till ett mer hållbart samhälle.

SAMHALL SOM REKRYTERINGSPARTNER

Samhall kan erbjuda sina kunder möjlighet att rekrytera yrkesutbildade medarbetare. Genom arbete med efterfrågade arbetsuppgifter utvecklar Samhalls medarbetare sina förmågor för att kunna bli attraktiva och konkurrenskraftiga hos andra arbetsgivare.

REKRYTERINGSUTMANING 2017

Under 2017 har ett betydande arbete bedrivits i syfte att utveckla långsiktiga rekryteringssamarbeten och framgångsrika arbetssätt. 22 städer inom Samhall har deltagit i rekryteringsutmaningen 2017. Rekryteringsutmaningen syftar till att utveckla långsiktiga rekryterings-samarbeten med utvalda kunder brett över hela landet och att synliggöra Samhall som professionell samarbetspartner i rekrytering. Medverkande företag är Nordic Choice Hotels, Humana, Lernia, Max Burgers AB

och Nordic Service Partners (franchisetagare för Burger King).

Under 2017 har drygt 106 medarbetare fått anställning hos någon av de arbetsgivare Samhall har rekryteringssamarbeten med. Målsättningen är att en ökad andel av de medarbetare som slutar på Samhall ska göra det genom de långsiktiga rekryteringssamarbetena med större företag.

ARBETSMARKNADSTJÄNSTER SOM BRYTER UTANFÖRSKAP

Samhall erbjuder Arbetsförmedlingen platser för arbetsträning och andra typer av arbetsmarknadstjänster på många av våra arbetsplatser. Arbetslösa personer med funktionsnedsättning kan, via Arbetsförmedlingen, bland annat ta del av förstärkt arbetsträning och fördjupad bedömning i Samhalls regi.

Affärsetik

AFFÄRSETIK OCH ANTIKORRUPTION är viktiga delar i Samhalls hållbarhetspolicy. Policyn kompletteras med särskilda riktlinjer mot korruption som uppdaterats och utvidgats under året. Nya riktlinjer med Samhalls uppförandekod för medarbetare har tagits fram och ska implementeras. Både värdegrund och regler kring affärsetik och korruption ingår i företagsintroduktion och ledarutvecklingsprogram.

Korruption är ett område som ligger inom Internrevisionens grundläggande bevakningsområde. Det finns en visselblåsarfunktion, där både medarbetare och allmänhet anonymt kan rapportera misstänkta oegentligheter.

KONKURRENSNEUTRAL PRISSÄTTNING

Liksom för andra företag är tillväxt viktigt för Samhall. Vi är utsatta för samma prismässiga konkurrenstryck som andra företag, men

konkurrensneutral prissättning är ännu viktigare på grund av ersättningen från staten.

Samhalls prissättning utgår från svensk konkurrenslagstiftning och EU:s konkurrensregler. Våra kunder får betala för den faktiska prestationen och statens merkostnadserättning får inte användas för att konkurrera med priset. Prissättningen regleras av riktlinjer för konkurrensneutrala priser som bland annat anger att försäljningspriset inte får underskrida vad som kan konstateras vara gällande marknadspris, då samtliga relevanta förhållanden inklusive prispåverkande försäljningsvillkor är beaktade. Noggrann pris- och marknadsöversikt måste göras innan Samhall går in på nya marknader.

Samhalls arbetssätt och verktyg för att se till att offererade priser är affärsmässiga och konkurrensneutrala består av:

- Konkurrensbevakning av offererade priser och tilldelningsbeslut vid samtliga offentliga upphandlingar där Samhall deltar.
- Priskalkylering görs av en central specialistfunktion.
- Ett kalkylverktyg för prissättning som är etablerat på marknaden används.
- En säljkalkyl utgår från normala kostnader hos konkurrerande företag. Där ingår inte de personalkostnader som ersätts av merkostnadsersättningen.

Under år 2017 har Konkurrensverket registrerat tre ärenden om Samhall. Samtliga ärenden har avslutats utan att Konkurrensverket funnit skäl för att i sak pröva de förhållanden som framkommit i ärendena. Konkurrensverket har egeninitierat en pågående utredning avseende Samhalls prissättning av städtjänster.

Samhällsnytta

Samhall bidrar till en större mångfald på arbetsmarknaden, bryter utanförskap och bidrar till ett hållbart Sverige med verksamhet i hela landet. För att vi ska kunna genomföra vårt samhällsuppdrag krävs ekonomisk hållbarhet. Eftersom en del av finansieringen sker med statliga medel krävs också transparens kring våra merkostnader.

UTIFRÅN VÄSENTLIGHETSBEDÖMNINGEN REDOVISAS I DETTA AVSNITT SÄRSKILT:

- Den geografiska spridningen.
- Ekonomi i balans.
- Samhalls merkostnader.

Samhalls viktigaste insats för en hållbar samhällsutveckling är att skapa nya vägar till arbete för personer med funktionsnedsättning och bidra till att deras förmågor tas tillvara av svenskt näringsliv och den offentliga sektorn.

SAMHALL HAR EN OMVÄND

affärslogik jämfört med andra företag. Vi ska skapa arbetstillfällen till ett bestämt antal medarbetare, medan andra företag anställer personal på affärs-mässiga grunder till en given affärsvolym. För oss är det antalet medarbetare, enligt statens ägaranvisning, som styr behovet av affärsvolym. Antalet anställda i de olika arbetsmarknadspolitiska uppdragen driver också kostnader som andra företag inte har.

För att bibehålla och skapa nya jobb måste Samhall ständigt anpassa sin verksamhet till omvärldens struktur-förändringar. Under den senaste tioårs-perioden har industri samt förpackning/montering minskat från 35 till 5 procent vid utgången av 2017.

FÖRDELNING PÅ RÖRELSESEGNAR I KÄRNUPPDRAGET

	% kvinnor	% män	ANTAL TOTALT
Tjänster	47	53	11 769
Bemannade Lösningar	43	57	5 636
Industri och Förpackning/ Montering	47	53	986

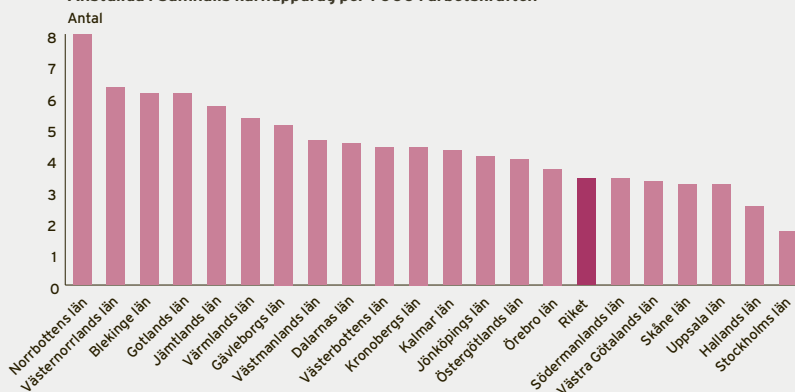
Geografisk spridning

SAMHALL SKA FINNAS i hela landet där behoven finns. Fördelningen överenskomms årligen med Arbetsförmedlingen som bedömer behovet. Den länsvisa fördelningen av kärnuppdraget vid utgången av år 2017 framgår av grafen.

Genom att anställningsformen i kärnuppdraget generellt är tillsvidareanställning går det inte att på kort sikt göra stora förändringar.

Fördelningen har varit relativt stabil över tid och speglar därför till viss del förutsättningarna på 1980- och 1990-talets arbetsmarknad. Sedan år 2015 har långsiktigt en mindre omfördelning mellan länen gjorts utifrån den aktuella behovsbilden. Omfördelningen är överenskommen med Arbetsförmedlingen och görs endast i förhållande till förestående pensionsavgångar.

Anställda i Samhalls kärnuppdrag per 1 000 i arbetskraften

Ekonomi i balans

EKONOMI I BALANS är viktigt för att vi på ett hållbart sätt ska utföra våra uppdrag med den finansiering vi har. Ett visst ekonomiskt överskott behövs för att generera framtida nya jobb. I Samhalls bolagsordning finns ett utdelningsförbud, vilket innebär att eventuell vinst ska användas till Samhalls fortsatta utveckling.

Den historiska utvecklingen av vårt ekonomiska hållbarhetsmål "ökad självfinansieringsgrad" har bland annat drivits av ägarens avkastningskrav och möjliggjorts genom omställning från industri- till tjänsteföretag samt minskad under- sysselsättning. Affärsresultatet har ökat och kostnaderna dragits ner.

2017 är tredje året i rad med negativt resultat. Samtidigt är det nionde året i rad med oförändrad

merkostnadsersättning. Staten har dock för 2018 anslagit en förstärkning av merkostnadsersättningen för att täcka de faktiska merkostnaderna och möjliggöra fler anställningar i Samhalls kärnuppdrag.

Då Samhall har cirka tre gånger fler anställda på varje uppdrag, jämfört med andra företag inom samma bransch, finns gränser för hur snabbt och mycket självfinansieringsgraden kan öka. Genom ökad nettoomsättning kan vi kompensera kostnadsökning för samma antal medarbetare som konkurrenterna, men för personalkostnaderna för de övriga medarbetarna krävs annan kostnadstäckning. Under de senaste åren har Samhalls arbetsmarknadspolitiska uppdrag blivit allt mer underfinansierade då merkostnads-

ersättningen från staten inte täcker de faktiska merkostnaderna. De ökade personalkostnaderna i bolagets arbetsmarknadspolitiska uppdrag beror främst på de avtalsenliga löneökningarna som de senaste åren inte längre kunnat kompenseras genom effektivare arbetssätt och ökad tillväxt.

Samhalls merkostnader

SAMHALL FÅR ERSÄTTNING från staten för de merkostnader som de arbetsmarknadspolitiska uppdragen medför. Någon annan statlig ersättning för kärnuppdraget förekommer inte.

Samhalls uppdragsrelaterade merkostnader utgår från reglering i lagstiftning, bolagsordning samt ägaranvisning och innebär att vi ska:

- Driva produktionen med anställda med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Bedriva verksamhet i hela landet, ta regionalpolitisk hänsyn vid omstrukturering och undvika att lägga ner verksamheter på orter med svag arbetsmarknad.
- Inte säga upp anställda på grund av arbetsbrist.
- Erbjuder ett brett spektrum av arbeten för att tillgodose de behov som finns bland de anställda.
- Nyanställning ska ske från särskilt angivna grupper som har det särskilt svårt på arbetsmarknaden.
- Ge stöd, rehabilitering och utbildning till de anställda.
- Vidta åtgärder för att rusta medarbetarna för en anställning på den reguljära arbetsmarknaden och ge möjlighet till återanställning inom tolv månader efter övergång till anställning utanför företaget.

EU-kommissionen har avgjort ett mer än tre år gammalt ärendet där Almega Städföretagen anmält svenska staten avseende merkostnadsersättningen till Samhall. EU-kommissionen fastslår i sitt beslut att merkostnadsersättningen till Samhall i sig inte strider mot statsstödsreglerna. Eftersom nuvarande modell av ersättning grundades innan Sverige anslöts till EU och innan nuvarande statsstödsregler fanns, vill kommissionen att Sveriges regering innan den 31 december 2018 vidtar de åtgärder som behövs för att uppdatera styrning och regelverk enligt gällande EU-rätt. Det gäller bland annat att införa en ersättnings- och kontrollmekanism för att säkra att ingen överkompensation sker samt att Samhalls uppdrag ska omprövas minst vart tionde år.

Samhall har tagit fram en redovisningsmodell för merkostnadsersättningen. Det är staten som avgör hur stor merkostnadsersättningen ska vara, syftet med modellen är att säkerställa att Samhall inte blir överkompenserat enligt statsstödsreglerna. Modellen beskrivs översiktligt i bilden

Branschnyckeltal
från SCBs
offentliga
statistik

Samhalls
resultaträkning

Branschvis redovisade
merkostnader

UTGÅNGSPUNKTER FÖR MODELLEN:

- Transparens som bygger på offentlig, årligen uppdaterad statistik från Statistiska Centralbyrån samt resultaträkningen i Samhalls reviderade årsredovisning.
- Jämförelse branschvis av personalkostnadernas andel av nettoomsättningen. Jämförelsen visar att Samhalls personalkostnader är flera gånger högre än branschgenomsnittet. Samhalls lönetimmar används som branschvis fördelningsgrund eftersom antalet medarbetare primärt styrs av kravet på lönetimmar, inte av marknadens efterfrågan genom kunduppdrag.

Samhalls merkostnader enligt modellen uppgår år 2017 till 5 192 miljoner kronor, att jämföra med den erhållna merkostnadsersättningen på 4 405 miljoner kronor.

Resurseffektivitet

Genom en resurseffektiv verksamhet minskar vi vårt ekologiska avtryck och bidrar till att uppnå globala klimatmål. I intressentdialogen rankar samtliga intressentgrupper Samhalls bidrag till medarbetarnytta och samhällsnytta högre än miljöfrågorna. Samtidigt syns ett intresse för minskad miljöpåverkan i kunders krav vid upphandling. Miljö- och klimatpåverkan ingår också i kraven på att statligt ägda bolag ska agera föredömligt inom miljöområdet.

UTIFRÅN VÄSENTLIGHETSBEDÖMNINGEN REDOVISAS I DETTA AVSNITT SÄRSKILT:

- Miljö- och kvalitetsstyrning
- Koldioxidutsläpp och energianvändning

Miljö- och kvalitetsstyrning

Samhalls strategi är att integrera miljötänkandet i företagets tjänster och kunderbjudanden så att arbetet med dessa frågor blir en del i den dagliga driften. Miljö ingår i utbildningen för alla yrkesroller, till exempel hur man städar miljövänligt och använder kemiska produkter på rätt sätt.

Samhall är certifierade enligt ISO 9001 och 14001. Miljö- och kvalitetsstyrningen samt kraven i Svanen omfattar ständiga förbättringar avseende utsläpp, kemikalieförbrukning, energi- och drivmedelsförbrukning samt avfallshantering. För-siktighetsprincipen är vägledande. Vid risk eller misstanke om negativ påverkan ska material och arbetssätt väljas med så goda egenskaper som möjligt.

SVANENMÄRKT STÅDTJÄNST

I produktutveckling ingår miljöfaktorer där ett livscykelperspektiv allt oftare efterfrågas av olika intressentgrupper. Samhalls städtjänst är Svanenmärkt sedan 2015. Det innebär att företagets närmare

10 000 lokalvårdare städar i enlighet med Svanens högt ställda miljökrav. Det betyder bland annat att Samhall använder miljömärkta rengöringsmedel, minskar vår klimatpåverkan och håller nere förbrukningen av kemiska produkter.

SAMHALLS MILJÖANSVAR

Energianvändning och koldioxidutsläpp har störst miljö- och klimatpåverkan.

Samhalls verksamhet är organiserad i affärsområdena: Tjänster och Bemannade lösningar samt de mindre omfattande affärsområdena Industri och Förpackning/Montering. Ur miljösynpunkt är det Tjänster och Industri som står för företagets miljöpåverkan. Vid Bemannade lösningar ansvarar kunden för miljön och miljökonsekvenserna.

Utfallet följs löpande genom kvartalsvisa mål- och nyckeltalsrapporter. Underlag om till exempel energianvändning och avfall inhämtas både internt och från leverantörer.

De svenska miljömålen: Sverige har 16 nationella miljömål inom olika områden för att ge tydliga riktlinjer för Sveriges miljöarbete. Statliga bolag har ett stort ansvar för att miljömålen ska uppnås och för att skapa en miljömässigt hållbar utveckling på lång sikt. Samhall har identifierat två mål där vår verksamhet aktivt kan bidra:

Minskad klimatpåverkan

Giftfri miljö

Minskade koldioxidutsläpp

ÅR 2017 MINSKADE de totala koldioxidutsläppen med cirka 6 procent. För att hålla nere koldioxidutsläppen köper Samhall enbart certifierad miljöel. Utsläppen uppgick till 5 097 (5 417) ton.

Eftersom utsläpp av koldioxid från bilparken är Samhalls största miljöpåverkan har hållbarhetsmålet inneburit fokus på att minska utsläppen från produktionsbilarna.

Den totala energianvändningen minskade med cirka 7 procent under året, främst beroende på minskade lokalytor. Cirka 32 procent av den totala energin är förnybar energi.

KOLDIOXIDUTSLÄPP

Ton	Direkta utsläpp EN15	Indirekta utsläpp EN16	Andra indirekta utsläpp EN17	Total
Fordon	3 033		854	3 887
Lokaler	188	84	596	868
Övrigt			342	342
Totalt koldioxidutsläpp	3 221	84	1 792	5 097

ENERGIANVÄNDNING

MWh	2017	2016	2015
Förnybar energi, EN3	2 149	1 921	2 391
Förnybar energi, EN4	11 085	12 180	14 725
Ikke förnybar energi, EN3	12 089	12 149	13 508
Ikke förnybar energi, EN4	15 590	17 637	21 379
Totalt energiförbrukning	40 913	43 887	52 003

BOLAGSSTYRNING

Samhall är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm.

Till grund för styrningen ligger ett regelverk som omfattar Aktiebolagslagen, Årsredovisningslagen, Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) samt lagar och regler som är relevanta för verksamheten.

AVVIKELSER FRÅN KODEN

Enligt statens ägarpolicy ska Koden följas i tillämpliga delar. Det innebär att:

- Kodens regler i kapitel 2 och 4 om valberedning samt reglerna om val av styrelse och revisor inte tillämpas utan ersätts av reglerna i avsnitt 4.3 och 4.4 i statens ägarpolicy.
- Kodens regler i punkt 1.1 om information om aktieägarens initiativrätt tillämpas inte eftersom bolaget är helägt av staten.

ANSVARSFÖRDELNING

Ansvar för Samhalls ledning och kontroll fördelas mellan ägaren, styrelsen och verkställande direktören.

1 AKTIEÄGARE

Samhall AB är helägt av svenska staten. Ägandet förvaltas av Näringsdepartementet.

Ägaranvisningen som fastställs av bolagsstämman innehåller bland annat de arbetsmarknadspolitiska verksamhetsmålen och de ekonomiska målen, finansieringen av de merkostnader som beror på Samhalls speciella uppdrag samt specifika krav på rapportering och redovisning som kompletterar de allmänna reglerna om redovisning.

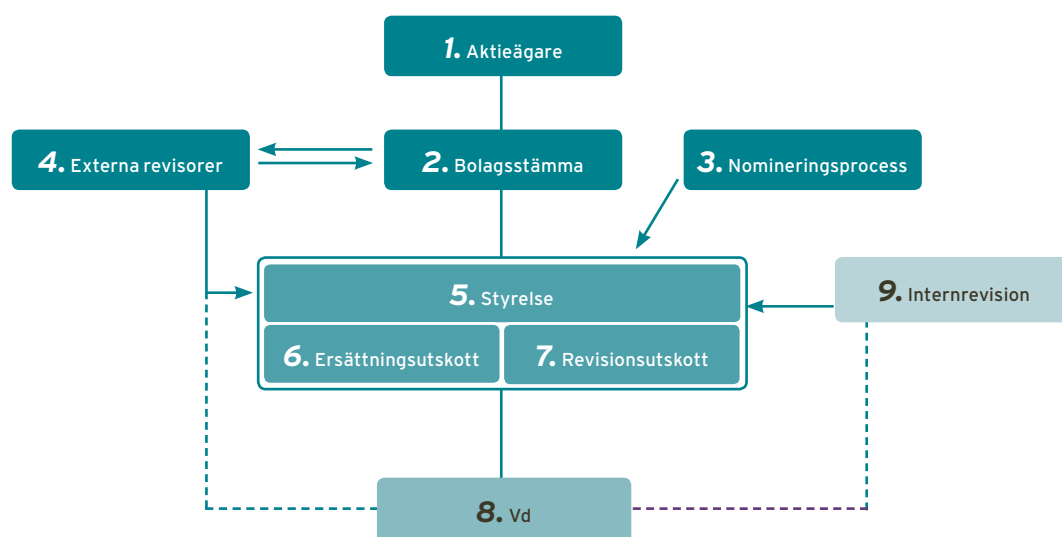
Förutom den särskilda ägaranvisningen för Samhall AB gäller statens ägarpolicy och riktlinjer för bolag

med statligt ägande med krav på att agera föredömligt inom områdena för hållbart företagande.

2 BOLAGSSTÄMMA

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ. Riksdagsledamöter har rätt att närvara och ställa frågor vid bolagsstämman som också är öppen för allmänheten. I anslutning till årsstämman genomförs årligen ett seminarium med externa deltagare och ett tema med anknytning till Samhalls verksamhet.

Den 30 januari 2017 hölls en extra bolagsstämman som fastställde ny ägaranvisning. Årsstämman ägde

rum den 27 april 2017 i Stockholm. Protokoll från årets stämmor finns på bolagets webbplats.

Ersättningsprinciper

Ersättning till styrelseledamöter och utskottsledamöter fastställs av årsstämman. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet och inte heller till arbetstagarrepresentanterna i styrelsen.

Årsstämman fastställer principerna för ersättning till ledande befattningshavare där Samhall följer regeringens gällande riktlinjer om anställningsvillkor för ledande befattningshavare. De externa revisorernas granskning som redovisades på årsstämman visade att de av årsstämman 2016 fastställda riktlinjerna har tillämpats.

Ersättning till de bolagsstämmodvalda styrelseledamöterna och de ledande befattningshavarna redovisas i Not 2.

3 STYRELSENOMINERING

Som statligt ägt bolag har Samhall ingen valberedning. Beredningen av beslut om nominering sker genom en nomineringsprocess i enlighet med statens ägarpolicy. Arbetet koordineras av Näringsdepartementet.

4 EXTERNA REVISORER

Revisorerna ska oberoende granska styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt bolagets redovisning och bokföring. Revisorerna genomför också en översiktlig granskning av delårsrapporten för tredje kvartalet. Den externa revisorn är närvarande på revisionsutskottets samtliga möten och avrapporterar direkt till styrelsen på minst ett av styrelsens sammanträden. Revisorn träffar också styrelsen en gång årligen utan närvaro av företagsledningen.

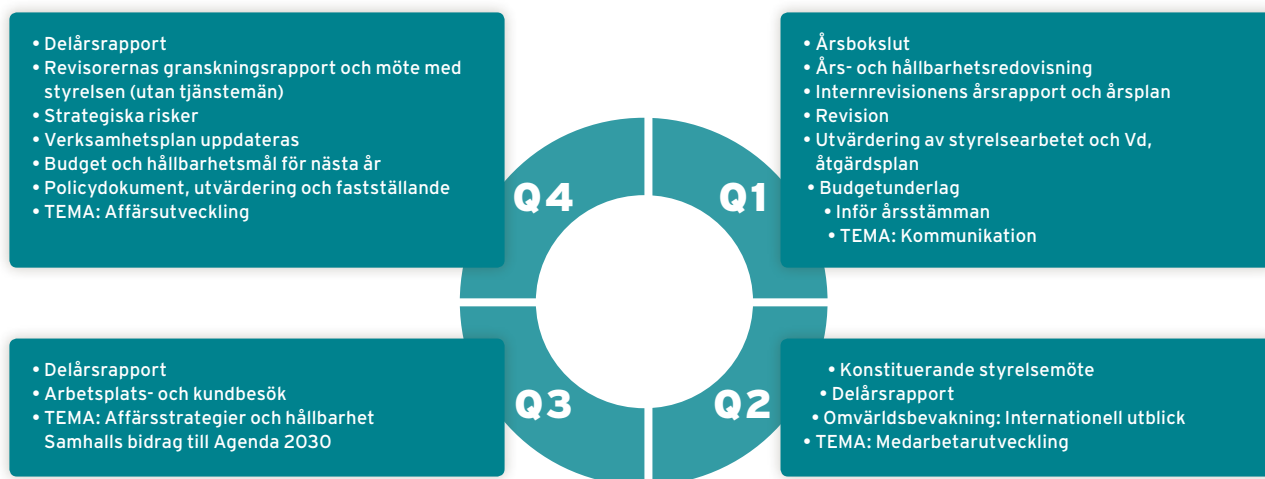
Enligt statens ägarpolicy ligger ansvaret för val av revisor alltid hos ägaren och beslutas på årsstämman. Från och med årsstämman 2017 lämnar styrelsen förslag till val av revisor och revisorsarvode. På årsstämman 2017 omvaldes det auktoriserade revisionsbolaget Deloitte AB till och med utgången av nästkommande årsstämma med auktoriserade revisorn Peter Ekberg som huvudansvarig revisor. Ersättning till revisorerna framgår av Not 7.

5 STYRELSE

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltar bolagets angelägenheter för ägarens räkning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sju och högst nio ledamöter. Dessutom kan det ingå tre ledamöter och tre suppleanter enligt lagen om styrelserepresentation för de privatanställda. Styrelsen består av fyra män och fyra kvinnor. Enligt

Styrelsens arbete 2017

statens ägarpolicy ska mångfalds- och jämställdhetsaspekter vägas in vid styrelsens sammansättning. Styrelsen har också tre ledamöter och tre ersättare som utses av arbets- tagarorganisationerna. Styrelsens sammansättning och ledamöternas deltagande i styrelse- och utskottsmöten redovisas på sid 46–47.

Styrelsens ordförande ansvarar bland annat för att organisera och leda styrelsens arbete, säkerställa att styrelsen fullgör sina uppgifter, genom kontakt med verkställande direktören följa bolagets utveckling samt kontrollera att styrelsens beslut verkställs på ett effektivt sätt. Ordförande ska samordna styrelsens syn med ägaren i frågor av avgörande betydelse för bolaget.

Ansvarsfördelning och arbetsformer styrs av följande dokument som årligen uppdateras och fastställs: arbetsordning, Vd-instruktion, instruktion för rapportering till styrelsen, instruktioner för styrelsens utskott samt instruktion för internrevisionen.

Styrelsen har inom sig inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott. Utskottens ledamöter utses vid det konstituerande styrelsemötet. Sammanträdena protokollförs och redovisas i styrelsen.

Det finns en av styrelsens beslutad internrevisionsfunktion som löpande rapporterar till revisionsutskottet.

Verkställande direktören och vice verkställande direktören ingår inte i styrelsen, men deltar i styrelsens sammanträden.

Styrelsens arbete

Styrelsen har under året haft nio protokollförda sammanträden varav ett konstituerande möte, ett telefonmöte samt ett per capsulam-möte. Styrelsen får varje kvartal en utförlig rapport om bolagets resultat och ställning, kortare månadsvisa rapporter för mellanliggande månader, samt vid behov Vd-brev med rapporter om väsentliga händelser.

Styrelsens arbete följer en årscykel med fastställda teman. För att säkerställa att styrelsen har tillräckliga kunskaper om Samhalls verksamhet genomförs introduktion för nya styrelseledamöter. Styrelsen gör årligen arbetsplatsbesök och möter då både kunder och Samhalls lokala ledning och anställda. Styrelsen har också under året bjudit in externa experter för att diskutera aktuella frågor.

Under året har särskilt uppmärksamhets:

- I arbetet med att implementera, säkerställa och följa upp tillväxtstrategin som fastställdes under år 2016 har styrelsen uppmärksammat den nödvändiga operationella transformationen som bland annat omfattar ledarskapet, resursplaneringen och matchningen men också behovet av varierande arbetsuppgifter.
- Utöver de årliga kommunikationsinsatserna gjordes en särskild satsning för att öka kunduppdra- gen på orter med behov av mer jobb. Företagsledningen och den lokala ledningen träffade lokala aktörer samt både nuvarande och potentiella kunder.
- I början av året lanserades Radio Samhall, en internradio som lyfter fram medarbetarnas berättelser. Radio Samhall sänds som poddradio med ett nytt program i veckan.
- I Finanspolicyn fastställdes högre krav på en hållbarhetsinriktad placeringspolicy.
- Konkurrensverkets pågående granskning av Samhalls prissättning har behandlats.
- I Samhalls budgetunderlag och ägardialog har en huvudfråga varit konsekvenserna av att kärnuppdra- get varit underfinansierat. Som en följd av budgetpropositionens förslag om utökning av Samhalls kärnuppdrag samt justering av merkostnadsersättningen har styrelsen i budgeten för år 2018 bland annat planerat för en förstärkning av första linjen samt av övergångs- arbetet liksom beredskap för en nödvändig IT-transformation.
- Statskontorets analys av processen och förutsättningarna för anställningar hos Samhall AB diskuterades med de inbjudna utredarna från Statskontoret. Styrelsen konstaterade bland annat att Samhalls bild är att vi får en "svårare" målgrupp än tidigare, medan omvärlden kan se det tvärt om vid en jämförelse med alla inskrivna hos Arbetsförmedlingen, där många nu står mycket långt från arbetsmarknaden.
- Samhalls digitaliseringsstrategi presenterades. Syftet är att öka effektivitet och resursutnyttjande men också säkra fler jobb och hög sysselsättningsgrad i Samhall.
- Arbetsmiljö och processer och rutiner mot kränkande särbehandling har behandlats.

Styrelsens och verkställande direktörens arbete utvärderas årligen. Utöver utvärderingen har styrelsens ordförande årligen individuella samtal med samtliga ledamöter. Utvärderingen som avrapporterades i februari 2017 visade att styrelsen är väl fungerande och har en hög grad av samsyn.

6 ERSÄTTNINGSMÖTE

Ersättningsutskottet har bestått av ordförande Erik Strand och Leif Ljungqvist samt Kenneth Johansson som efter årsstämman ersattes av Dario Aganovic.

Ersättningsutskottet bistår styrelsen med att ta fram förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt med frågor om tillämpning av dessa riktlinjer samt i övriga frågor rörande för- måns- och incitamentsprogram.

Utskottet har under året haft tre sammanträden.

7 REVISIONSMÖTE

Revisionsutskottet har bestått av ordförande Erik Strand, Bertil Carlén, Helen Fasth Gillstedt samt Leif Ljungqvist.

Revisionsutskottet bistår styrelsen i frågor om bolagets finansiella rapportering samt i frågor om effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen och riskhanteringen. Utskottets ansvar omfattar även att granska och övervaka revisorernas opartiskhet och självständighet, utvärdera interna och externa revisionsinsatser och medverka vid upphandling av externa revisorstjänster. Internrevisionschefen rapporterar löpande till utskottet. Verkställande direktören, direktören för Ekonomi och Finans, ekonomichefen, internrevisionschefen samt den ansvarige revisorn deltar på sammanträdena.

Utskottet har under året haft sex protokollförda sammanträden.

8 VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget enligt styrelsens instruktioner. Ansvarsområden och uppdrag regleras i den av styrelsen årligen fastställda Vd-instruktionen och i Instruktionen om rapportering till

styrelsen. Verkställande direktören håller styrelsens ordförande löpande informerad om väsentliga händelser samt förbereder och är föredragande vid styrelsens sammanträden.

Verkställande direktören leder företagsledningens arbete. Den interna styrningen sker dels genom styrande dokument, dels genom verksamhetens ledningssystem. Huvudprocessen "Samhallprocessen" omfattar både medarbetar- och kundleveransprocesserna. Verkställande direktören delegerar befogenheter genom en delegationsordning som kompletteras av riktlinjer om ansvar och befogenheter.

9 INTERNREVISION

Internrevisionen är en oberoende och objektiv funktion som utvärderar, föreslår och följer upp förbättringar avseende effektiviteten i Samhalls riskhantering, den interna styrningen och kontrollen samt styrprocesserna inom hela företaget.

Funktionen är direkt underställd styrelsen och revisionsutskottet och utför sitt arbete enligt en fastställd internrevisionsplan som bereds av revisionsutskottet och beslutas av styrelsen. Chefen för internrevisionen rapporterar administrativt till vice Vd.

10 SAMHALLS ORGANISATION OCH STYRNING

Samhall bedriver verksamhet enbart i Sverige. Verksamheten är spridd över hela landet.

Verkställande direktören organiserar bolagets ledning och verksamhet för att uppnå ändamålsenlig styrning och kontroll. Samhall eftersträvar decentralisering och kostnadseffektivitet. Både hållbarhetsarbetet och riskhanteringen integreras med verksamhetens processer och ingår i den operativa verksamhetsplaneringen.

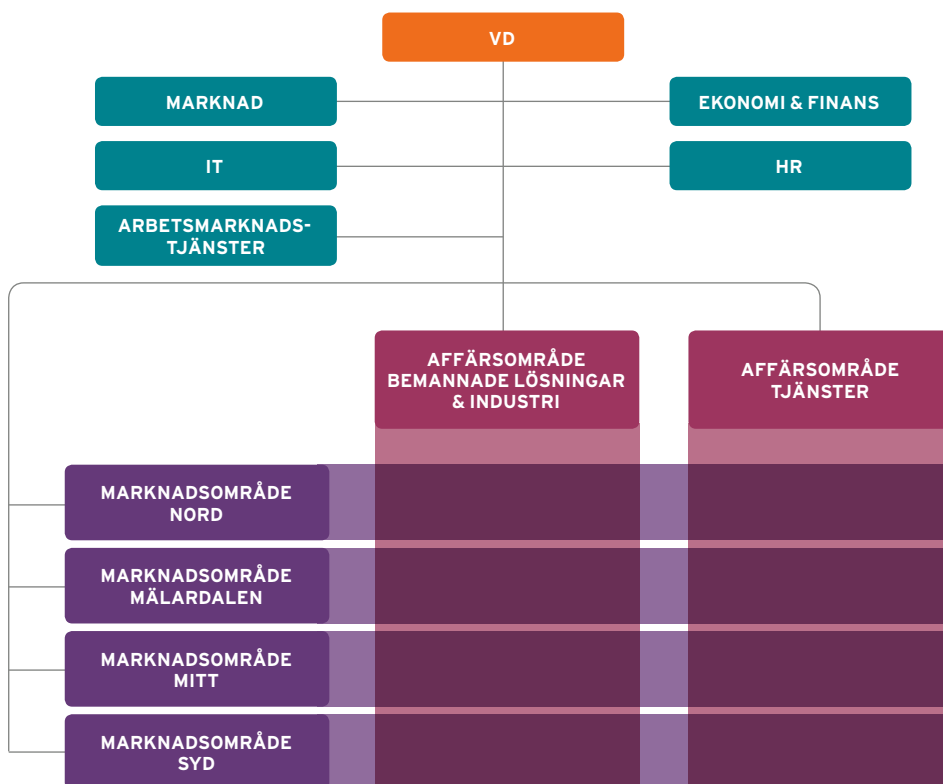
Av nedanstående bild framgår Samhall organisation från 2018-01-01

då organisationen justerades genom en ökning från tre till fyra marknadsområden. Antalet distrikt, som är nivån där den operativa driften utförs, är oförändrat med 27 geografiska distrikt och ett industri-distrikt.

Bolaget har en samlad ledningsgrupp som omfattar både cheferna för de företagsövergripande stödfunktionerna samt marknadsområdes- och affärsområdesdirektörerna. Företagsledningen presenteras på sid 48–49.

Verksamheten styrs genom mål som följs upp genom månatliga resultatrapporter som finns nedbrutna för de olika delarna av organisationen och för de linjeansvariga chefernas ansvarsområden. Verkställande direktören har månadsvis uppföljning av marknadsområdena och affärsområdena med kvartalsvisa fördjupade genomgångar med prognoser och handlingsplaner.

Samhalls organisation

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

STYRELSENS ANSVAR FÖR intern styrning och kontroll regleras i aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Den interna kontrollen syftar till att ge rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen och att den är upprättad i enlighet med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på aktiebolag.

Revisionsutskottet svarar för beredningen av arbetet med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering, fortlöpande övervaka effektiviteten i bolagets system och utformning av den interna styrningen och kontrollen samt följa upp att framförda synpunkter blir behandlade.

KONTROLLMILJÖ

Strukturen för den interna kontrollen baseras på en definierad ansvarsfördelning mellan styrelse, styrelsens utskott samt verkställande direktören. Den interna kontrollstrukturen bygger på bolagets organisation och på sättet som affärsverksamheten bedrivs på. Strukturen utgår från väldefinierade roller och ansvarsområden, delegering av befogenheter, styrande dokument samt tydligt definierade planerings- och stödprocesser. Bolagets kontrollmiljö bygger på:

- Styrning och uppföljning från styrelsen och beredning i revisionsutskottet.
- Arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktör.
- Bolagets organisation samt fördelning av ansvarsområden och delegering av befogenheter.

- Företagskultur och etiska värderingar, kompetens, ledningsfilosofi, organisationsstruktur samt ansvar och befogenheter.
- Styrande dokument samt ett gemensamt ledningssystem som är baserat på definierade processer.
- Kontrollaktiviteter som görs dels integrerat i processerna och dels vid andra ansvarslinjen inom Ekonomifunktionen som genomför företagsövergripande kontroller.
- IT kontrollerar system och IT-risker. Riskanalys ligger till grund för en omfattande IT-transformation som ska genomföras.
- Löpande uppföljning.
- Kvalitetssäkring av redovisningen.

Stödfunktionen Ekonomi & Finans har det övergripande ansvaret för arbetet med verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning. Ansvarsområdet omfattar även säkerställande och utveckling av den finansiella rapporteringen samt arbetet med riskhantering.

Samhall har ett gemensamt kvalitets- och miljösystem som är certifierat enligt ISO 9001 och ISO 14001.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Bolagets informations- och kommunikationsvägar syftar till att främja fullständig och transparent finansiell rapportering. Ledningen rapporterar kontinuerligt till revisionsutskottet och styrelsen. Styrelsen får varje kvartal en utförlig rapport om bolagets resultat och ställning, kortare månadsvisa rapporter samt vid behov vd-brev med rapporter om

väsentliga händelser. Delårsrapporter och årsredovisning publiceras på bolagets webbplats.

Information om policyer, styrande dokument, processer och rutiner finns på Samhalls intranät. Styrningsmässigt utgår både den externa och den interna kommunikationen från den av styrelsen fastställda Kommunikationspolicyn.

För att öka transparensen finns en visselblåsarfunktion där man anonymt kan rapportera misstänkta oegentligheter.

RISKHANTERING

Genom riskhanteringen ska företagets värden skyddas, styrningen och kontrollen förbättras och transparensen öka. Målet är att bidra till att verksamhetens mål uppnås och samtidigt undvika oönskade operationella eller finansiella effekter.

Riskhanteringen bedrivs på både strategisk och operativ nivå i företaget. Det är en ledningsfråga där styrelse och verkställande direktören ansvarar för hantering av företagets strategiska risker. I det operativa arbetet har riskhanteringen integrerats i verksamhetens processer.

Stödfunktion Ekonomi & Finans har det övergripande ansvaret och en sammanhållande roll i riskarbetet. Företaget har en Riskkommitté med vice vd/direktören för Ekonomi och Finans som ordförande och föredragande inför styrelsens revisionsutskott. Riskkommittén rapporterar årligen.

RISKHANTERINGENS STRUKTUR:

- Identifiering av nya risker samt eventuell förändring av tidigare

konstaterade risker görs årligen grundat på omvärldsbevakning, externa och interna revisioner, mätning av kundnöjdhet, medarbetarenkät och andra systematiska uppföljningar.

- Operativa risker hanteras löpande i verksamheten.
- Övergripande och företagsgemensamma risker hanteras i Riskkommittén där riskbedömningen sker utifrån sannolikhet och konsekvens. De högst prioriterade och relevanta strategiska riskerna sammanställs och redovisas för revisionsutskottet/styrelsen som godkänner den slutliga riskbedömningen. I riskhanteringen ingår bl.a. analys av finansiella risker, hållbarhetsrisker, IT-risker, varumärkesrisker och risker kopplade till den operativa driften.
- Riskerna kategoriseras utifrån perspektiven kundnytta, medar-

betarnytta och samhällsnytta med stark koppling till både verksamhetsmål och verksamhetsplan.

- Tidsatta åtgärdsplaner tas fram som även omfattar kontroll och uppföljning.

De externa revisorerna och internrevisionen stämmer av Samhalls risk-situation i samband med planeringsarbetet för de årliga revisionerna.

SAMHALLS VÄRDEGRUND

Företagskultur och värdegrund är mycket viktiga i Samhall. Utgångspunkt är styrelsens policydokument: Medarbetarpolicyn, Hållbarhetspolicyn, Kommunikationspolicyn och Finanspolicyn. Ett omfattande värdegrundsarbete har genomförts de senaste åren. I verksamhetsplanen har de gemensamma utgångspunkterna, målen och vägen dit beskrivits. Viktiga delar i kultur- och värdegrundsarbetet är ledarut-

vecklingsprogrammen där tidigare program och förändringsarbete utvärderas inför den fortsatta utvecklingen av insatserna för att stärka ledarskapet på alla nivåer.

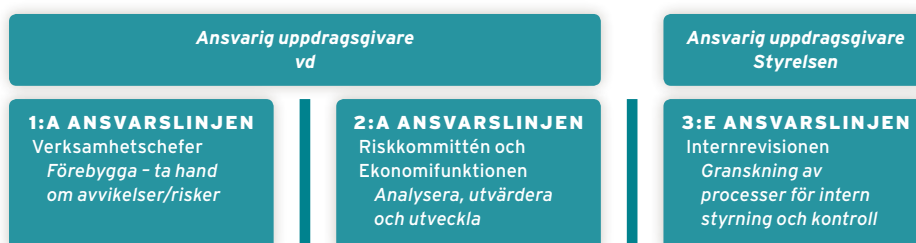
HÅLLBART FÖRETAGANDE

Samhall har integrerat hållbarhetsarbetet i verksamhetens processer. Hållbarhetsmålen är nerbrutna och följs upp i hela verksamheten kvartalsvis.

Vice vd, tillika CFO, har det övergripande ansvaret för hållbarhetsfrågorna. Det operativa ansvaret har chefer i linjeorganisationen.

Internt följs arbetet med hållbart företagande upp systematiskt. Extern granskning görs genom att års- och hållbarhetsredovisningen granskas av bolagets revisorer. Dessutom sker extern revision enligt ISO 9001 och ISO 14001.

Tre ansvarslinjer för intern styrning och kontroll

STYRELSE

Erik Strand
Ordförande

Född: 1951.

Ordförande sedan 2011.

Marknadsekonom och idrottslärare. Styrelsearbetare och konsult. Vd och styrelseengagemang inom Praktikertjänst. Ordförande Svenska spel. Tidigare 37 år i näringslivet varav 25 som vd/Koncernchef.

Styrelsemöten, närvaro 8 (9)
Ersättningsutskott, närvaro 4 (4)
Revisionsutskott, närvaro 6 (6)

Dario Aganovic
Ledamot

Född: 1974.

Ledamot sedan 2016-07-01.

Exec. Ed. i Corporate Finance vid London Business School, Ph.D i Industriell teknik och management vid KTH, B.Sc. i Maskinteknik vid Uppsala universitet. Ordförande och vd CCS Healthcare AB. Tidigare kommersiell direktör, region Norden vid ISS World Services, Global affärsområdeschef vid CPS Color Group, Nordenchef för Produktinnovation vid Accenture Management Consulting, Centrumföreståndare, forskare och lärare vid Kungliga Tekniska Högskolan.

Styrelsemöten, närvaro 8 (9)
Ersättningsutskott, närvaro 1 (2)

Bertil Carlsén
Ledamot

Född: 1960.

Ledamot sedan 2010.

Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm och UC Berkeley Business School, USA. COO Brainheart Energy Sweden AB. Tidigare CFO Anticimex Group, vice vd och CFO Polygon Group, CFO Billerud Korsnäs AB samt vice vd och CFO Acando AB. Olika ledande befattningar inom AGA-koncernen internationellt.

Styrelsemöten, närvaro 8 (9)
Revisionsutskott, närvaro 6 (6)

Hillevi Engström
Ledamot

Född: 1963.

Ledamot sedan 2017-04-27.

Kommundirektör i Upplands Väsby kommun. Tidigare bl.a. arbetsmarknadsminister, biståndminister, riksdagsledamot, ordförande i riksdagens arbetsmarknadsutskott samt kriminalinspektör och ombudsman i Polisförbundet.

Styrelsemöten, närvaro 5 (7)

Pia Litbo
Arbetsagarrepresentant

Född: 1959.

Ledamot sedan 2009.

Styrelsemöten, närvaro 9 (9)

Hans Abrahamsson
Arbetsagarrepresentant

Född: 1961.

Ledamot sedan 2009.

Styrelsemöten, närvaro 9 (9)

Ann-Christin Andersson
Arbetsagarrepresentant

Född: 1960.

Ledamot sedan 2008.

Styrelsemöten, närvaro 9 (9)

Angelica Frithiof
Ledamot

Född: 1961.

Ledamot sedan 2015.

Driver konsultverksamhet med inriktning på bemötande, kommunikation och ledarskap. Bred nationell och internationell erfarenhet från funktionshinder- och patienträttsområden. Bland annat som rådgivare åt WHO.

Styrelsemöten, närvaro 9 (9)

Helen Fasth Gillstedt
Ledamot

Född: 1962.

Ledamot sedan 2012.

Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm. Tidigare ledande positioner inom Statoil-koncernen och SAS-koncernen. Ledamot i Humana AB, Handelsbanken Fonder AB, Munters AB och Rädda Barnen Advisory Board.

Styrelsemöten, närvaro 9 (9)
Revisionsutskott, närvaro 6 (6)

Leif Ljungqvist
Ledamot

Född: 1971.

Ledamot sedan 2014.

Civilekonom. Kansliråd på Enheten för statlig bolagsförvaltning på Näringsdepartementet. Styrelseledamot i Apoteket AB, Statens Bostadsomvandling AB och Sveaskog. Tidigare aktieanalytiker Kaupthing Bank, Nordiska Fondkommission samt Hagströmer & Qviberg. Tidigare styrelseledamot i Vasallen AB, AB Bostadsgaranti, Akademiska Hus AB och AB Svensk Bilprovning.

Styrelsemöten, närvaro 8 (9)
Ersättningsutskott, närvaro 4 (4)
Revisionsutskott, närvaro 6 (6)

Maria Nilsson
Ledamot

Född: 1957.

Ledamot sedan 2009.

Konsultverksamhet med inriktning strategi och affärsutveckling. Tidigare vice vd Manpower, vd Right Management Consultants och vd 2Secure. Ordförande Swesale AB och Wellma Health Partner AB samt ledamot i SOS Alarm AB och Ewalie AB.

Styrelsemöten, närvaro 8 (9)

Suppleanter

Hans Janeman
Arbetsagarrepresentant

Född: 1964.

Suppleant sedan 2012.

Styrelsemöten, närvaro 5 (9)

Anders Lehult
Arbetsagarrepresentant

Född: 1975.

Suppleant sedan 2016.

Styrelsemöten, närvaro 8 (9)

Marcuc Merilä
Arbetsagarrepresentant

Född: 1982.

Suppleant sedan 2017-04-27.

Styrelsemöten, närvaro 7 (9)

I styrelsen t.o.m. 2017-04-27

Kenneth Johansson
Ledamot

Född: 1956.

Ledamot sedan 2004.

Landshövding i Värmlands län. Tidigare riksdagsledamot, ordförande i socialutskottet. Ordförande i Nationella rådet för organ- och vävnadsdonation.

Styrelsemöten, närvaro 2 (2)
Ersättningsutskott, närvaro 2 (2)

LEDNING

Monica Lingegård
Verkställande direktör

Född: 1962.

Utbildning: Civilekonom från Stockholms universitet.

Tidigare arbeten: Mer än 25 års erfarenhet av ledande chefspositioner, varav tio år som vd på Prenax och G4S. Dessförinnan konsultbakgrund inom både IT- och managementkonsulting bl.a. på Capgemini och Spray. Ordförande i Svenska rymdaktiebolaget och ledamot i Nobina, Humana och Orio.

Anställd sedan: 2011.

Tomas Andersson
Marknadsområdesdirektör Syd

Född: 1953.

Utbildning: Kemist.

Tidigare arbeten: Salubrin/Druvan, AB R Lundberg och PW Möllers Fabriker AB.

Anställd sedan: 1998.

Åsa Berg
Marknadsområdesdirektör Nord

Född: 1955.

Utbildning: Designer och förskollärare.

Tidigare arbeten: Fjällräven Finland och Härnösands kommun.

Anställd sedan: 1988.

Paul Lidbom
Direktör Ekonomi & Finans, vice vd

Född: 1961.

Utbildning: Ekonom.

Tidigare arbeten: Försvarsdepartementet och SVT.

Anställd sedan: 1991.

Göran Olinder
*Affärsområdesdirektör
Bemannade lösningar & Industri*

Född: 1962.

Utbildning: Byggnadsteknisk utbildning, Marinens Krigshögskola.

Tidigare arbeten: Bl.a. företagsledande roller på G4S, Proffice och i IT-branschen.

Anställd sedan: 2011.

Jonas Rieck
Affärsområdesdirektör Tjänster

Född: 1978.

Utbildning: Executive MBA.

Tidigare arbeten: Säkerhetsbranschen, senast företagsledande roll inom G4S.

Anställd sedan: 2011.

Mats Eliasson
Marknadsdirektör

Född: 1964.

Utbildning: Teknisk utbildning.

Tidigare arbeten: Storaknecernen.

Anställd sedan: 1991.

Monica Höglind
HR-direktör

Född: 1962.

Utbildning: Diplomerad personalstrateg.

Tidigare arbeten: Företagsledande ställningar inom Apoteket, Coop, B&W och Svenska Pressbyrå.

Anställd sedan: 2013.

Charlotte Karlsson
Marknadsområdesdirektör Mitt

Född: 1973.

Utbildning: Lärarexamen, Rektorsutbildning, Magisterexamen Ledarskap och Organisation.

Tidigare arbeten: Lärare, Rektor, HR Chef Inwido Sverige samt distriktschef i Samhall.

Anställd sedan: 2014.

I företagsledningen sedan 2017-06-13
Pär Rasmusson
IT-direktör

Född: 1962.

Utbildning: Dataingenjörsutbildning vid KTH.

Tidigare arbeten: Ledande roller med ansvar för bl.a. digital utveckling och transformation på Skatteverket, Riksantikvarieämbetet och Kronofogden.

Anställd sedan: 2017-06-13.

I företagsledningen sedan 2018-01-01
Elisabeth Hansson
Tf Marknadsområdesdirektör Mälardalen

Född: 1975.

Utbildning: Ekonom.

Tidigare arbeten: Konsult och rådgivare

Uppdragstagare sedan: 2016.

I företagsledningen t.o.m. 2017-12-31

Ludmilla Bjerke
Marknadsområdesdirektör Mitt

Född: 1966.

Utbildning: Civilekonom.

Tidigare arbeten: Exportrådet, SAS, Securitas och Lernia.

Anställd sedan: 2015.

I företagsledningen t.o.m. 2017-06-08

Stefan Stigendal
IT-direktör

Född: 1972.

Utbildning: Data-/Elektroingenjör och IT-management med Enterprise Architecture.

Tidigare arbeten: Mer än 15 år inom IT-branschen, varav 10 i ledande befattningar på bl.a. Ramböll Group, G4S och Prenax.

Anställd sedan: 2015.

SÅ LÄSER DU RESULTATRÄKNINGEN

I resultaträkningen sammanfattas ekonomin för året som har gått. Alla intäkter och kostnader summeras och räknas samman till företagets resultat. Som jämförelse finns siffrorna från föregående år. Noterna hänvisar till en förklarande text som finns längre fram i årsredovisningen.

RESULTATRÄKNING

Rörelsens intäkter

Här visas företagets totala nettoomsättning, det vill säga försäljning till kunder, tillsammans med den merkostnadsersättning som Samhall erhåller från staten för sitt specifika uppdrag.

MSEK	Not	2017	2016
RÖRELSENS INTÄKTER			
Nettoomsättning	3, 4, 5, 34	3 036	2 507
Förändring av produkter i arbete och färdiga varor		1	-1
Statlig merkostnadsersättning	6	4 405	4 405
Övriga rörelseintäkter	4	839	557
Summa intäkter		8 281	7 468

Rörelsens kostnader

Kostnader för att tillverka och sälja företagets varor och tjänster. Den största posten är personalkostnader för de drygt 23 000 anställda.

RÖRELSENS KOSTNADER			
Råvaror och förnödenheter	34	-695	-355
Handelsvaror		0	0
Övriga externa kostnader	7, 9	-563	-537
Personalkostnader	2	-7 265	-6 758
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	-29	-27
Summa kostnader		-8 552	-7 677
Rörelseresultat		-271	-209

Rörelseresultat

Visar om försäljningen går med vinst eller förlust. Intäkterna minus kostnaderna.

Finansiella poster

Intäkter och kostnader för placeringar och värdepapper.

RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	10	34	57
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	0	-10
Summa finansiella poster		34	47
Resultat efter finansiella poster		-237	-162

Bokslutsdispositioner

Utgjämning av resultatet mellan år av skattemässiga skäl.

BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Bokslutsdispositioner		0	0
Resultat före skatt		-237	-162

Årets resultat

Resultatet efter skatt.

Skatt på årets resultat	12	0	-13
ÅRETS RESULTAT		-237	-175
Resultat per aktie före och efter utspädning (kronor)			
		-47,4	-35
Genomsnittligt antal aktier före och efter utspädning			
		5 milj	5 milj

SÅ LÄSER DU BALANSRÄKNINGEN

I balansräkningen visas företagets tillgångar och hur de har finansierats av eget kapital och skulder. Värdet på samtliga tillgångar är alltid lika med skuldernas värde.

BALANSRÄKNING

Anläggningstillgångar

En anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd att användas eller ägas under en längre period, minst ett år, och under den tiden bidra till företagets värdeutveckling. De delas upp i tre underkategorier; immateriella, materiella och finansiella. Immateriella tillgångar är ickefysiska tillgångar med ett bestående värde. Materiella tillgångar består av värdet på de fysiska tillgångarna som fastigheter, maskiner och inventarier. Finansiella anläggningstillgångar består av långsiktiga placeringar som aktier, fordringar och värdepapper.

MSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för programvaror	13	3	2
		3	2
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	14	19	25
Maskiner och andra tekniska anläggningar	15	19	19
Inventarier, verktyg och installationer	16	59	59
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	1	0
		98	103
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	18	0	0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19	0	0
Uppskjuten skattefordran	12	0	0
Andra långfristiga fordringar	20	16	17
		16	17
Summa anläggningstillgångar		117	122

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar är avsedda att löpande förbrukas eller säljas i verksamheten. De kan snabbt omsättas till pengar och ska finansiera den dagliga verksamheten. Det är till exempel värdet av varulager, kundfordringar och kortfristiga placeringar som redovisas här.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Varulager m m</i>			
Råvaror och förnödenheter		43	47
Varor under tillverkning		10	7
Färdiga varor och handelsvaror		9	7
		62	61
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		618	435
Övriga fordringar	21	71	81
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	101	72
		790	588
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar	23, 24	1 993	2 213
Kassa och bank	23	416	419
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		3 261	3 281
SUMMA TILLGÅNGAR		3 378	3 403

Eget kapital

Eget kapital visar företagets nettotillgångar som tillhör ägarna. Det består av aktiekapitalet och eventuella sparade vinster och är det värde som man förväntar sig avkastning på. Samhalls övergripande mål är en långsiktig avkastning på 7 % över en konjunkturcykel.

MSEK	Not	2017	2016
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	25	500	500
Reservfond		286	286
		786	786
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		632	807
Årets resultat		-237	-175
		395	632
Summa eget kapital		1 181	1 418
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	16	16
Uppskjuten skatteskuld	12	2	2
Övriga avsättningar	27	10	13
		28	31
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		233	125
Övriga kortfristiga skulder			
Icke räntebärande skulder	28	569	503
Aktuella skatteskulder		0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	1 367	1 326
		2 169	1 954
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 378	3 403

Skulder

En förpliktelse att betala ett bestämt belopp inom en viss tid. Avsättningarna kan vara osäkra till storlek och tid men utgör en kommande förpliktelse.

SÅ LÄSER DU KASSAFLÖDESANALYSEN

En kassaflödesanalys är en rapport som innehåller uppgifter om hur verksamheten har påverkat företagets finansiella flöden, det vill säga inbetalningar och utbetalningar under året.

KASSAFLÖDESANALYS

Löpande verksamhet

In- och utflöde av likvida medel från den löpande verksamhetens intäktsgenererande aktiviteter, men även förändring av rörelsekapitalet, såsom varulager, kundfordringar och leverantörsskulder. Exempelvis om vi minskar varulagret frigörs kapital och antalet kreditdagar på kund- och leveransfakturer förändras. Däremot ingår inte förändringar av bokförda värden såsom av- och nedskrivningar av olika tillgångar såsom inventarier.

MSEK	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat		-271	-209
Erhållen ränta, kuponger, utdelning och vinster från kapitalförvaltningen	10	32	57
Erlagd ränta och förluster från kapitalförvaltningen	11	0	-2
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m.	31	11	27
Skatt på årets resultat	12	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-228	-127
Ökning/minskning av varulager		-1	13
Ökning/minskning av fordringar		-202	-67
Ökning/minskning av skulder		215	182
Summa förändring i rörelsekapital		12	128
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-216	1

Investeringsverksamhet

Investeringsverksamheten visar ett in- eller utflöde av likvida medel, som inte motsvaras av en resultatpåverkande effekt. Exempelvis in- köp eller försäljning av en anläggningstillgång. Det kan även vara förändring av kortfristiga placeringar som inte är resultatpåverkande.

INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-2	-1
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-29	-30
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		22	7
Ökning/Minskning av kortfristiga placeringar		216	-128
Kassaflöde från investeringsverksamheten		207	-152

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-	-

ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		461	612
Likvida medel vid årets slut	23, 24	452	461

EKONOMISK RAPPORTERING

Förvaltningsberättelse	54
10-Årsöversikt	54
Resultaträkning	58
Kommentarer till resultaträkningen	59
Balansräkning	60
Kommentarer till balansräkningen	60
Förändringar i eget kapital	62
Kassaflödesanalys	63
Kommentarer till kassaflödesanalysen	63

NOTER

NOT 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	64	NOT 18	Andelar i koncernföretag	71
NOT 2	Anställda, personalkostnader och arvode till styrelse och ledande befattningshavare	66	NOT 19	Andra långfristiga värdepappersinnehav	71
NOT 3	Omsättning per geografisk marknad	68	NOT 20	Andra långfristiga fordringar	71
NOT 4	Intäkternas fördelning	68	NOT 21	Övriga fordringar	71
NOT 5	Information om rörelsegrenar	68	NOT 22	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	71
NOT 6	Statlig merkostnadsersättning	68	NOT 23	Likvida medel	71
NOT 7	Revisionskostnader	69	NOT 24	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	72
NOT 8	Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	69	NOT 25	Eget kapital	72
NOT 9	Operationella leasingavtal	69	NOT 26	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	72
NOT 10	Räntesintäkter och liknande resultatposter	69	NOT 27	Avsättningar	72
NOT 11	Räntekostnader och liknande resultatposter	69	NOT 28	Övriga kortfristiga skulder	72
NOT 12	Skatt på årets resultat	69	NOT 29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	72
NOT 13	Immateriella anläggningstillgångar	70	NOT 30	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	73
NOT 14	Byggnader och mark	70	NOT 31	Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	73
NOT 15	Maskiner och andra tekniska anläggningar	70	NOT 32	Transaktioner med närstående	73
NOT 16	Inventarier, verktyg och installationer	71	NOT 33	Vinstdisposition	73
NOT 17	Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	71	NOT 34	Kritiska uppskattningar och bedömningar	73
			NOT 35	Väsentliga händelser efter balansdagens utgång	73
			NOT 36	Uppgifter om bolaget	73

Styrelsens och verkställande direktörens försäkran	74
Revisionsberättelse	75

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

10-Årsöversikt

MSEK	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VERKSAMHETENS NYCKELTAL										
Lönetimmar, tusen	-	-	-	29 595	29 573	29 490	29 442	29 539	29 548	29 619
Arbetstimmar, tusen	23 929	24 617	24 410	24 561	24 629	24 449	24 441	-	-	-
Övergångar, antal ¹	948	1 029	977	1 039	987	912	1 122	1 059	1 179	1 295
Prioriterad rekrytering, procent	51	45	41	40	43	43	44	46	57	60
Antal anställda med funktionsnedsättning (vid årets utgång)	19 383	19 141	18 414	18 641	19 148	18 321	19 660	18 528	19 259	18 391
Antal anställda i Arbetsmarknadstjänster (vid årets utgång)	115	-	8 ²	21 ²	1 ²	-	-	-	-	-
Antal anställda med 75% sjukersättning (vid årets utgång)	177	198	207	223	228	259	321	351	357	357
Antal anställda för utveckling i anställning	-	-	-	-	1 158	846	1 043	1 027	2 015	3 149
RESULTATRÄKNINGAR										
Nettoomsättning	2 890	2 287	2 390	2 456	2 412	2 550	2 498	2 453	2 507	3 036
Förändring av produkter i arbete och färdiga varor	-4	-6	1	1	-2	-3	-1	-1	-1	1
Statlig merkostnadsersättning	4 220	4 405	4 405	4 405	4 405	4 405	4 405	4 405	4 405	4 405
Övriga intäkter	165	115	73	95	256	361	549	371	557	839
Summa	7 271	6 801	6 869	6 957	7 071	7 313	7 451	7 228	7 468	8 281
Materialkostnader m m	-1 020	-647	-685	-725	-663	-692	-548	-400	-355	-695
Lönekostnad för anställda med funktionsnedsättning	-4 756	-4 875	-4 832	-4 902	-5 096	-5 132	-5 256	-5 353	-5 543	-5 732
Lönekostnad utvecklingsanställda m fl	-	-	-	-	-90	-260	-308	-235	-398	-664
Övriga rörelsekostnader m m (inkl avskrivning)	-1 394	-1 368	-1 223	-1 270	-1 299	-1 269	-1 339	-1 320	-1 381	-1 461
Finansnetto	84	48	27	83	100	61	92	-3	47	34
Resultat efter finansiella poster	185	-41	156	143	23	21	92	-83	-162	-237
Bokslutsdispositioner	-24	24	-	-17	3	4	2	8	-	-
Resultat före skatt	161	-17	156	126	26	25	94	-75	-162	-237
Skatt	-8	-8	0	-	21	-10	-13	12	-13	0
Årets resultat	153	-25	156	126	47	15	81	-63	-175	-237
BALANSRÄKNINGAR										
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	120	104	99	106	118	133	135	107	105	101
Finansiella anläggningstillgångar inkl uppskjuten skatt	1	7	8	4	26	13	19	28	17	16
Varulager	155	105	114	131	126	115	90	74	61	62
Kundfordringar	399	331	426	417	464	450	402	382	435	618
Övriga kortfristiga fordringar	104	117	95	102	117	125	133	139	153	172
Kassa, bank och kortfristiga placeringar	2 202	2 282	2 275	2 489	2 533	2 524	2 743	2 664	2 632	2 409
Summa tillgångar	2 981	2 946	3 017	3 249	3 384	3 360	3 522	3 394	3 403	3 378
Eget kapital	1 256	1 231	1 387	1 513	1 560	1 575	1 656	1 593	1 418	1 181
Obeskattade reserver	24	-	-	17	14	10	8	-	-	-
Avsättningar och långfristiga skulder	9	15	13	18	15	13	47	29	31	28
Kortfristiga skulder	1 692	1 700	1 617	1 701	1 795	1 762	1 811	1 772	1 954	2 169
Summa eget kapital och skulder	2 981	2 946	3 017	3 249	3 384	3 360	3 522	3 394	3 403	3 378
FINANSIELLA NYCKELTAL										
Varulager i procent av fakturering	5,4	4,6	4,8	5,3	5,2	4,5	3,6	3,0	2,4	2,0
Kundfordringar i procent av fakturering	13,8	14,5	17,8	17,0	19,2	17,6	16,1	15,6	17,4	20,4
Kassalikviditet, procent	160	161	173	177	173	176	181	180	165	147
Soliditet, procent	42	42	46	47	46	47	47	47	42	35
Avkastning på genomsnittligt eget kapital, procent	13,0	-2,0	11,9	8,7	3,1	1,0	5,0	-3,9	-11,6	-18,2
Investeringar	37	23	25	40	49	35	40	25	31	31

1) Från och med år 2014 räknas övergångarna i antal och inkluderar även övergångar från anställda för utveckling i anställning. Tidigare år har inte omräknats.

2) Avser personer som tidigare hade 75 procent sjukersättning och vars dagar med sjukpenning eller tidsbegränsad sjukersättning enligt de nya sjukförsäkringsreglerna tagit slut. Från och med 2013 har redovisning skett enligt K3 regelverket.

EKONOMISKT RESULTAT 2017

- Summa intäkter inklusive erhållen merkostnadsersättning uppgick till 8 281 (7 468) miljoner kronor, varav nettoomsättning 3 036 (2 507) miljoner kronor.
- Rörelseresultatet uppgick till -271 (-209) miljoner kronor.
- Resultat efter finansiella poster uppgick till -237 (-162) miljoner kronor.
- Årets resultat uppgick till -237 (-175) miljoner kronor.
- Avkastning på genomsnittligt eget kapital uppgick till -18 (-12) procent. Ambitionsmålet från staten över en konjunkturcykel är 7 procent. Sett över en konjunkturcykel om 5 respektive 10 år uppgick räntabiliteten till -6 respektive 1 procent.
- Soliditeten låg på en fortsatt hög nivå om 35 (42) procent. Ambitions-målet från staten över en konjunkturcykel är minst 30 procent.
- Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 1 181 (1 418) miljoner kronor. Fritt eget kapital uppgick till 395 (632) miljoner kronor.

FINANSIERING

Merkostnadsersättning

Merkostnadsersättningen är en ersättning som utges av staten för att Samhall genomför sitt arbetsmarknadspolitiska kärnuppdrag, att utveckla personer med funktionsnedsättning. Ersättningen ska täcka de merkostnader som är unika för verksamheten jämfört med andra företag. Merkostnadsersättningen ska täcka både individrelaterade och strukturella kostnader som Samhall har i form av lägre arbetstakt, personalutveckling, anställningstrygghet, anpassad arbetsmiljö såväl individuellt som generellt, övergångsarbete, geografisk spridning, hög personalrörlighet och mångfalden av uppdrag. Merkostnadsersättningen beslutas för ett år i taget och betalas ut månadsvis och redovisas bland rörelsens intäkter med hänsyn till dess karaktär av ersättning för utfört uppdrag. Erhållen merkostnadsersättning intäktsförs under löpande år med utgångspunkt från merkostnadsersättningens andel av lönekostnaderna för anställda i kärnuppdraget beräknat på årsbasis. Ersättningen får inte användas för

att konkurrera med för låga priser på varor och tjänster. Prissättningen inom Samhall följer svensk konkurrenslagstiftning och EU:s konkurrensregler.

För verksamhetsåret 2017 har Samhall totalt erhållit en merkostnadsersättning om 4 405 (4 405) miljoner kronor. Vilket motsvarar den ersättning som Samhall har erhållit de senaste nio åren.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringar i byggnader och mark uppgick till 0 (3) miljoner kronor. Investeringar i tekniska anläggningar i fastigheter uppgick till 6 (5) miljoner kronor. Investeringar i maskiner, övriga tekniska anläggningar, inventarier och verktyg uppgick till 23 (25) miljoner kronor. Anskaffningar gällande immateriella tillgångar uppgick till 2 (1) miljoner kronor. Pågående investeringar vid årets utgång uppgick till 1 (0) miljon kronor.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

En ny ägaranvisning för 2017 antogs den 30 januari 2017 vid en extra bolagsstämma. I ägaranvisningen fastställs att Samhalls kärnuppdrag ska vara oförändrat. Dessutom ska Samhall under 2017 erbjuda utvecklingsanställningar till minst 3 100 personer med funktionsnedsättning och långa tider utan arbete, där unga vuxna under 30 år ska prioriteras.

I februari lämnade bolaget in budgetunderlaget för 2018–2020 till regeringen där upp behovet av att förstärka merkostnadsersättningen för att behålla kvalitén i uppdraget tas upp.

Under första kvartalet tecknades nya avtal med bland andra Coop och Partykungen.

I slutet på mars 2017 publicerade Samhall sin års- och hållbarhetsredovisning för 2016 på hemsidan. En digital populärversion lanserades i april 2017.

Samhalls årsstämma genomfördes den 27 april, i anslutning till den hölls seminariet "Ökad framgång med rätt person på rätt plats". Almega Samhallförbundet tecknade med motparterna på tjänstemannaavtalen (Unionen, Ledarna, Akademikerförbunden) under andra kvartalet ett

treårigt avtal med giltighetstid 1 april 2017–31 mars 2020.

Statskontoret fick i december 2016 i uppdrag att analysera om sammansättningen av Samhalls medarbetare förändrats över tid och hur Samhalls verksamhet påverkar vilka som anvisas. De skulle också utvärdera arbetet med utvecklingsanställningar. Analysen presenterades i slutet av maj 2017. Statskontoret bedömer att Samhall i huvudsak lever upp till regeringens formella krav.

Samhalls kommunikationschef Albin Falkmer valdes i juni 2017 som vice ordförande för organisationen Workability international, som är världens största sammanslutning av företag och organisationer som erbjuder stöd och arbete för personer med funktionsnedsättning. Albin har tidigare haft en plats i styrelsen, men blir nu vice ordförande.

Samhalls vd nominerades under andra kvartalet som en av tre finalister till priset Hållbart ledarskap 2017. Priset delas årligen ut av NMC Nätverket för Hållbart Näringsliv för att belöna en person som genom kompetent ledarskap medverkat till ett framgångsrikt hållbarhetsarbete och bidragit till ett hållbart näringsliv.

Från och med den 1 juli 2017 började den nya förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att gälla. I samband med den nya förordningen har regeringen beslutat ändra namnen på de olika formerna för lönestöd. Utvecklingsanställning, UVA, har ändrats till Lönebidrag för utveckling i anställning (LFU).

Regeringen föreslog i september en satsning på Samhall i höstens budgetproposition innebärande en höjning av Samhalls merkostnadsersättning från och med 2018. Regeringen föreslår också en utökning av Samhalls kärnuppdrag med 1 000 personer under 2018 och ytterligare 1 000 personer under 2019.

För andra året i rad har Samhall medarbetare i finalen i Clean Bright Awards, städ och servicebranschens kvalitetspris. I kategorin "Årets städare" var Beatrice Degerman finalist. Tyvärr räckte det inte hela vägen, vinnaren korades i september.

I september beslutades att Arbetsmarknadstjänster (AMT) ska över-

föras till ett separat dotterbolag för att uppfylla kraven i EU:s statsstödsregler, och Samhall Arbetsmarknadstjänster AB (org nr 559167-1381) bildades.

Samhallförbundet och LO-förbunden tecknade i oktober ett nytt treårigt kollektivavtal för medarbetare i Samhall.

I oktober tecknade Samhall ett avtal med Ingram Micro Nordic Services som ska driva Zalando's nya lager i Brunna, Stockholm. Avtalet omfattar 150 personer från Samhall.

Samhall arrangerade i november den årliga Visa vägen-galan. Omkring 800 gäster från näringslivet, intresseorganisationer och politiken samlades. Priset som Årets eldsjäl gick till Arne Anderstedt och priset Årets arbetsgivare gick till Östhammars kommun. Hederspriset Alla tiders arbetsgivare delades ut till Axel Johnson AB.

Samhall beslutade i november att dela upp verksamheten i fyra marknadsområden. Från 1 januari 2018 går vi från tre till fyra marknadsområden. Sverige delas upp i MO Nord, MO Mälardalen, MO Mitt och MO Syd.

ANSTÄLLDA

Medelantalet årsanställda beräknas statistiskt med utgångspunkt från arbetad tid, frånvaro, tjänstgöringsgrad och personalsammansättning och uppgick till 19 459 (18 628) varav kvinnor 8 310 (8 067). För ytterligare indelning se Not 2.

RISKER OCH RISKHANTERING

Intern styrning och kontroll

Styrelsen har det yttersta ansvaret för bolagets riskorganisation och för att verksamheten bedrivs med en god intern styrning och kontroll (ISK). Styrelsen har inom sig tillsatt ett revisionsutskott som bland annat har till uppgift att för styrelsens räkning följa Samhalls övergripande riskhantering.

Samhalls ramverk för riskhantering utgår ifrån COSO-modellens struktur och begreppsapparat. För att säkerställa riskhantering och ISK är ansvarsfördelningen baserad på principen om tre försvarslinjer. Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och reglefterlevnad

(första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och internrevisionen (tredje försvarslinjen). För vidare information se Intern styrning och kontroll, Bolagsstyrningsrapport.

För att bolaget ska kunna nå sina mål och samtidigt undvika negativa operationella eller finansiella effekter finns en riskkommitté på ledningsnivå med ansvar att analysera risksituationen samt säkerställa att riskerna hanteras.

Riskhantering har integrerats i verksamhetens processer samt i verksamhetsplanen. Samhalls processer styrs genom det gemensamma ledningssystemet där kontrollmiljö och kontrollaktiviteter ingår.

Ansvaret för de operationella riskerna följer verksamheten och dess linjeansvar. Funktionen Ekonomi & Finans har det övergripande ansvaret och en sammanhållande roll.

Riskhantering

Samhall uppdaterar årligen ett riskregister och en riskhanteringsplan som grundas på en analys utifrån omvärldsförändringar, interna och externa revisioner och granskningar, kunduppföljning samt andra systematiska uppföljningar. För varje risk finns en strategi och åtgärder för hantering av risken samt ansvarig för uppföljningen. De strategiska riskerna har grupperats inom följande områden: kundnytta, medarbetarnytta och samhällsnytta. De största utmaningarna och riskerna är att tillväxtökningen inte räcker för att säkerställa meningsfullt och utvecklande arbete för alla medarbetare samt de operationella utmaningarna som detta medför. Andra högt rankade risker är varumärkesrisken i form av negativ publicitet i media samt att den geografiska spridningen är svår att behålla i områden utan tillräcklig marknadsmässig efterfrågan.

Riskregister och riskhanteringsplanen behandlas av Revisionsutskottet och styrelsen.

Känslighetsanalys

Samhalls resultat påverkas av ett flertal faktorer. De faktorer som har störst påverkan på rörelseresultatet är:

- Avtalsenliga löneökningar innebär att de uppdragsrelaterade merkostnaderna ökar i kärnuppdraget. Om kostnadsökningen inte kompenseras genom ökad merkostnadsersättning växer självfinansieringsbehovet.
- På grund av kravet att undvika uppsägning vid arbetsbrist kan Samhall inte möta vikande affärsintäkter med minskning av antalet anställda i kärnuppdraget. För Samhall innebär en lägre fakturering om 100 miljoner kronor ett behov av kostnadsreduceringar om cirka 80 miljoner kronor för att behålla resultatnivån.

KAPITALHANTERING

Staten har två ekonomiska mål för Samhalls verksamhet, dels ska avkastningen på genomsnittligt eget kapital uppgå till 7 procent över en konjunkturcykel, dels ska Samhalls soliditet uppgå till minst 30 procent. För år 2017 uppnådde Samhall en avkastning på genomsnittligt eget kapital på -18 (-12) procent för det enskilda året, sett över en konjunkturcykel om 5 respektive 10 år uppgick räntabiliteten till -6 respektive 1 procent. Soliditeten uppgick den 31 december 2017 till 35 (42) procent.

Enligt Samhalls bolagsordning äger inte aktieägaren rätt till utdelning. Samhalls verksamhet kräver, för att främja uppdraget att utveckla personer med funktionsnedsättning, att ett visst kapital finns för att kunna möta svängningar i konjunkturen. För att säkerställa uppdraget behöver Samhall likvida medel dels i form av en likviditetsreserv dels i form av en riskbuffert. Samhalls riskbuffert definieras som det kapital som krävs under en femårsperiod med årligen negativa resultat uppgående till sammanlagt 1 000 miljoner kronor. Resterande likviditet stannar kvar i företaget för investeringar för främjandet av uppdraget. Se även Not 24.

ÖVRIGT

Hållbarhetsredovisning

Samhall AB har avgivit en hållbarhetsrapport i enlighet med 6 kap 12§ ÅRL. Rapporten framgår av GRI-index på sidorna 79–80. Denna

redovisning har upprättats i enlighet med GRI G4: Core.

Miljöinformation

Vid utgången av 2017 fanns inga tillståndspliktiga verksamheter och antalet anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken uppgick till 3 (9).

Av de anmälningspliktiga verksamheterna avser:

- 2 (2) Anläggningar där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor, hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter.
- 0 (1) Anläggningar för järnfosfatering.
- 0 (1) Anläggningar för förbränning.
- 1 (2) Anläggningar med produktion baserad på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår.
- 0 (3) Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn.

Tillståndspliktiga och anmälningspliktiga verksamheter påverkar den yttre miljön i huvudsak genom uppkomst av avfall och utsläpp till vatten.

Händelser efter balansdagen

En ny ägaravisning för 2018 antogs den 29 januari 2018 vid en extra bolagsstämma. I ägaravisningen fastställdes en höjning av Samhalls merkostnadsersättning från och med 2018. Regeringen föreslår också en utökning av Samhalls kärnuppdrag med 1 000 personer under 2018 och ytterligare 1 000 personer under 2019.

EU-kommissionen har avgjort det mer än tre år gamla ärendet där Almega Städföretagen anmält svenska staten avseende merkostnadsersättningen till Samhall. EU-kommissionen fastslår i sitt beslut att regelverket kring merkost-

nadsersättningen till Samhall måste anpassas till nuvarande EU-regler för statsstöd. Eftersom nuvarande modell av ersättning grundades innan Sverige anslöts till EU och innan nuvarande statsstödsregler fanns, vill kommissionen att Sveriges regering innan den 31 december 2018 vidtar de åtgärder som behövs för att uppdatera styrning och regelverk enligt gällande EU-rätt. Det gäller bland annat att införa en ersättnings- och kontrollmekanism för att säkra att ingen överkompensation sker samt att Samhalls uppdrag ska omprövas minst vart tionde år.

Bolagiseringen av Arbetsmarknadstjänster (AMT) flyttas fram till 1 januari 2019. EU-beslutet kring statsstödet till Samhall, ger Samhall till och med den 31 december 2018 att säkerställa att regelverket efterlevs.

Inga andra väsentliga händelser har inträffat efter balansdagens utgång som påverkar bolagets resultat och ställning per den 31 december 2017.

FRAMTIDSUTSIKTER

Merkostnadsersättningen för 2018 till Samhalls kärnuppdrag har fastställts till 4 975 miljoner kronor. Det fastställda antalet lönetimmar för år 2018 ska uppgå till minst 30,2 miljoner. Om antalet timmar understiger 30,2 miljoner ska återbetalning av merkostnadsersättningen ske i proportion till underskridandet. Om antalet lönetimmar överstiger 30,2 miljoner utgår ingen ersättning för överskridandet.

Antalet övergångar till anställning hos annan arbetsgivare under år 2018 ska uppgå till minst 1 500, uppdelat på kärnuppdraget och uppdraget att tillhandahålla anställningar med lönebidrag för utveckling i anställning. Rekrytering från prioriterade grupper för år 2018 ska uppgå till minst 40 procent.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

TILL ÅRSSTÄMMANS FÖRFOGANDE STÅR FÖLJANDE VINSTMEDEL:

Balanserat resultat	633 166 248
Årets resultat	-237 161 454
Summa kronor	396 004 794

STYRELSEN FÖRESLÅR ATT VINSTMEDLEN DISPONERAS ENLIGT FÖLJANDE:

Balanseras i ny räkning	396 004 794
Summa	396 004 794

Samtliga aktier ägs av svenska staten. Enligt bolagsordningen ska ingen utdelning ges till ägaren.

RESULTATRÄKNING

MSEK	Not	2017	2016
RÖRELSENS INTÄKTER			
Nettoomsättning	3, 4, 5, 34	3 036	2 507
Förändring av produkter i arbete och färdiga varor		1	-1
Statlig merkostnadsersättning	6	4 405	4 405
Övriga rörelseintäkter	4	839	557
Summa intäkter		8 281	7 468
RÖRELSENS KOSTNADER			
Råvaror och förnödenheter	34	-695	-355
Handelsvaror		0	0
Övriga externa kostnader	7, 9	-563	-537
Personalkostnader	2	-7 265	-6 758
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	-29	-27
Summa kostnader		-8 552	-7 677
Rörelseresultat		-271	-209
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	10	34	57
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	0	-10
Summa finansiella poster		34	47
Resultat efter finansiella poster		-237	-162
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Bokslutsdispositioner		0	0
Resultat före skatt		-237	-162
Skatt på årets resultat	12	0	-13
ÅRETS RESULTAT		-237	-175
Resultat per aktie före och efter utspädning (kronor)		-47,4	-35
Genomsnittligt antal aktier före och efter utspädning		5 milj	5 milj

Kommentarer till resultaträkningen

OMSÄTTNING OCH BRUTTOVINST

Nettoomsättningen för helåret uppgick till 3 036 (2 507) miljoner kronor, en ökning med 529 miljoner kronor motsvarande 21 procent, jämfört med samma period föregående år. Nettoomsättningen innehåller vidarefakturerade kostnader till kunden FMV om 340 miljoner kronor. Effekten på rörelseresultatet är 0 miljon kronor. Rensat för detta uppgår ökningen av nettoomsättningen till 189 miljoner kronor, motsvarande 8 procent.

Bruttovinsten uppgick till 2 342 (2 151) miljoner kronor och ökade jämfört med föregående år med 191 miljoner, vilket innebar en ökning på 9 procent. Bruttovinstmarginalen minskade 9 procentenheter och uppgick till 77 (86) procent. Vidarefakturerade kostnader samt ändrad affärstruktur med ökad omsättning inom Tjänster med lägre förädlingsgrad är de främsta förklaringarna.

Gällande Tjänster och Bemannade lösningar ökade omsättningen med 527 respektive 64 miljoner kronor, vilket motsvarade en ökning på 36 respektive 10 procent. Rensat för vidarefakturerade kostnader till kunden FMV uppgår ökningen av nettoomsättningen för Tjänster till 187 miljoner kronor, motsvarande 13 procent. Ökningen inom affärsområde Tjänster är främst hänförlig till området facility management. För affärsområde Bemannade lösningar följer ökningen plan, och affärsområdet ökar inom fastslagna tillväxtområden. Inom Industri och Förpackning/Montering, vilka är under omstrukturering, minskade nettoomsättningen sammanlagt med 61 miljoner kronor, motsvarande 14 procent.

MERKOSTNADSERSÄTTNING

Merkostnadsersättningen är en ersättning som utges av staten för att Samhall genomför sitt arbetsmarknadspolitiska kärnuppdrag att utveckla personer med funktionsnedsättning. Ersättningen är oförändrad jämfört med föregående år. Se vidare not 1 och 6.

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Statens uppdrag gällande lönebidrag för utveckling i anställning med målgruppen unga vuxna, är ett separat uppdrag från staten. Erhållna intäkter uppgick till 696 (423) miljoner kronor. Intäkter från Arbetsförmedlingen för Arbetsmarknadstjänster uppgick till 83 (75) miljoner kronor. Under år 2017 erhöles en återbetalning från Fora på 12 (26) miljoner kronor gällande avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) för året 2004. Under år 2017 har 4 (1) fastigheter avyttrats. Realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar uppgick till 15 (2) miljoner kronor.

RÅVAROR OCH FÖRNÖDENHETER

Råvaror och förnödenheter ökade med 340 miljoner kronor jämfört med år 2016. Hela ökningen motsvaras av vidarefakturerade kostnader till kunden FMV.

PERSONALKOSTNADER

Personalkostnaderna uppgick till 7 265 (6 758) miljoner kronor vilket är en ökning på 507 miljoner kronor främst avseende avtalsenliga lönekostnadsökningar samt ökat antal anställda.

ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

Övriga externa kostnader uppgick till 563 (537) miljoner kronor vilket är en ökning med 26 miljoner kronor. Övriga externa kostnader i förhållande till nettoomsättningen har dock minskat jämfört med föregående år.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för helåret uppgick till -271 (-209) miljoner kronor. Periodens resultat påverkades positivt av lägre kollektivavtalade avgifter (Fora) uppgående till 14 (14) miljoner kronor, återbetalning av avgifter från Fora avseende AGS om 12 (26) miljoner kronor och avyttring av anläggningstillgångar uppgående till 15 (2) miljoner kronor. Avsättning för anpassning och utvecklingskostnader påverkade årets resultat negativt med 13 (16) miljoner kronor. Övriga engångsposter uppgår till 5 (3) miljoner kronor.

Beaktat dessa poster uppgick det justerade rörelseresultatet till -304

(-238) miljoner kronor, 66 miljoner kronor lägre jämfört med föregående år.

Samhall har överträffat antalet lönetimmar relaterat till statens mål med 219 000 timmar, motsvarande en kostnad om drygt 40 miljoner kronor. Detta innebär dock att fler personer har fått en chans till utveckling inom Samhall, en möjlighet som har finansierats utan statligt stöd.

Ökat antal tjänstemän har påverkat lönekostnaderna jämfört med samma period föregående år med cirka 53 miljoner kronor, främst beroende på Samhalls utökade uppdrag avseende anställda för utveckling i anställning. Ökad bruttovinst om 191 miljoner kronor har till viss del kunnat kompensera de högre lönekostnaderna.

RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER

Resultat från finansiella poster uppgick till 34 (47) miljoner kronor och resultatet efter finansiella poster uppgick till -237 (-162) miljoner kronor. Finansnettot utgörs av det samlade resultatet av bolagets placeringar inklusive marknadsvärdering av finansiella instrument på balansdagen. Samhalls kapitalplaceringar har under året påverkats positivt främst av stigande börser.

Samhalls finanspolicy anger att minst 80 procent av förvaltat kapital ska placeras i räntebärande papper och maximalt 20 procent i alternativa investeringar. Orealiserade vinster/förluster uppgick till 2 (-8) miljoner kronor, medan realiserade vinster och förluster uppgick till 24 (44) miljoner kronor. Utdelningar uppgick till 6 (10) miljoner kronor.

ÅRETS RESULTAT

Resultat efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -237 (-175) miljoner kronor. Föregående års resultat påverkades av en uppskjuten skattekostnad om 13 miljoner kronor, till följd av en ökad marknadsvärdering av kortfristiga placeringar samt ändrad bedömning av möjligheten att nyttja skattemässiga underskott i framtiden. För 2017 är effekten av uppskjuten skatt 0 miljoner kronor.

BALANSRÄKNING

MSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för programvaror	13	3	2
		3	2
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	14	19	25
Maskiner och andra tekniska anläggningar	15	19	19
Inventarier, verktyg och installationer	16	59	59
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	1	0
		98	103
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	18	0	0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19	0	0
Uppskjuten skattefordran	12	0	0
Andra långfristiga fordringar	20	16	17
		16	17
Summa anläggningstillgångar		117	122
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Varulager m m</i>			
Råvaror och förnödenheter		43	47
Varor under tillverkning		10	7
Färdiga varor och handelsvaror		9	7
		62	61
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		618	435
Övriga fordringar	21	71	81
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	101	72
		790	588
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar	23, 24	1 993	2 213
Kassa och bank	23	416	419
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		3 261	3 281
SUMMA TILLGÅNGAR		3 378	3 403

Kommentarer till balansräkningen

MATERIELLA

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 29 (31) miljoner kronor. Vid utgången av år 2017 ägde Samhall 16 (20) fastigheter med en total yta av cirka 47 700 (64 600) m² och hyrde lokaler till en yta av cirka 108 100 (108 500) m². Jämfört med utgången av 2016 är detta en minskning av de inhyrda lokalytorna

med 400 m². Totalt uppgick minskningen av disponerade lokalytor till 10 (5) procent.

VARULAGER

Varulagret ökade med 1 miljon kronor jämfört med år 2016 men kapitalbindningen i varulagret relaterat till omsättningen minskade från 2,4 till 2,0 procent.

KUNDFORDRINGAR

Kundfordringar i procent av omsättningen ökade från 17,4 till 20,4 procent jämfört med år 2016. Förfalldatum 30/12 inföll i år på en lördag vilket bidrog till ökningen av bolagets kundfordringar per 171231. Den genomsnittliga kredittiden ökade med 1 dag. Bolagets kundförluster är fortsatt låga.

MSEK	Not	2017	2016
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	25	500	500
Reservfond		286	286
		786	786
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		632	807
Årets resultat		-237	-175
		395	632
Summa eget kapital		1 181	1 418
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	16	16
Uppskjuten skatteskuld	12	2	2
Övriga avsättningar	27	10	13
		28	31
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		233	125
<i>Övriga kortfristiga skulder</i>			
Icke räntebärande skulder	28	569	503
Aktuella skatteskulder		0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	1 367	1 326
		2 169	1 954
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 378	3 403

FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Posten ökade med 29 miljoner kronor jämfört med år 2016. Ökningen är främst hänförlig till upplupna intäkter för det ökade LFU-uppdraget samt förutbetalda kostnader.

KORTFRISTIGA PLACERINGAR

För Samhalls placeringsregler se Not 24. Samhalls kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till totalt 1 993 (2 213) miljoner kronor.

Samhalls kapitalplaceringar har under året påverkats positivt av främst stigande börser.

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE

Avser kapitalförsäkringar till nuvarande och tidigare ledande befattningshavare.

UPPSKJUTEN SKATTESKULD

Avser uppskjuten skatteskuld på temporära skillnader mellan det

redovisade värdet på tillgångar och skulder och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat.

ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Övriga avsättningar avser reservering för förlustkontrakt samt beslutade anpassnings- och omstruktureringsåtgärder, vilket främst avser kostnader för lokaler. Åtgärderna bedöms vara slutförda under 2018.

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

MSEK	Not	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserad vinst	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2016-01-01		500	286	870	-63	1 593
Disposition av föregående års resultat				-63	63	-
Årets resultat					-175	-175
Eget kapital 2016-12-31		500	286	807	-175	1 418
Disposition av föregående års resultat				-175	175	-
Årets resultat					-237	-237
Eget kapital 2017-12-31	25	500	286	632	-237	1 181

KASSAFLÖDESANALYS

MSEK	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat		-271	-209
Erhållen ränta, kuponger, utdelning och vinster från kapitalförvaltningen	10	32	57
Erlagd ränta och förluster från kapitalförvaltningen	11	0	-2
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m	31	11	27
Skatt på årets resultat	12	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-228	-127
Ökning/minskning av varulager		-1	13
Ökning/minskning av fordringar		-202	-67
Ökning/minskning av skulder		215	182
Summa förändring i rörelsekapital		12	128
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-216	1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-2	-1
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-29	-30
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		22	7
Ökning/Minskning av kortfristiga placeringar		216	-128
Kassaflöde från investeringsverksamheten		207	-152
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-	-
ÅRETS KASSAFLÖDE			
Likvida medel vid årets början		461	612
Likvida medel vid årets slut	23,24	452	461

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Samhalls kassa/bank uppgick vid periodens slut till 416 (419) miljoner kronor och de kortfristiga placeringarna med en löptid < 3 månader uppgick till 36 (42) miljoner kronor. Samhalls totala likvida medel upp-

gick därmed till 452 (461) miljoner kronor.

Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till -216 (1) miljoner kronor och skillnaden mot föregående år berodde främst på ett

lägre resultat samt förändring av rörelsekapital.

Periodens kassaflöde uppgick till -9 (-151) miljoner kronor, vilket främst påverkades av tillfälliga kortfristiga placeringar.

NOTER

Belopp inom parentes avser år 2016. Om inget annat anges avser alla angivna belopp miljoner kronor. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning (ÅRL) och koncernredovisning (K3).

INTÄKTER

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkterna redovisas netto efter avdrag för moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta. Omräkningsdifferenser redovisas netto vinst/förlust inom rörelseresultatet i resultaträkningen på raden Övriga rörelseintäkter alternativt Övriga externa kostnader.

Försäljning av varor:

Inkomster från varuförsäljning redovisas som intäkt när följande villkor är uppfyllda:

- De väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen
- Samhall behåller inte något engagemang i den löpande förvaltningen och utövar inte heller någon reell kontroll över de varor som sålts
- Inkomster och utgifter som uppkommit eller förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som bolaget ska få av transaktionen kommer att tillfalla bolaget.

Dessa villkor bedöms normalt vara uppfyllda när varorna levererats till kund i enlighet med försäljningsvillkoren.

Försäljning av tjänster:

För utförda tjänsteuppdag respektive entreprenaduppdag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppdag eller entreprenaduppdag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

Hyresintäkter:

Intäkter periodiseras och redovisas linjärt under hyresavtalets löptid.

Royalty och liknande:

Intäkter redovisas i enlighet med den aktuella överenskommelsens ekonomiska innebörd.

Ränteintäkter:

Ränteintäkter redovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran.

STATLIG MERKOSTNADERSÄTTNING

Samhalls uppdrag enligt bolagsordningen är att producera efterfrågade varor och tjänster och genom detta skapa meningsfulla och utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Ägaranvisningen till Samhall AB reglerar de särskilda åtaganden och villkor som gäller för statens bidrag till Samhall och för bolagets verksamhet. Den ersättning som Samhall erhåller för sitt

uppdrag benämns merkostnadsersättning och fastställs årligen. Erhållen merkostnadsersättning intäktsförs under löpande år med utgångspunkt från merkostnadsersättningens andel av lönekostnaderna för anställda i kärnuppdraget beräknat på årsbasis.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella tillgångar avser balanserade utgifter för anskaffning och implementation av programvaror.

Utgifter för programvaror som utvecklats eller på ett omfattande sätt anpassats för bolagets räkning, balanseras som immateriell tillgång, under rubriken "Balanserade utgifter för programvaror" när följande kriterier är uppfyllda:

- det är tekniskt möjligt och bolaget har för avsikt att färdigställa programvaran så att den kan användas
- det finns förutsättningar att använda programvaran
- det kan påvisas att programvaran kommer att medföra att de framtida ekonomiska fördelarna sannolikt ökar
- det finns tillräckliga resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda programvaran
- de utgifter som är hänförliga till programvaran kan beräknas på ett tillförlitligt sätt

Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde och skrivs av linjärt över bedömd nyttjandeperiod, vilken uppgår till 1,5-5 år.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas till:

Byggnader	15-60 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3-5 år
Inventarier	3-5 år
Verktyg	3-5 år
Installationer	3-5 år

Nyttjandeperioden för mark är obegränsad och skrivs därför inte av.

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåttriktat.

Borttagande från balansräkningen

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, det vill säga när inte några kända framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Skattemässigt tillåtna avskrivningar på maskiner och inventarier utöver planenliga avskrivningar redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen respektive som obeskattad reserv i balansräkningen.

NEDSKRIVNINGAR

Redovisade värden för bolagets tillgångar bedöms vid varje balansdag för att undersöka om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Med återvinningsvärde avses det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Går det inte att beräkna en enskild tillgångs återvinningsvärde ska återvinningsvärdet beräknas för hela den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. Nedskrivning görs om återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. En nedskrivning reverseras om det har skett en förändring av beräkningarna som användes för att bestämma återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens bokförda värde inte överstiger det bokförda värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning skulle ha gjorts.

VARULAGER

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet fastställs med tillämpning av FIFU-metoden (först in, först ut).

Individuell inkuransbedömning tillämpas på alla lagerposter, innebärande att avdrag för inkurans har gjorts med erforderligt belopp.

FORDRINGAR

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

TILLGÅNGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. I de fall valutaskräkningsåtgärder genomförts, t.ex. terminssäkring, används terminskursen. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs. Omräkningsdifferenser redovisas netto vinst/förlust inom rörelseresultatet i resultaträkningen på raden Övriga rörelseintäkter alternativt Övriga externa kostnader.

FINANSIELLA INSTRUMENT

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när företaget blir part till instrumentets avtalsenliga villkor. En finansiell tillgång bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör, regleras eller när företaget förlorar kontrollen över den. En finansiell skuld, eller del av en finansiell skuld, bokas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller på annat sätt upphör.

Värdering till verkligt värde

De finansiella tillgångarna och finansiella skulderna värderas till verkligt värde, vilket bestäms enligt följande:

- Det verkliga värdet för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad bestäms med hänvisning till noterat marknadspris.
- Det verkliga värdet på andra finansiella tillgångar och skulder bestäms enligt allmänt accepterade värderingsmodeller såsom diskontering av framtida kassaflöden och användning av information hämtad från aktuella marknadstransaktioner.

Bolagets innehav, som består av räntebärande fonder och alternativa placeringar, redovisas till verkligt värde utifrån noterad köpkurs på balansdagen. Vid värdering tillämpas denna princip på portföljen som helhet, vilket innebär att realiserade förluster avräknas mot realiserade vinster. Vinster och förluster redovisas i resultaträkningen under rubrikerna ränteintäkter och liknande resultatposter samt räntekostnader och liknande resultatposter.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde inkluderar fordringar, leverantörsskulder och övriga skulder. För samtliga finansiella tillgångar och skulder bedöms det redovisade värdet vara en god approximation av dess verkliga värde, om inte annat särskilt anges i efterföljande noter.

Kundfordringar

Kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Kundfordringarnas förväntade löptid är dock kort, varför redovisning sker till nominellt belopp utan diskontering. Avdrag görs för fordringar som bedöms som osäkra. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Leverantörsskuldernas förväntade löptid är dock kort, varför skulden redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

STATLIGA STÖD

Statligt bidrag redovisas till verkligt värde i balans- och resultaträkningen när det föreligger rimlig säkerhet att de villkor som är förknippade med bidraget kommer att uppfyllas och att bidraget kommer att erhållas. Bidragen redovisas som en intäkt och periodiseras systematiskt på samma sätt och över samma perioder som de kostnader som bidragen är avsedda att kompensera för.

Statligt stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar reducerar tillgångens redovisade värde.

AVSÄTTNINGAR OCH OMSTRUKTURERINGSKOSTNADER

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har ett formellt eller informellt åtagande som följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet samt när en tillförlitlig uppskattning kan göras.

Avsättningar görs för förlustkontrakt då de kontrakterade intäkterna inte är tillräckliga för att täcka de direkta och fördelningsbara kostnaderna för att fullgöra kontraktsåtagandet.

Avsättningar värderas till det belopp som förväntas krävas för att reglera åtagandet. Om tidsvärdet är väsentligt nuvärdesberäknas de förväntade utbetalningarna.

Omstruktureringsåtgärder ingår som ett normalt led i det löpande förändringsarbete som krävs för att kort- och långsiktigt säkerställa verksamhetsiden och tillgodose krav på resultatförbättringar. Under året löpande genomförda och beslutade omstruktureringsinsatser belastar rörelseresultatet. En avsättning för omstruktureringsutgifter görs endast när de allmänna kriterierna för avsättningar är uppfyllda. Det innebär att ett informellt åtagande att omstrukturera enbart uppstår när bolaget har en detaljerad, formell plan för omstrukturen. Av planen framgår den verksamhet eller del av en verksamhet som berörs, de driftsställen som främst berörs, det ungefärliga antalet anställda som kommer att få avgångsvederlag, deras placering och arbetsuppgifter, de utgifter som bolaget kommer att ådra sig och när planen kommer att genomföras. Det ska även framgå att bolaget skapat en välgrundad förväntan hos dem som berörs av omstrukturen. Detta kan ha skett genom att omstruktureringsplanens huvuddrag tillkännagivits eller genomförandet påbörjats.

LEASINGAVTAL

Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmåner som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så inte är fallet är det fråga om operationell leasing. Bolaget har vissa leasingavtal avseende bland annat bilar och datorer vilka utgör finansiella leasingavtal där Samhall är leasetagare. Vidare kan Samhall, under vissa förutsättningar, ingå finansiella leasingavtal såsom leasegivare.

I enlighet med K3 redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgifterna kostnadsförs linjärt över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som faktiskt erlagts som leasingavgifter under året.

INKOMSTSKATTER

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skattekuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen. För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s.k. balansräkningsmetoden. Uppskjutna skattekulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skattekuld. De temporära skillnaderna uppkommer huvudsakligen genom avskrivning av fastigheter, avsättningar för pensioner och marknadsvärdering av kapitalplaceringar. Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats per balansdagen.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Bolaget har förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensioner till anställda i enlighet med tecknade kollektivavtal, vilket innebär ITP-planen för tjänstemän och SAF-LO-planen för kollektivanställda. Härutöver finns tecknade kapitalförsäkringslösningar som värderas till verkligt värde för ledande befattningshavare samt för tidigare anställda.

Pensionsplaner enligt vilka bolaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och där Samhall inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter, om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla pensionsåtaganden, är avgiftsbestämda pensionsplaner. Andra pensionsplaner än avgiftsbestämda pensionsplaner är förmånsbestämda planer.

Bolaget har förmånsbestämda pensionsplaner enligt ITP-planen för tjänstemän som finansieras genom försäkring i Alecta. Dessa redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner i enlighet med förenklingsreglerna i K3. Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar som marknadsvärderas och som handlas på en öppen marknad till kända belopp.

Alla belopp i efterföljande noter avser miljoner kronor om inget annat anges.

KONCERNREDOVISNING

Bolaget är moderbolag men med stöd av ÅRL 7 kap 3a § upprättas inte någon koncernredovisning.

NOT 2

Anställda, personalkostnader och arvode till styrelse och ledande befattningshavare

Medelantalet årsanställda

	2017-12-31		2016-12-31	
	varav	kvinnor,%	varav	kvinnor,%
Sverige	19 459	43	18 628	43
Totalt	19 459	43	18 628	43

Medelantalet årsanställda beräknas statistiskt med utgångspunkt från arbetad tid, frånvaro, tjänstgöringsgrad och personalsammansättning och uppgick till 19 459 (18 628) varav kvinnor 8 310 (8067). För anställda med funktionsnedsättning uppgick medelantalet årsanställda till 15 809 (15 901) varav kvinnor 6 864 (6 921) och för tjänstemän till 1 205 (1 154) varav 612 (597) kvinnor. Medelantalet årsanställda för personer med 75 procents sjukersättning uppgick till 84 (85) personer varav 58 (58) kvinnor. För anställda för utveckling i anställning enligt Samhalls särskilda uppdrag från staten samt personer i praktik inom Arbetsmarknads-tjänster (jobb- utvecklingsgaranti, ungdomsgaranti och etablering/ nyanlända) uppgick medelantalet årsanställda till 2 361 (1 488) personer varav 776 (496) kvinnor.

Totalt antal anställda uppgick vid årets slut till 23 193 (22 837) och 357 (357) anställda personer med 75 procents sjukersättning. Antalet anställda för utveckling i anställning enligt Samhalls särskilda uppdrag från staten uppgick till 3 149 (2 015) personer.

Könsfördelning i styrelsen och ledning

	2017-12-31		2016-12-31	
	varav	kvinnor,%	varav	kvinnor,%
Styrelsen	11	55	11	45
Övriga ledande befattningshavare	10	40	10	40
Totalt	21	48	21	43

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2017-12-31		2016-12-31	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Styrelse och vd	4,8	2,5	4,5	2,4
(varav pensionskostnader)		1,0		1,0
Övriga anställda	5 206,9	1 966,9	4 842,8	1 824,9
(varav pensionskostnader)		244,5		228,8
Summa	5 211,8	1 969,5	4 847,3	1 827,3
(varav pensionskostnader)		245,5		229,7

Av löner och ersättningar till övriga anställda avser 16 (15) miljoner kronor andra ledande befattningshavare än styrelseledamöter och vd. Årets avgifter för pensionsförsäkringar enligt ITP planen uppgick till 59 (54) miljoner kronor och ingår i resultatposten Personalkostnader. Premierna till Alecta betraktas som en avgiftsbestämd plan.

Den totala lönekostnaden uppgick, inklusive sociala kostnader, till 7 181 (6 675) miljoner kronor.

Lönekostnaderna för Samhalls särskilda uppdrag från staten för anställda för utveckling i anställning uppgick till 663 (398) miljoner kronor där lönebidrag har erhållits med 462 (277) miljoner kronor.

Återbetalning från FORA avseende premier för Avtalsgruppsförsäkring (AGS) under åren 2004 uppgår till 12 (26) miljoner kronor.

ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSEN

TSEK	Styrelsearvode 2017	Styrelsearvode 2016	Revisions- utskott 2017	Revisions- utskott 2016	Ersättnings- utskott 2017	Ersättnings- utskott 2016
Styrelsens ordförande Erik Strand	310	310	62	62	33	33
Styrelseledamot Dario Aganovic	145	-	-	-	16	-
Styrelseledamot Bertil Carlsén	145	138	42	42	-	-
Styrelseledamot Hillevi Engström fr o m 170427	97	-	-	-	-	-
Styrelseledamot Helen Fasth Gillstedt	145	138	42	42	-	-
Styrelseledamot Angelica Frithiof	145	138	-	-	-	-
Styrelseledamot Leif Ljungqvist	-	-	-	-	-	-
Styrelseledamot Maria Nilsson	145	138	-	-	-	-
Styrelseledamot Kenneth Johansson t o m 170427	46	138	-	-	6	17
Summa	1 178	1 000	146	146	55	50

LÖNER OCH FÖRMÅNER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

TSEK	Löner 2017	Löner 2016	Övriga förmåner 2017	Övriga förmåner 2016	Pensions- kostnader 2017	Pensions- kostnader 2016
Verkställande direktör Monica Lingeård	3 410	3 293	58	59	1008	970
Direktör Ekonomi & Finans, Vice vd Paul Lidbom	2 310	2 237	57	62	684	618
Marknadsdirektör Mats Eliasson	1 817	1 728	130	131	485	434
HR-direktör Monica Höglind	2 402	2 330	64	62	709	690
Affärsområdesdirektör BL o Industri, Göran Olinder	1 855	1 818	106	105	462	444
Marknadsområdesdirektör Syd Tomas Andersson	1 429	1 390	59	60	485	433
Marknadsområdesdirektör Nord Åsa Berg	1 302	1 268	59	59	600	570
Marknadsområdesdirektör Mitt Ludmilla Bjerke	1 522	1 495	61	62	359	347
Affärsområdesdirektör Tjänster Jonas Rieck	1 651	1 433	61	62	392	325
IT-direktör t o m 170608 Stefan Stigendal	645	1 150	30	67	146	237
IT-direktör, fr o m 170613 Pär Rasmusson	867	-	17	-	168	-
Affärsutvecklingschef tom 160430 Sara Nordström	-	143	0	20	-	132
Summa	19 210	18 285	702	749	5 498	5 200

Verkställande direktör Monica Lingeård har vid sidan av lön som övrig förmån rätt till tjänstebil och sjukvårdsförsäkring. Beträffande ålderspension, sjukpension och efterlevandeskydd betalar Samhall, för Monica Lingeårds räkning, varje månad en premie om 30 procent av månadslönen till anvisade försäkringsbolag. Pensionsåldern är 65 år. Vid uppsägning gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Dessutom utgår, i de fall uppsägningen sker från bolagets sida, avgångsvederlag under arton månader motsvarande den fasta månadslönen. Avgångsvederlaget betalas ut månadsvis. Lön under uppsägningstid och avgångsvederlag avräknas fullt ut i de fall inkomst erhålls från annan förvärvsverksamhet.

Övrig företagsledning har bestått av 9 befattningshavare. IT-direktör Stefan Stigendal lämnade företaget den 31 augusti och hans ersättare

Pär Rasmusson tillträdde 13 juni. Vid sidan av lön har ledningskretsen som övrig förmån rätt till tjänstebil och sjukvårdsförsäkring. Rörliga löner har inte förekommit. Övrig företagsledning omfattas av ITP-planen. Ledningskretsen har i händelse av uppsägning från företagets sida rätt till uppsägningslön i sex månader. Utöver detta kan avgångsvederlag utbetalas i 12 månader. Uppsägningslön och avgångsvederlag kan uppgå till sammanlagt högst 18 månadslöner och reduceras vid eventuell annan förvärvsinkomst.

Beträffande ålderspension, sjukpension och efterlevandeskydd betalar Samhall för Monica Höglinds räkning, varje månad en premie om 30 procent av månadslönen till anvisade försäkringsbolag. Paul Lidbom, har förutom ITP-planen, en avsättning om 30% av lönen på lönedelar överstigande 30 inkomstbasbelopp.

NOT 3

Omsättning per geografisk marknad

	2017	2016
Sverige	2 981	2 452
Ungern	19	10
Norge	15	17
Danmark	13	14
Belgien	6	6
Tyskland	1	4
Polen	0	1
Holland	0	1
Övriga länder	1	2
Summa nettoomsättning	3 036	2 507
Andel export	2%	2%

NOT 4

Intäkternas fördelning

MSEK	2017	2016
Tjänster	2 667	2 077
Varor	369	430
Summa	3 036	2 507
Lönebidrag och särskild ersättning för utveckling i anställning	696	423
Ersättning jobb- och utvecklingsgarantin	83	75
Löne- och projektbidrag Arbetsförmedlingen	22	19
Vinst vid avyttring av fastigheter	14	-
Återbetalning gällande avtalsgrupp-sjukförsäkring för år 2004	12	26
Hysesintäkter	6	7
EU-bidrag, transportbidrag m m	1	2
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	1	2
Övriga intäkter	4	3
Summa	839	557

Merkostnadsersättning från staten för Samhalls kärnuppdrag redovisas i not 6.

NOT 5

Information om rörelsegränar

UPPLYSNINGAR OM BOLAGETS RÖRELSEGRÄNAR

Bolaget är organiserat i tre huvudsakliga rörelsegränar Tjänster, Bemannade lösningar, Industri och Förpackning/Montering. Rörelsegränarna utgör grunden för verksamhetsstyrningen där Samhalls uppdrag att utveckla personer med funktionsnedsättning genom arbete redovisas. I rörelseresultatet ingår kostnader för ej debiterbara timmar. Intäkter från Arbetsförmedlingen för Arbetsmarknadstjänster uppfyller inte väsentlighetskriteriet för ett fristående segment och redovisas därför inom Gemensamma intäkter enligt tabellen nedan. Intäkter och kostnader från Samhalls särskilda uppdrag från staten för anställda för utveckling i anställning betraktas inte som en rörelsegrän utan är ett separat uppdrag från staten och ingår i Gemensamma intäkter. Rörelsegränarna i segmentsredovisningen redovisas i likhet med föregående år.

SEGMENTSRAPPORTERING

Nettoomsättning, merkostnadsersättning och övriga intäkter per rörelsegrän¹

MSEK	2017	2016
Tjänster	4 795	4 181
varav nettoomsättning	1 990	1 463
Bemannade lösningar	1 935	1 882
varav nettoomsättning	674	610
Industri och Förpackning/Montering	602	748
varav nettoomsättning	369	430
Gemensamma intäkter/Ofördelat	1 105	801
varav nettoomsättning	3	4
Elimineringar ²	-156	-144
SUMMA INTÄKTER	8 281	7 468

1. Inkluderar interna intäkter och kostnader som elimineras på företagsnivå.

2. Intäkter och kostnader mellan segment.

Tjänster och Bemannade lösningar ökade omsättningen med 527 respektive 64 miljoner kronor, vilket motsvarade en ökning på 36 respektive 10 procent. Rensat för vidarefakturerade kostnader till kunden FMV uppgår ökningen av nettoomsättningen för Tjänster till 187 miljoner kronor, motsvarande 13 procent.

Ökningen inom affärsområde Tjänster är främst hänförlig till området facility management. För affärsområde Bemannade lösningar följer ökningen plan, och affärsområdet ökar inom fastslagna tillväxtområden. Inom Industri och Förpackning/Montering, vilka är under omstrukturering, minskade nettoomsättningen sammanlagt med 61 miljoner kronor, motsvarande 14 procent.

Intäkter från Arbetsförmedlingen för Arbetsmarknadstjänster redovisas som Övriga rörelseintäkter och uppgick till 105 (94) miljoner kronor. Affären uppfyller inte väsentlighetskriteriet för ett fristående segment och redovisas därför inom Gemensamma intäkter. Intäkter gällande utredningstjänster inom Arbetsmarknadstjänster redovisas som Omsättning och uppgick till 0 (4) miljoner kronor.

Statens uppdrag för anställda för utveckling i anställning är ett separat uppdrag som ersätts genom lönebidrag från Arbetsförmedlingen och en separat del av merkostnadsersättningen som ersätter anordnarbidraget. Dessa intäkter redovisas under Övriga rörelseintäkter i Gemensamma intäkter. Erhållna intäkter uppgick till 696 (423) miljoner kronor.

NOT 6

Statlig merkostnadsersättning

Merkostnadsersättningen är en ersättning som utges av staten för att Samhall genomför sitt arbetsmarknadspolitiska kärnuppdrag att utveckla personer med funktionsnedsättning. Ersättningen redovisas bland rörelsens intäkter med hänsyn till dess karaktär av ersättning för utfört uppdrag.

För år 2017 har Samhall totalt erhållit en merkostnadsersättning om 4 405 (4 405) miljoner kronor.

NOT 7**Revisionskostnader****Ersättningar till revisorer**

MSEK	2017	2016
Revisionsuppdrag		
Deloitte AB	1,0	1,0
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget		
Deloitte AB	0,2	0,3
Summa	1,2	1,3

NOT 8**Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar****Avskrivningar fördelade per tillgångsslag**

MSEK	2017	2016
Balanserade utgifter för programvaror	-1	-1
Byggnader och mark	-2	-2
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-4	-6
Inventarier, verktyg och installationer	-22	-18
Summa avskrivningar	-29	-27
Nedskrivningar fördelade per tillgångsslag		
Byggnader och mark	-	-
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-	-
Inventarier, verktyg och installationer	-	0
Summa nedskrivningar	0	0
Summa av- och nedskrivningar	-29	-27

Beräkning av återvinningsvärdet av fastigheter har skett med utgångspunkt från respektive fastighets kassaflöde under den återstående nyttjandetiden beräknat med utgångspunkt från förväntade marknads-
hyror på orten. Med underlag av ortens vakansgrader och bolagets eget lokalbehov har ett driftsnetto framräknats. I de fall beräknat avkastningsvärde understigit bokfört värde på det aktuella objektet sker en nedskrivning. I vissa fall där investering gjorts för att anpassa en fastighet mot en speciell affär och där affärsrelationen upphört, har värdet på byggnadsinventarierna skrivits ned.

NOT 9**Operationella leasingavtal**

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande:

MSEK	2017	2016
Förfaller till betalning inom ett år	180	152
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	135	107
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Summa	315	259
Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal	195	183

I beloppen ingår hyreskostnader för fastigheter och maskiner.

NOT 10**Ränteintäkter och liknande resultatposter**

MSEK	2017	2016
Ränta, kuponger och utdelning	8	11
Vinst kapitalförvaltning	24	46
Marknadsvärdering kapitalförvaltning	2	-
Summa	34	57

NOT 11**Räntekostnader och liknande resultatposter**

MSEK	2017	2016
Förlust kapitalförvaltning	0	-2
Räntekostnader, externa	0	0
Marknadsvärdering kapitalförvaltning	0	-8
Summa	0	-10

NOT 12**Skatt på årets resultat**

MSEK	2017	2016
Aktuell skatt på årets resultat	-	-
Uppskjuten skatt	0	-13
Summa	0	-13

Under föregående år redovisades en uppskjuten skattekostnad om 13 miljoner kronor, till följd av en ökad marknadsvärdering av kortfristiga placeringar samt ändrad bedömning av möjligheten att nyttja skattemässiga underskott i framtiden.

Underskottsavdrag vilka inte är tidsbegränsade uppgår till 429 (207) miljoner kronor. Ingen uppskjuten skatt är aktiverad i balansräkningen.

Skillnad mellan skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats

MSEK	2017	2016
Redovisat resultat före skatt	-237	-162
Skatt enligt gällande skattesats	52	36
Effekt av ej avdragsgilla kostnader	-3	-3
Ej aktiverat underskott	-49	-46
Övrigt	-	-
Skatt på årets resultat	0	-13

SKATTESATS

Den gällande skattesatsen för inkomstskatt är 22,0 (22,0) procent.

NOT 12 Skatt på årets resultat

TEMPORÄRA SKILLNADER

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika. Temporära skillnader avseende följande poster har resulterat i uppskjuten skattefordran:

2017-12-31	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Byggnader och mark	4	-	4
Maskiner och inventarier	1	-	1
Kortfristiga placeringar	-	-18	-18
Pensioner	11	-	11
	16	-18	-2

2016-12-31	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Byggnader och mark	4	-	4
Maskiner och inventarier	1	-	1
Kortfristiga placeringar	-	-18	-18
Pensioner	11	-	11
	16	-18	-2

NOT 13 Immateriella anläggningstillgångar

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	10	9
Nyanskaffningar	2	1
Avyttringar och utrangeringar	0	-
Summa anskaffningsvärde	12	10
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	8	7
Avyttringar och utrangeringar	-	-
Årets avskrivning enligt plan	1	1
Summa avskrivningar	9	8
Planenligt restvärde vid årets slut	3	2

NOT 14 Byggnader och mark

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	134	136
Nyanskaffningar	0	3
Avyttringar och utrangeringar	-22	-5
Summa anskaffningsvärde	112	134
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	89	89
Avyttringar och utrangeringar	-18	-2
Årets avskrivning enligt plan	2	2
Summa avskrivningar	73	89
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	20	21
Avyttringar och utrangeringar	-	-1
Årets nedskrivningar	-	-
Summa nedskrivningar	20	20
Planenligt restvärde vid årets slut	19	25
Bokfört värde byggnad	15	20
Bokfört värde mark	4	5

Bolagets fastighetsbestånd är försäkrat till fullvärde motsvarande återanskaffningskostnaden för respektive anläggning.

Vid utgången av år 2017 ägde Samhall 16 (20) fastigheter med en total yta av cirka 47 700 (64 600) m² och hyrda lokaler till en yta av cirka 108 100 (108 500) m².

NOT 15 Maskiner och andra tekniska anläggningar

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	191	243
Nyanskaffningar	6	5
Avyttringar och utrangeringar	-20	-57
Summa anskaffningsvärde	177	191
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	154	203
Avyttringar och utrangeringar	-18	-55
Årets avskrivning enligt plan	4	6
Summa avskrivningar	140	154
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	18	18
Avyttringar och utrangeringar	-	-
Årets nedskrivning	0	-
Summa nedskrivningar	18	18
Planenligt restvärde vid årets slut	19	19

NOT 16 Inventarier, verktyg och installationer

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	204	200
Nyanskaffningar	23	25
Avyttringar och utrangeringar	-12	-21
Summa anskaffningsvärde	215	204
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	142	143
Avyttringar och utrangeringar	-11	-19
Årets avskrivning enligt plan	22	18
Summa avskrivningar	153	142
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	3	3
Avyttringar och utrangeringar	-	-
Årets nedskrivning	-	0
Summa nedskrivningar	3	3
Planenligt restvärde vid årets slut	59	59

NOT 17 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ingående balans	0	3
Under året nedlagda kostnader	1	-3
Bokfört värde vid årets slut	1	0

NOT 18 Andelar i koncernföretag

TSEK	Redovisat värde 2017-12-31	Redovisat värde 2016-12-31
Samhall		
Arbetsmarknadstjänster AB	50	-
Organisationsnummer		559127-1381
Säte		Stockholm
Antal aktier		500
Kapitalandel		100%

Uppgift om eget kapital och resultat

Bolaget är nystartat och har per 2017-12-31 ingen verksamhet.

TSEK	Eget kapital	Resultat
Samhall Arbetsmarknadstjänster AB	50	0

NOT 19 Andra långfristiga värdepappersinnehav

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	0	0
Bokfört värde vid årets slut	0	0

Avser i huvudsak aktieinnehav i intresseorganisationer.

NOT 20 Andra långfristiga fordringar

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ingående balans	17	17
Tillkommande fordran	0	2
Omföring till kortfristig fordran	-1	-2
Bokfört värde vid årets slut	16	17

Större delar av posten avser kapitalförsäkringar gällande pensions-avsättningar till ledande befattningshavare.

NOT 21 Övriga fordringar

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Aktuella skattefordringar	53	53
Skattekonto	0	11
Övriga kortfristiga fordringar	18	17
Bokfört värde vid årets slut	71	81

NOT 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Hyror	19	18
Ränteintäkter	0	0
Företagsförsäkringar	2	1
Löne- och anordnarbidrag	31	19
Övrigt	49	34
Bokfört värde vid årets slut	101	72

NOT 23 Likvida medel

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Övriga kortfristiga placeringar	1 993	2 213
Summa kortfristiga placeringar	1 993	2 213
Kassa och bank	416	419
Bokfört värde vid årets slut	2 409	2 632
Kortfristiga placeringar med löptid över 3 månader	1 957	2 171
Likvida medel vid årets slut	452	461

Likvida medel består av likviditetsreserven, vilken utgörs av medel på bankkonton, och av kortfristiga placeringar med löptid kortare än 3 månader. Kapitalförvaltningen marknadsvärderas och värdet uppgick på balansdagen till 1 993 (2 213) miljoner kronor. I kapitalförvaltningen ingår följande finansiella instrument: räntefonder som utgör 81 procent av innehavet samt 17 procent gällande alternativa placeringar.

NOT 24**Finansiella instrument och finansiell riskhantering**

Samhalls finansiella verksamhet ska vara en integrerad del i den övriga verksamheten. Finansiella transaktioner och val av motparter ska ske så att Samhalls allmänna anseende inte skadas och övergripande mål inte motverkas. Den finansiella verksamheten ska utgå från rörelsens förutsättningar och de finansieringsbehov, flöden, exponeringar och risker som är en konsekvens därav. Företagets strategi är att lämna högsta möjliga avkastning på eget kapital utifrån en säker och kostnadseffektiv finanshantering som säkerställer en god kontroll och hög kvalitet på riskhanteringen.

Samhall är genom sin verksamhet exponerad för olika finansiella risker, vilka avser fluktuationer i bolagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i företagets motparter kreditvärdighet samt rörelser i räntor och valutakurser. Samhall har en finanspolicy som årligen fastställs av styrelsen. Policyn reglerar risker inom kapitalförvaltning, kreditgivning samt valutahantering.

KREDITRISK Samhall har fastställt riktlinjer för att säkra att försäljning av varor och tjänster sker till kunder med lämplig kreditbakgrund. I företagets vd-direktiv för kreditgivning finns regler som ska säkerställa att hanteringen av kundkrediter omfattar kreditvärdering, kreditlimit, ratingnivåer, beslutsnivåer och hantering av osäkra fordringar. Kreditrisken i kommersiella fordringar har historiskt varit låg.

I kapitalförvaltningen regleras kreditrisken genom limiter per emittent och ratingkrav i finanspolicyn. För placeringar på penningmarknaden, med löptider upp till ett år, gäller A-2 (Standard & Poor's) eller P-2 (Moody's) eller likvärdigt som lägsta rating. För placeringar på obligationsmarknaden, med löptider som överstiger ett år, måste minst 90 procent av totalt innehav ha BBB- (Standard & Poor's) eller Baa1 (Moody's) eller likvärdigt som lägsta rating.

RÄNTERISK Ränterisk innebär en risk för negativ effekt på en placerings marknadsvärde vid förändring av det allmänna ränteläget. Ränterisken ökar med räntebindningstiden. Samhalls risk mäts i form av duration och den genomsnittliga durationen får maximalt uppgå till tre år. För att ytterligare begränsa risken avseende tid har företaget fastställt maximala löptider för enskilda värdepapper. Durationen per balansdagen uppgick till 1,5 (1,7) år och ränterisken uppgick till 29 (38) miljoner kronor beräknat på 1 procentenhets förskjutning av räntekurvan.

LIKVIDITETSRIK Samhall är utsatt för risken att vid ett givet tillfälle inte ha tillräckligt med likvida medel. Denna risk hanteras genom likviditetsreserven, vilken består av företagets medel på bankkonton. Här ingår även eventuella placeringar på depositionsmarknaden.

VALUTARISK Samhall verkar internationellt och utsätts för transaktionsrisker vid köp och försäljning i utländsk valuta. Valutaexponeringen avser primärt Euro och USD och utflödet är större än inflödet. Samhall kan hantera valutarisk genom valutatermins kontrakt. På balansdagen fanns inga utestående terminkontrakt.

Det redovisade värdet för övriga omsättningstillgångar och kortfristiga skulder utgör en god approximation av det verkliga värdet på grund av den korta löptiden.

NOT 25**Eget kapital**

Aktiekapitalet består av 5 000 000 aktier à nominellt 100 kronor. Samtliga aktier ägs av svenska staten genom Finansdepartementet. I enlighet med bolagsordningen ska någon utdelning inte utges.

Specifikation över förändringar i eget kapital återfinns under rubriken Förändringar i eget kapital.

NOT 26**Ävsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ävsättningar vid periodens ingång	16	16
Periodens ävsättningar	0	0
Bokfört värde vid årets slut	16	16

NOT 27**Övriga ävsättningar**

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ävsättningar vid periodens ingång	13	13
Periodens ävsättningar	14	18
Ianspråktaget under perioden	-16	-18
Årets återföringar av outnyttjade belopp	-1	-
Bokfört värde vid årets slut	10	13

Övriga ävsättningar avser reservering för förlustkontrakt samt beslutade anpassnings- och omstruktureringsåtgärder, vilket främst avser kostnader för lokaler. Åtgärderna bedöms vara slutförda under 2018. Återföringar avser äldre ej ianspråktaga ävsättningar.

NOT 28**Icke räntebärande skulder**

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ävräkning löner	389	373
Personalens källskatt	98	94
Mervärdesskatt	33	31
Övrigt	49	5
Bokfört värde vid årets slut	569	503

NOT 29**Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Semesterlöneskuld	685	654
Arbetsgivaravgifter	528	497
Löneskatt	70	61
Övrigt	84	114
Bokfört värde vid årets slut	1 367	1 326

NOT 30**Ställda säkerheter och eventualförpliktelser**

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ställda säkerheter	-	-
Tullverket	0,1	0,1
Hysesbostäder i Norrköping AB	0,2	0,2
Summa eventualförpliktelser	0,3	0,3

Eventualförpliktelser avser borgensåtaganden som lämnats för att täcka fullgörande av uppdrag. Inga väsentliga skulder förväntas uppkomma till följd av någon av eventualförpliktelserna.

NOT 31**Justering för poster som inte ingår i kassaflödet**

MSEK	2017-12-31	2016-12-31
Av- och nedskrivningar	29	27
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar	0	0
Resultat på sålda anläggningstillgångar	-15	-2
Kapitalförsäkringar	0	0
Avsättningar	-3	2
Summa justeringsposter	11	27

NOT 32**Transaktioner med närstående**

Samhall ägs av svenska staten. Inköp och försäljning till och från andra statliga företag sker till marknadsmässiga priser och sedvanliga villkor. Samhalls väsentliga transaktioner med staten och övriga företag under statens bestämmande inflytande, gemensamt bestämmande inflytande eller betydande inflytande utgör omkring 3 (3) procent av Samhalls omsättning och omkring 2 (3) procent av inköpen.

NOT 33**Vinstdisposition**

Styrelsen föreslår att disponibla vinstmedel balanseras i ny räkning.

NOT 34**Kritiska uppskattningar och bedömningar**

Upprättande av bokslut och tillämpning av olika redovisningsstandarder baseras ofta på ledningens bedömningar eller på antaganden och uppskattningar som anses vara rimliga under rådande förhållanden. Det krävs att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

De bedömningar företagsledningen gjort vid tillämpningen av K3 som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna, samt gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter avser främst följande områden:

- **Värdering av osäkra fordringar.** För värdering av osäkra fordringar tillämpar bolaget en modell. Modellen innebär att en nedskrivning av fordran görs enligt en matris där den procentuella nedskrivningen är högre ju äldre fordran är. Om en fordran är så osäker att bedömning görs att betalning ej kommer att ske så skrivs fordran ned med 100 procent oavsett ålder, utifrån en individuell bedömning.
- **Omstruktureringsåtgärder.** Vid rationaliseringsprogram görs av-sättning för omstrukturering. Ett antal kriterier måste vara uppfyllda för att göra en sådan avsättning, bl.a. ska en detaljerad formell plan för åtgärden finnas. Vid avsättningen görs en bedömning av storleken på den framtida kostnaden för programmet. En avsättning för omstrukturering ska omfatta enbart de direkta utgifter som uppstår vid omstruktureringen.
- **Rättstvister.** Bolaget granskar kontinuerligt väsentliga utestående tvister för att avgöra behovet av avsättningar. Tvisterna kan vara av skiftande karaktär mot kunder, leverantörer etc. Gjorda uppskattningar behöver dock inte nödvändigtvis reflektera utgången av avgjorda rättstvister och skillnader mellan utfall och uppskattning kan påverka företagets finansiella ställning.
- **Skatt.** Väsentliga bedömningar genomförs för att bestämma aktuella skattefordringar och -skulder likväl som uppskjutna skattefordringar och -skulder. Bedömning sker utifrån sannolikheten för att de uppskjutna skattefordringarna kommer att nyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Det verkliga utfallet kan avvika från bedömningarna bland annat genom ändrade skatteregler eller utfallet av myndigheters eller skattedomstolars ännu ej slutförda granskningar av lämnade deklarationer.

NOT 35**Väsentliga händelser efter balansdagens utgång**

En ny ägaranvisning för 2018 antogs den 29 januari 2018 vid en extra bolagsstämma. I ägaranvisningen fastställdes en höjning av Samhalls merkostnadsersättning från och med 2018. Regeringen föreslår också en utökning av Samhalls kärnuppdrag med 1 000 personer under 2018 och ytterligare 1 000 personer under 2019.

EU-kommissionen har avgjort det mer än tre år gamla ärendet där Almega Stådföretagen anmält svenska staten avseende merkostnadsersättningen till Samhall. EU-kommissionen fastslår i sitt beslut att regelverket kring merkostnadsersättningen till Samhall måste anpassas till nuvarande EU-regler för statsstöd.

Eftersom nuvarande modell av ersättning grundades innan Sverige anslöts till EU och innan nuvarande statsstödsregler fanns, vill kommissionen att Sveriges regering innan den 31 december 2018 vidtar de åtgärder som behövs för att uppdatera styrning och regelverk enligt gällande EU-rätt. Det gäller bland annat att införa en ersättnings- och kontrollmekanism för att säkra att ingen överkompensation sker samt att Samhalls uppdrag ska omprövas minst vart tionde år.

Bolagiseringen av Arbetsmarknadstjänster (AMT) flyttas fram till 1 januari 2019. EU-beslutet kring statsstödet till Samhall ger Samhall till och med den 31 december 2018 att säkerställa att regelverket efterlevs.

Inga andra väsentliga händelser har inträffat efter balansdagens utgång som påverkar bolagets resultat och ställning per den 31 december 2017.

NOT 36**Uppgifter om bolaget**

Samhall AB (publ) är ett aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige.

Adressen till företagets huvudkontor är:
Klarabergsviadukten 90 Hus C
Box 27705
115 91 Stockholm

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS FÖRSÄKRAN VID UNDERTECKNANDE AV ÅRSREDOVISNINGEN FÖR ÅR 2017

Bolagets resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2018-04-26 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och i enlighet med ägarens ägarpolicy.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av bolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför.

Stockholm den 23 februari 2018

Erik Strand
Ordförande

Hans Abrahamsson

Ann-Christin Andersson

Dario Aganovic

Bertil Carlsén

Hillevi Engström

Helen Fasth Gillstedt

Angelica Frithiof

Pia Litbo

Leif Ljungqvist

Maria Nilsson

Monica Lingegård
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits Stockholm den 23 februari 2018

Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL BOLAGSSTÄMMAN I SAMHALL AB (PUBL)

ORGANISATIONSNUMMER 556448-1397

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samhall AB (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 40–49. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 6–15 och 40–74 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Samhall AB (publ):s finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Samhall AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av,

och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Redovisning av intäkter

Samhalls verksamhet omfattar försäljning av flera olika typer av varor och tjänster. Intäkter från försäljning av varor redovisas när ett antal villkor är uppfyllda vilket normalt inträffar när varorna levererats till kund. För utförda tjänsteuppdrag respektive entreprenaduppdrag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen. Intäkter från kundavtal utgör en stor transaktionsvolym och fakturering sker både centralt och lokalt i organisationen.

Samhall redovisar också merkostnadsersättning från staten för sitt arbetsmarknadspolitiska kärnuppdrag som intäkter i resultaträkningen.

I not 1 lämnar bolaget en beskrivning av vilka principer som tillämpas för redovisning av intäkter. Noterna 3, 4, 5 innehåller upplysningar om hur intäkterna fördelar sig på olika geografiska marknader, intäktsstyper respektive rörelsegrenar. Not 6 innehåller upplysningar om merkostnadsersättningen från staten.

Vår revision omfattade, men begränsades inte till:

- utvärdering av bolagets principer för intäktsredovisning och efterlevnad av gällande regelverk;
- utvärdering och granskning av interna kontroller för redovisning av intäkter till rätt pris och i rätt period;
- platsbesök vid Samhalls verksamheter för granskning av försäljningsintäkter på stickprovsbasis

mot avtal, fakturor och leveransdokument för att säkerställa att intäkter redovisats till rätt pris och i rätt period; och

- utvärdering av bolagets metod för redovisning av merkostnadsersättningen från staten inklusive lämnade upplysningar i årsredovisningen.

Ersättningar till anställda

Samhall har över 23 000 medarbetare anställda i de arbetsmarknadspolitiska uppdragen för personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga samt tjänstemän. Ersättningar till anställda innebär en stor volym av transaktioner vilket kräver goda rutiner för att säkerställa att samtliga utgifter redovisas och att de redovisas i rätt period.

Bolagets upplysningar om ersättningar till anställda framgår av not 1 och 2 som ger information om redovisningsprinciper respektive information om löner, andra ersättningar och sociala kostnader för styrelse, ledande befattningshavare och övriga anställda.

Vår revision omfattade, men begränsades inte till:

- utvärdering och granskning av policyer och rutiner för hantering och rapportering av löner och andra ersättningar till anställda;
- granskning av fullständigheten i redovisade ersättningar och analysera att ersättningar till anställda är redovisade i rätt period;
- granskning av ersättningar till ledande befattningshavare; och
- granska att lämnade upplysningar följer gällande regler.

Finansiella instrument och likvida medel

Samhall är exponerat för finansiella risker såsom förändringar i räntor och valutakurser. Samhall har dess-

utom ett stort kapital att förvalta i form av likvida medel och kortfristiga placeringar. Bolagets innehav av finansiella tillgångar består av räntebärande fonder, aktier och alternativa placeringar och redovisas till verkligt värde.

Finansiella instrument och likvida medel är bolagets största finansiella tillgång och förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar samt fluktuationer i räntor och valutakurser kan få betydande påverkan på bolagets resultat och finansiella ställning.

För bolagets principer för redovisning och värdering av finansiella instrument se not 1 och för bolagets finansiella risker och hantering av dessa se not 23 och 24.

Vår revision omfattade, men begränsades inte till:

- granskning av bolagets finanspolicy och efterlevnad av denna;
- granskning av värderingen av finansiella instrument för ändamålsenliga värderingsmodeller och marknadsdata; och
- granskning att lämnade upplysningar följer gällande regelverk.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–5, 16–39 och 78–84. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en

grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om eventuella betydelse-

fulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Samhall AB (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Samhall AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett trygghande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett trygghande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättnings-skyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets

vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

REVISORNS GRANSKNING AV BOLAGSSTYRNINGSRAPPORTEN

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 40–49 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen är förenliga med årsredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 23 februari 2018
Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

REDOVISNING AV HÅLLBARHET OCH OBEROENDE GRANSKNING

REDOVISNINGENS INNEHÅLL

Hållbarhetsredovisningens innehåll är baserad på regeringens mål för verksamheten, en väsentlighets- och materialitetsanalys av intressentdialogen samt på intern bedömning av risker och möjligheter. Samhall för en löpande dialog med sina främsta intressentgrupper. För att säkerställa ett högt förtroende strävar bolaget efter att vara lyhört för intressenternas åsikter och behov.

Sammantaget ger detta underlag ett huvudfokus på Samhalls medarbetare. Arbetet med att utveckla personer med funktionsnedsättning genom arbete ses av intressenterna som mest väsentligt. Samhalls arbete med att säkerställa en sund konkurrens är också en viktig fråga. På miljöområdet är koldioxidutsläppen väsentliga.

GENERELLA UTGÅNGSPUNKTER

Samhalls verksamhet omfattar hela Sverige. Huvudprincipen i redovisningen är att inte kommentera lokala eller regionala skillnader utan att lämna en samlad redovisning för hela verksamheten.

För jämförbarhet över tid har, om inte annat anges, alla historiska värden räknats om enligt samma metoder som tillämpas 2017.

GRI:s indikatorprotokoll ligger till grund för datainsamling och beräkningar enligt principen följa eller förklara. I en del fall har GRI:s definitioner ersatts av internt använda nyckeltal utgående från Samhalls specifika uppdrag och målgrupp.

ARBETSVILLKOR OCH ARBETSMILJÖ

I hållbarhetsredovisningen används begreppet "tjänstemän" för alla anställda som inte ingår i de arbetsmarknadspolitiska uppdragen. Här ingår inte medarbetare som omfattas av särskilt kollektivavtal för tjänste-

män i Samhalls arbetsmarknadspolitiska uppdrag.

Redovisningen omfattar medarbetare från alla uppdrag från staten men enligt väsentlighetsprincipen sker detaljredovisning inte för personalkategorier med mindre än 500 personer. I redovisningen om anställda ingår inte heller praktikanter som deltar i arbetsträning eller är på utredningsplatser inom Samhalls Arbetsmarknadstjänster, eftersom dessa personer inte är anställda. Utbildningsinsatser för tjänstemännen redovisas inte eftersom det bedöms som mindre väsentligt samtidigt som mycket av de insatser som görs för tjänstemännen sker i former som inte redovisas som avgränsade utbildningar.

För att få en överskådlighet redovisas inte de olika personalnyckeltalen uppdelat på åldersgrupp. För att få en mer relevant presentation anges i stället medelålder.

För arbetsolyckor används inte GRI:s nyckeltal utan de interna nyckel- och måltal som Samhall använder internt. I redovisningen ingår inte arbetssjukdomar och färdolyckor till och från arbetet.

LEVERANTÖRER

För att kunna ta ansvar för hela värdekedjan har inköpsprocessen med leverantörsbedömning och leverantörsuppföljning utvecklats. Ett av de områden som regelbundet tas upp med både strategiska leverantörer och volymleverantörer är hållbarhetskraven som formulerats i Samhalls uppförandekod för leverantörer och som leverantörerna ska skriva under.

Samhall har en inköpsprofil som tjänsteproducerande företag med inköp och leasing från grossister och tillverkare verksamma i Sverige. Dessa leverantörer kan ha underleve-

rantörer i andra länder. Leverantörsbasen omfattar cirka 2 800 leverantörer med inköpsvärde över 10 000 kronor. Totalt utgör inköp cirka 15 procent av de totala kostnaderna. Undantagsvis kan, i kunduppdrag med industriell inriktning, kunden anvisa leverantör som då ligger utanför Samhalls leverantörsstyrning.

MILJÖ

I miljöredovisningen ingår inte de anställdas resor till och från arbetet. Inte heller redovisas energiförbrukning för hyrbilar och privatbilar i tjänst.

Omräkningsfaktorer för beräkning av utsläpp för egna transporter samt egna och hyrda lokaler är hämtade från naturvårdsverket, Svensk Fjärrvärme och Samhalls bränsleleverantörer.

Underlag för beräkning av energi och utsläpp från resor och transporter hämtas från interna datasystem och från leverantörsstatistik.

Fastighetsanknuten data omfattar både egna fastigheter och hyrda lokaler. Emissionsvärden för alla hyrda lokaler beräknas med schablonberäkning grundat på egna fastigheter.

OBEROENDE GRANSKNING OCH BESTYRKANDE

Samhall har uppdragit åt Deloitte att översiktligt granska och bestyrka hållbarhetsredovisningen. Den oberoende granskningen har fokus på de mest väsentliga hållbarhetsaspekterna men omfattar även bestyrkande av att redovisningen möter redovisningskriterier enligt GRI G4. Samhalls ambition är att fortsatt utveckla kvaliteten i redovisningen. Av detta följer också kvalitetssäkring genom oberoende granskning.

GRI-INDEX - CORE

Profilindikatorer	Beskrivning	Källhänvisning sida	Kommentar
STRATEGI OCH ANALYS			
G4-1	Uttalande av vd och ordförande	4-5, 16	Vd-ord och ordförandeord
ORGANISATIONSPROFIL			
G4-3	Organisationens namn	omslag	Samhall Aktiebolag
G4-4	Huvudsakliga produkter och/eller tjänster	14-15	
G4-5	Lokalisering av huvudkontor	omslag	Klarabergsviadukten 90C, Stockholm
G4-6	Verksamhetsländer	43	Verksamhet bedrivs endast i Sverige
G4-7	Ägarstruktur och företagsform	40	Aktiebolag, helägt av svenska staten
G4-8	Marknader	14-15	
G4-9	Verksamhetens omfattning	3, 68	Not 4 Intäkternas fördelning Not 5 Information om rörelsegränar
G4-10	Totalt antal anställda	3, 66-67	Not 2 Anställda, personalkostnader och arvode till styrelse och ledande befattningshavare
G4-11	Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	26	
G4-12	Leverantörskedjan	18-19, 78	
G4-13	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden		Inga väsentliga förändringar
G4-14	Försiktighetsprincipen	38	
G4-15	Anslutning till externa deklarationer om ekonomiska, miljömässiga och sociala faktorer		Ingen anslutning till externa deklarationer
G4-16	Medlemskap i organisationer		Medlemskap i branschorganisationer och liknande redovisas inte
MATERIELLA ASPEKTER OCH AVGRÄNSNINGAR			
G4-17	Omfattning och avgränsning av redovisningen	21, 80	Hela Samhalls verksamhet omfattas både i den ekonomiska redovisningen och i hållbarhetsredovisningen
G4-18	Process för bestämning av redovisningens innehåll	20-21	
G4-19	Materiella aspekter som identifierats	21, 80	
G4-20	Materiella aspekter. Avgränsning inom organisationen	21	Redovisningen gäller hela Samhall AB och avgränsas till den påverkan som sker inom Samhalls egen verksamhet
G4-21	Materiella aspekter. Avgränsning utanför organisationen	21	Redovisningen gäller hela Samhall AB och avgränsas till den påverkan som sker inom Samhalls egen verksamhet
G4-22	Jämförbarhet med tidigare rapporter	78	Nyckeltal har räknats om enligt de metoder som tillämpas 2018 om annat inte särskilt anges. I övrigt jämförbar med föregående redovisning.
G4-23	Väsentliga förändringar från föregående redovisning		Inga väsentliga förändringar
INTRESSENTRELATIONER			
G4-24	Intressentgrupper som organisationen har kontakt med	21	
G4-25	Princip för identifiering och urval av intressenter	20-21	
G4-26	Tillvägagångssätt vid intressentdialog	20-21	
G4-27	Viktiga frågor från dialog med intressenterna	21, 80	
REDOVISNINGENS PROFIL			
G4-28	Redovisningsperiod	84	Räkenskapsåret 2017
G4-29	Datum för föregående redovisning		Års- och hållbarhetsredovisning för 2016, februari 2017
G4-30	Redovisningscykel	84	Fastställda rapporttillfällen för delårsrapporter och bokslutskommuniké
G4-31	Kontaktperson för hållbarhetsredovisning	84	Anna Hagvall, Hållbarhetsansvarig
G4-32	Redovisningens innehåll	79-80	GRI-Index
G4-33	Policy och praxis avseende extern granskning	81	Revisors rapport över översiktlig granskning av Samhall ABs hållbarhetsredovisning

Profilindikatorer	Beskrivning	Källhänvisning sida	Kommentar
STYRNING			
G4-34	Styrningsstruktur för organisationen	40-45	Bolagsstyrningsrapport
ETIK OCH INTEGRITET			
G4-56	Värdegrund, principer och uppförandekod	18-19, 45	Bolagsstyrningsrapport
EKONOMI			
G4-DMA	Hållbarhetsstyrning	18, 43	
G4-EC4	Finansiellt stöd från det allmänna	68	Not 4 Intäkternas fördelning Not 6 Statlig merkostnadsersättning
MILJÖ			
G4-DMA	Hållbarhetsstyrning	18, 38	
G4-EN3	Energianvändning inom organisationen	39	
G4-EN4	Energianvändning utanför organisationen	39	
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser	39	
G4-EN16	Indirekta utsläpp av växthusgaser	39	
G4-EN17	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser	39	
ARBETSVILLKOR OCH ARBETSMILJÖ			
G4-DMA	Hållbarhetsstyrning	18, 26	
G4-LA1	Antal nyanställda och personalomsättning	30	
G4-LA6	Arbetsrelaterade olyckor och sjukdomar	32	Egen definition som avviker från GRI
G4-LA9	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd och år	29	
G4-LA11	Andel anställda som deltar i regelbunden uppföljning och planering av fortsatt utveckling	29	
G4-LA12	Sammansättning av företagsledning och övriga anställda	26	
SAMHÄLLE			
G4-S07	Rättsliga åtgärder avseende antikorrup­tion, antitrust och monopol	35	
G4-S05	Bekräftade incidenter av korrup­tion och vidtagna åtgärder	35, 37	Inga bekräftade incidenter under 2017

Väsentliga områden

Medarbetarnytta

Intressenterna bedömer genomgående frågor kring medarbetarna och deras utveckling som mest väsentliga.

Materiella och väsentliga frågor:

- Uppgifter om medarbetarna i de arbetsmarknadspolitiska uppdragen.
- Genomströmningen (nyanställning och övergångar) som ger möjlighet till fler att komma in och utvecklas på arbetsmarknaden och därmed minska utanförskapet.
- Medarbetarutvecklingen med fokus på yrkeskunskande och ökad anställningsbarhet.
- Arbetsmiljö och sjukfrånvaro.

Diskriminering, kränkande särbehandling och trakasserier är noll-toleransområden som är helt integrerade i arbetet med Samhalls kultur och värdegrund, i HR-arbetet och i ledarutvecklingen. Dessa delar beskrivs i avsnittet om medarbetarnytta och redovisas inte enligt GRI.

Samhällsnytta

Materiella och väsentliga frågor:

- Den statliga merkostnadsersättningen.
- Den geografiska spridningen Samhall ska finnas i hela landet.

Leverantörsledet i värdekedjan är inte högprioriterad av intressenterna. Därför beskrivs den endast översiktligt på sid 78.

Miljö

Miljöfrågorna har av intressenterna genomgående rangordnats lägre än social och ekonomisk hållbarhet. De olika områdena för miljöpåverkan har inte inbördes rangordnats. Väsentlighetsbedömningen har därför kompletterats internt utgående från bolagets mest väsentliga miljöpåverkan.

Materiella och väsentliga frågor:

- Den huvudsakliga miljöpåverkan är koldioxidutsläpp genom energianvändning. Övrig påverkan är relativt sett mycket mindre och redovisas därför inte enligt GRI.

Kundnytta

Materiella och väsentliga frågor:

- Affärsetik där framför allt konkurrensneutrala priser står i fokus.

Frågorna om kvalitet, kapacitet och bemötande är viktiga för alla kunder och leverantörer, men de har av intressenterna inte lyfts utifrån ett hållbarhetsperspektiv redovisas därför inte enligt GRI.

Transparent redovisning av verksamheten:

Intressenterna efterfrågar kommunikation och dialog grundad på transparens och öppenhet.

REVISORS RAPPORT ÖVER ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV SAMHALLS HÅLLBARHETSREDOVISNING

Till Samhall AB (publ)

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av företagsledningen i Samhall AB (publ) att översiktligt granska Samhalls hållbarhetsredovisning för år 2017. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 84.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 78 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000

Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information.

En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Samhall AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medveten om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts.

Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan.

Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 23 februari 2018

Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETS- RAPPORTEN

Till Samhall AB (publ)

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 på sidorna 18–39 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och

omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 23 februari 2018

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

DEFINITIONER

ANSTÄLLDA FÖR UTVECKLING I ANSTÄLLNING

En arbetsmarknadspolitisk åtgärd som innebär anställning med tidsbegränsat lönebidrag. Anställningen ska vara anpassad efter den arbetssökandes förutsättningar och särskilda behov. Under anställningen ska det vara möjligt att utveckla sin kompetens och arbetsförmåga.

ARBETSMARKNADSTJÄNSTER

Arbetsmarknadspolitiska uppdrag med Arbetsförmedlingen som kund. Uppdragen omfattar jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin och etablering/nyanlända. Medarbetare i detta uppdrag är inte anställda av Samhall utan på tidsbegränsad arbetsträning för att validera och utveckla sin arbetsförmåga.

BELÄGGNINGSGRAD

Den andelen av tillgänglig tid som medarbetare arbetar i kunduppdrag.

I den tillgängliga tiden ingår inte tid för medarbetarutveckling.

DISTRIKT

Den operativa nivån i företaget. Samhall är geografiskt indelat i distrikt, som verkar på den lokala marknaden och har den direkta kontakten med kunder och övrigt näringsliv.

FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Funktionsnedsättning innebär nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Funktionshinder innebär begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Arbetsförmedlingen bedömer om en person har ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga och därmed kan anvisas ett arbete i Samhall.

GRI

"Global Reporting Initiative", normgivande internationella riktlinjer för hållbarhets-redovisning som ska göra det lättare att bedöma och jämföra företag ur socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

HÅLLBARHET, HÅLLBAR UTVECKLING

Syftar på hur företag och organisationer agerar för att tillfredsställa dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Ska mäta och presentera för företagets intressenter vad företaget uppnått i sitt arbete mot en hållbar utveckling. Redovisar företagets ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan.

KÄRNUPPDRAGET

Samhalls uppdrag att anställa personer med funktionsnedsättning för vilken merkostnadsersättning erhålls.

LÖNETIMMAR

Med lönetimmar avses alla timmar som den anställda får lön för, vilket inkluderar semestertimmar, sjuklön etc.

MERKOSTNADERSÄTTNING

Den ersättning som Samhall får från staten för de merkostnader som följer av statens uppdrag. Merkostnaderna beror på behov av lägre arbetstakt, utvecklingsinsatser, anpassning av arbetsplatser, förstärkt anställningstrygghet, samt kraven på geografisk spridning och mångfald av uppdrag.

PRIORITERADE GRUPPER

Definitionen är överenskommen mellan Samhall och Arbetsförmedlingen och gäller vid rekrytering till kärnuppdraget. Prioriterade grupper omfattar personer med psykisk funktionsnedsättning, personer med generellt nedsatt inlärningsförmåga, personer med specifik kognitiv funktionsnedsättning i kombination med hörselskada, synnedsättning eller psykisk funktionsnedsättning samt personer med mer än en funktionsnedsättning som tillsammans medför omfattande nedsättning av arbetsförmågan enligt särskild specifikation.

TJÄNSTEMÄN

Begreppet "tjänstemän" används för anställda som inte ingår i de arbetsmarknadspolitiska uppdragen utan som anställdts direkt från den reguljära arbetsmarknaden. Tidigare år har begreppet "direkt anställda" använts, men detta begrepp bedöms som svårtillgängligt.

ÅTERGÅNG

Tidigare Samhallanställd som blivit anställd av annan arbetsgivare, och som utnyttjar sin rätt till återanställning. Återanställningsrätten gäller i 12 månader från övergången.

ÖVERGÅNG

Avser tillsvidareanställda i kärnuppdraget och utvecklingsanställda som slutar i Samhall för att börja anställning hos annan arbetsgivare.

Ekonomiska definitioner

BRUTTOVINST

Nettoomsättning minus råvaror och förnödenheter, dvs kostnader för material och underentreprenörer.

KASSALIKVIDITET

Omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten i procent av kortfristiga skulder.

RÄNTABILITET PÅ

GENOMSNITTLIGT EGET KAPITAL

Årets vinst i förhållande till under året genomsnittligt eget kapital.

SOLIDITET

Justerat eget kapital i förhållande till balansomslutningen vid utgången av respektive år.

ÅRSREDOVISNING

Styrelsen och verkställande direktören för Samhall AB (publ) organisationsnummer 556448-1397 får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2017.

Förvaltningsberättelsen omfattar sidorna 6–15 och 40–57. Samhalls årsredovisning för 2017 går också att läsa på www.samhall.se

RAPPORTTILLFÄLLEN

Samhall lämnar ekonomisk information för 2018 vid följande tillfällen:

27 april 2018	Delårsrapport 1	januari–mars 2018
15 augusti 2018	Delårsrapport 2	januari–juni 2018
26 oktober 2018	Delårsrapport 3	januari–september 2018
5 februari 2019	Bokslutskommuniké	januari–december 2018

ÅRSSTÄMMA

Årsstämma kommer att hållas den 26 april 2018 i Stockholm.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

Företagets bidrag till hållbar utveckling har i flera år beskrivits i årsredovisningarna. För tionde året tydliggör Samhall sitt hållbarhetsarbete och resultaten av detta genom att i den tryckta årsredovisningen också publicera en hållbarhetsredovisning i enlighet med ägarens riktlinjer, "Riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande" (Regeringskansliet, Näringsdepartementet).

Hållbarhetsredovisningen är framtagen i enlighet med riktlinjerna för Global Reporting Initiative (GRI), Hållbarhetsredovisningen omfattar sidorna 3–8, 12–39 och 78–80. I de

fall väsentliga avsteg gjorts från GRI G4, kommenteras detta i Samhalls hållbarhetsredovisning (avsnitt Redovisning och oberoende granskning). Redovisningen gäller för kalenderåret 2017. Senaste rapporten (Hållbarhetsredovisning 2016) utkom i mars 2017.

Det är Samhalls egen bedömning att Hållbarhetsredovisningen 2017 uppfyller de krav som ställs på en hållbarhetsredovisning på tillämplighetsnivå core baserad på tillämplighetsnivåerna framtagna av Global Reporting Initiative. Deloitte AB har bestyrkt Samhalls Hållbarhetsredovisning. Se bestyrkanderapporten på sidan 81.

LÄS MER OM GRI PÅ

www.globalreporting.org.

KONTAKTPERSON FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN ÄR:

Anna Hagvall,
Hållbarhetsansvarig.

KONTAKTPERSON FÖR ÅRSREDOVISNING OCH INFORMATION I

ÖVRIGT om Samhalls verksamhet är:
Albin Falkmer,
kommunikationschef.

© Samhall 2018

PRODUKTION: Samhall i samarbete med Addira.

TRYCK: Ätta45

800 av Samhalls medarbetare jobbade med lokalvård åt Coop under 2017

”

- Jag kan få ett gammalt golv att bli som nytt.

Vedat Maxharraj

”

COOP FORUM I UDDEVALLA är en butik där Samhalls personal ansvarar för städningen. Klockan halv sju, en halvtimme innan butiken öppnar, samlas tre till fyra av Samhalls medarbetare för att börja sin arbetsdag. De prioriterar de områden dit kunderna kommer först, som golven runt entrén där det även finns en bistro och en spelbutik. Sedan kassorna förstås och runt delikatessen. Det finns också sex kundtoaletter som alltid måste vara rena och fräscha. Efter det städas alla övriga utrymmen.

Två golvmaskiner, en större och en lite mindre, underlättar arbetet. Ute i städrummet har Samhalls medarbetare Vedat Maxharraj just gjort rent den ena maskinen. -Jag kan få ett gammalt golv att bli som nytt, säger han med glimten i ögat och en stor dos stolthet. Vedat berättar att en av dagens höjdpunkter inträffar klockan nio. Då bjuder Coop på gemensam frukost för butikens och Samhalls medarbetare, vilket stärker känslan av att alla tillhör samma gäng.

-Det är viktigt att vi fungerar tillsammans. Städet är grunden. Utan det kan vi inte driva butik. Här tycker jag att vi har hittat ett väldigt bra samarbete, säger Jonas Englund, butikschef för Coop Forum i Uddevalla. Det är inte helt lätt att städa en butik samtidigt som det är fullt med folk. Då gäller det att ha tålamod. När det är högtryck under sommaren är det tryggt att ha städkundig personal.

samhall

Samhall AB, Box 27705, 115 91 Stockholm
Besöksadress: Klarabergsviadukten 90, hus C
Tel: 08-553 411 00
E-post: info@samhall.se
www.samhall.se
Organisationsnummer: 556448-1397
Säte: Stockholm